

Previsions de desenvolupament de l'activitat econòmica

Avanç de POUM de Lleida

Juny 2025

ÍNDEX

1.	Antecedents.....	5
2.	Breu i sintètica evolució històrica i panoràmica general OF.....	5
1.	Activitat econòmica i planejament	6
1.1.	El Pla Territorial Parcial de Ponent	6
1.2.	El PDU de les Àrees Residencials Estratègiques de Ponent (Terres de Lleida).....	7
1.3.	El Pla Director Urbanístic Torreblanca – Quatre Pilans	8
1.4.	El sòl d'activitat econòmica en el subsistema de Lleida.....	9
2.	Mercat de treball.....	17
2.1.	L'atur total	17
2.2.	L'atur comparat	17
2.3.	L'atur per sectors productius i activitat	18
2.4.	L'afiliació al règim general de la Seguretat Social per grans sectors	22
2.5.	L'afiliació al règim especial d'autònoms de la Seguretat Social per grans sectors	27
3.	Renda Mitjana i Producte Interior Brut.....	32
3.1.	La Renda Mitjana Bruta per llar i per persona.....	32
3.2.	La Renda Mitjana Neta per llar i per persona.....	34
3.3.	Els indicadors d'igualtat en termes de renda i d'ingressos	36
3.4.	El Producte Interior Brut (PIB).....	37
3.5.	La distribució del PIB per grans sectors.....	38
3.6.	El turisme	40
3.7.	L'evolució i distribució del teixit empresarial a la ciutat de Lleida	46
4.	Infraestructures.....	49
4.1.	Les infraestructures de transport	49
4.1.1.	La infraestructura ferroviària.....	49
	L'alta velocitat.....	50
	Les mercaderies	50
	El planejament vigent	51
	Les propostes futures en marxa	51
4.1.2.	La infraestructura aeroportuària	52
4.1.3.	La infraestructura viària	53
4.2.	Les infraestructures productives estratègiques.....	55
4.2.1.	La Fira de Lleida.....	55
4.2.2.	El Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida (Parc Agrobiotech Lleida).....	56
4.2.3.	La Universitat de Lleida.....	57
4.2.4.	L'Horta de Lleida	58

5.	La Hisenda Municipal	60
5.1.	El compte financer	60
5.2.	L'ingrés de capital	61
5.3.	La despesa de capital	62
5.4.	La càrrega financera	64
5.5.	Les fonts de finançament de la inversió	64
5.6.	Cost de manteniment dels serveis urbans	65
6.	Conclusions	66
	Bibliografia	71
	Índex de Diagrames, taules i plànols	74

1. Antecedents

Entre els anys 2012 i 2013, la Universitat de Lleida va redactar el document Morell, R. i Paul, D. (2012). Estudi Previsions de desenvolupament de l'activitat econòmica de Lleida, juntament amb la col·laboració de PROMO Assessors Consultors, i que, posteriorment, es va incorporar a l'Avanç de POUM aprovat pel Ple de l'Ajuntament de Lleida, en data 3 d'octubre de 2014.

A dia d'avui, i transcorreguts més de deu anys, l'Ajuntament de Lleida considera que aquella anàlisi i diagnosi econòmica de la ciutat de Lleida requereix d'una actualització, tota vegada que els escenaris econòmics treballats en aquell moment han quedat desfasats en el temps.

Així doncs, el present document té per objectiu actualitzar l'anàlisi i diagnosi de l'escenari econòmic en el que es troba la ciutat de Lleida avui, i apuntar les estratègies de caire econòmic a les que haurà de fer front el futur POUM de Lleida.

2. Breu i sintètica evolució històrica i panoràmica general¹

A nivell demogràfic, Lleida assoleix 142.990 habitants l'any 2023, xifra que s'aproxima ja al llindar dels 150.000 habitants i que, sens dubte, el futur POUM ha d'assumir ja com una realitat fàctica. Pel que fa al parc d'habitatges de la ciutat, aquest s'ha més que doblat en els darrers 50 anys, passant de 26.672 l'any 1970 a 68.299 l'any 2021. I des de l'any 1986, 2.307 habitants de la ciutat de Lleida treballaven fora de la ciutat i l'any 2011 eren 13.213 (5,7 vegades més); i en la mateixa línia, 3.618 habitants d'altres municipis treballaven a Lleida l'any 1986, i l'any 2001 eren 13.839² (3,8 vegades més). Així doncs, aquestes grans xifres socioeconòmiques marquen la tendència a consolidar la ciutat de Lleida com a centre d'una regió molt més àmplia (Ciutat regió), i que actua com un pol d'atracció en un radi que inclouria la pràctica totalitat de les comarques de la província (amb l'excepció del Solsonès i algun municipi de la Segarra, més vinculats amb Manresa), a més d'algunes localitats de les Terres de l'Ebre i de la franja aragonesa que aniria fins al riu Cinca (Javier Callizo, 1988, La red urbana de Huesca).

Tal com s'esmenta a l'estudi Morell, R. i Paul, D (2012), el segon element característic de la ciutat de Lleida és la permanència en el temps de la base agrària de la regió, tot i que es percep una tendència decreixent d'aquesta base agrària. Efectivament, si l'any 1982 la província tenia ±31.000 explotacions, que ocupaven un milió d'hectàrees, l'any 2020 les explotacions s'havien reduït en un 37% (19.581 explotacions) i les hectàrees s'havien reduït en un 46% (535.607 ha.). Aquest comportament es dona també a la ciutat de Lleida: l'any 1982, el terme municipal tenia 1.946 explotacions sobre una superfície de 15.614 ha, i l'any 2020 el nombre d'explotacions era de 821, una reducció del 58%, i les hectàrees s'havien reduït en un 11% (13.909 explotacions)³.

Malgrat el procés de concentració i reducció d'hectàrees en explotació, l'agricultura lleidatana s'ha modernitzat, intensificat i ha apostat clarament per obrir-se a nous mercats i, a dia d'avui, segueix tenint un pes rellevant en la seva economia. Si bé, directament, només representa un 2% del Valor Afegit Brut (en endavant VAB) de la ciutat i el 7% del VAB de la comarca (contra el 1% del VAB de Catalunya), indirectament, el seu pes relatiu és molt més important⁴. En concret, el sector agroindustrial del Segrià representava l'any 2010 el 40% del VAB de la indústria, contra el 13% del VAB de Catalunya⁵ i els valors que l'agricultura aporta al sector serveis, en camps com els estudis, l'assessorament o la compra-venda d'inputs agraris, també té una importància gens menyspreable. Per tant, l'agricultura és qui ha impulsat la industrialització de la ciutat de Lleida.

Seguint amb l'estudi Morell, R. i Paul, D (2012), la descripció que Josep Lladonosa (1958)⁶ feia de la ciutat Lleida dels anys cinquanta, era d'una ciutat amb una economia bàsicament agrària, basada en els conreus de cereals i hortalisses, i amb una presència industrial limitada i, bàsicament, relacionada amb l'agricultura. La principal activitat industrial de la ciutat girava entorn del sector primari, amb vuit empreses dedicades a les conserves, catorze tallers de reparació de

¹ Basat en els capítol 1 de Morell, R. i Paul, D. (2012). *Estudi Previsions de desenvolupament de l'activitat econòmica de Lleida*. Universitat de Lleida, Departament de Geografia i Sociologia.

² Dades extretes de l'Institut d'Estadística de Catalunya. En tots els camps s'ha agafat l'últim any disponible.

³ Dades extretes de l'Institut d'Estadística de Catalunya. <https://www.idescat.cat/pub/?id=censph&n=30&geo=mun:251207&lang=es>, <https://www.idescat.cat/mobilitat/?n=1&id=1&geo=mun%3A25120&t=2011>

⁴ Dades extretes de l'Institut d'Estadística de Catalunya per l'any 2021. <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=aec&n=15337&lang=es>

⁵ Dades extretes de l'Anuari Econòmic Comarcal, Catalunya Caixa per l'any 2010

⁶ Josep Lladonosa (1958). *La ciutat de Lleida*.

maquinària agrícola, cinc empreses de pinsos i la fàbrica de fertilitzants Cros, a les quals s'afegirien altres com, per exemple, la cervesera San Miguel, creada a finals dels cinquanta (després vindrien altres empreses industrials com Ros Roca, amb els seus orígens a Agramunt, l'any 1953, i altres).

L'evolució històrica d'aquesta transició d'economia agrària a una economia agroindustrial i agroalimentària es manifesta en l'actual rànquing d'empreses de les terres de Lleida que, a dia d'avui, generen més facturació. En primer lloc tenim a la Corporació Alimentària Guissona (2.250 milions d'euros de facturació l'any 2021), l'empresa de la província de Lleida que trenca la barrera dels 1.000 milions d'euros segons les últimes xifres publicades pel Rànquing Nacional d'Empreses; en segon lloc es troba la Compañía General de Compras Agropecuarias (Grup Vallcompanys), amb seu a la ciutat de Lleida i una facturació que supera els 800 milions d'euros i, en tercera posició i completant el podi, se situa Borges Agricultural & Industrial (Grup Borges) amb una facturació de 450 milions d'euros l'any 2021.

En aquest sentit, cal posar de manifest que, de les 10 primeres empreses de les terres de Lleida, en termes de facturació, totes elles estan vinculades al sector agroindustrial o agroalimentari⁷. Així doncs, i tornant a citar a Morell, R. i Paul, D (2012), *l'economia lleidatana s'ha caracteritzat per un procés d'acumulació derivat del sector primari, amb un cert efecte multiplicador en l'agroindústria i en l'activitat comercial de la ciutat, però sense repercussions generalitzades positives en altres branques industrials i que no genera una diversificació econòmica substancial. De fet, la majoria de recursos generats per l'agricultura han anat cap a la compra de patrimoni, en detriment de la inversió productiva*⁸.

Tal com s'explica en el capítol 3.5 la indústria ha manifestat un comportament erràtic en el darrer període 2013 – 2022 en termes de Valor Afegit Brut al PIB de la ciutat. En concret, entre els anys 2013 i 2022, la indústria i l'agricultura són els dos únics grans sectors de l'economia de la ciutat de Lleida que pateixen un retrocés en termes percentuals (un -6% en el cas de l'agricultura i del -12% en el cas de la indústria).

1. Activitat econòmica i planejament

1.1. El Pla Territorial Parcial de Ponent

El Pla Territorial Parcial de Ponent [terres de Lleida] (en endavant PTPP), aprovat definitivament el dia 24 de juliol de 2007, és un dels set Plans Territorials Parcial que desenvolupen el Pla Territorial General de Catalunya.

L'àmbit del Pla correspon a les comarques de les Garrigues, la Noguera, el Pla d'Urgell, la Segarra, el Segrià i l'Urgell. Tal com s'esmenta en el Pla, la ciutat de Lleida es configura com la polaritat màxima indiscutible de l'occident català – que estén la seva influència més enllà dels seus propis límits administratius, i les terres que l'envolten li donen contingut i a les quals serveix.

El PTPP tenia la voluntat de reforçar l'estructura funcional a partir de la base nodal amb la qual defineix el territori de les Terres de Lleida. Amb aquest objectiu el Pla delimitava uns sistemes plurimunicipals d'assentaments que, alhora, subdivideix en subsistemes quan ho creia adient. En concret, la ciutat de Lleida s'inclou en el que el PTPP anomena Sistema Lleida, que, per la seva gran extensió i les característiques diferencials entre les seves parts, el Pla subdivideix en tres subsistemes i Lleida queda inclosa en l'anomenat subsistema Lleida.

El present capítol assumeix l'anomenat subsistema Lleida com la unitat d'anàlisi supramunicipal que sobrepassa l'estricta municipi de Lleida i amb el que interactua, no només des d'un punt de vista econòmic, sinó també demogràfic, social i funcional.

Parlar i analitzar l'activitat econòmica de Lleida sota el prisma de l'urbanisme i del planejament urbanístic necessita d'una visió més àmplia i no acotada a una divisió administrativa que poc té a veure amb les dinàmiques econòmiques reals del territori. En aquest sentit, el present capítol avalua el planejament urbanístic municipal vigent de la ciutat de Lleida des del punt de vista de l'activitat econòmica, però amplia l'anàlisi per al conjunt de municipis que el PTPP inclou en aquest anomenat subsistema Lleida.

⁷ Font: https://www.viaempresa.cat/10-empreses-lleida-mes-diners-generen_2192252_102.html

⁸ Morell, R. (1996). *Som només l'oasi de l'agroalimentària? Recursos econòmics, estalvi, classe dominant i classe dirigent*. Lleida l'extrema. La societat de Ponent a les acaballes del segle XX.

Pel que fa a la dimensió econòmica del PTPP, el Pla apostava per potenciar el creixement de la ciutat de Lleida, derivat de la polaritat regional que representa, i dels municipis de caràcter subcomarcal d'Alcarràs, Alguaire, Almacelles i Almenar i, en referència a les infraestructures de mobilitat el Pla incloïa:

1. Propostes vinculades a la xarxa viària: El PTPP establia com a noves actuacions en autopistes i autovies la nova autovia A-22 Lleida-Osca per Almacelles (ja en funcionament a dia d'avui) i les noves connexions est (Lleida-els Alamús) i oest (Lleida-Alcarràs) de la ronda sud de Lleida (pendent d'execució a dia d'avui).
2. Propostes d'actuacions vinculades a la xarxa ferroviària: corredors d'altres prestacions com el Corredor de l'Ebre (línia Lleida-Barcelona-frontera francesa) avui ja executada, i el nou Eix Transversal Ferroviari (ETF), pendent d'execució a dia d'avui, amb estacions a Lleida, Mollerussa, Tàrraga-Vilagrassa i Cervera, i amb la connexió de l'actual línia Lleida i Almacelles amb l'aeroport d'Alguaire (tal com recull el Pla d'Infraestructures del Transport de Catalunya 2006-2026); línies convencionals pendents d'execució a dia d'avui com el nou accés ferroviari a l'aeroport de Lleida a Alguaire amb la previsió de dues estacions (al propi aeroport i al municipi d'Alpicat), la millora de la línia Lleida-la Pobla de Segur, l'acondicionament de la línia Lleida-Mollerussa-Tàrraga-Cervera per tal de reforçar l'oferta de transport públic que ha de satisfer la demanda de mobilitat interna de l'àmbit (amb millores ja executades a dia d'avui); tres noves estacions sobre la línia Lleida-Barcelona-frontera francesa pendents d'execució a dia d'avui (al sud-est de la ciutat de Lleida, entre la Bordeta i els Magraners, al sud-oest, en el possible futur límit de la ciutat de Lleida, i a l'oest, en una possible àrea futura de nova centralitat).

1.2. El PDU de les Àrees Residencials Estratègiques de Ponent (Terres de Lleida)

En data 13 de març de 2009, per resolució del conseller de Política Territorial i obres Públiques, s'aprovà definitivament el Pla Director Urbanístic de les àrees residencials estratègiques de Ponent (Terres de Lleida). Entre les sis àrees residencials estratègiques que inclou el PDU, les àrees residencials estratègiques de la ciutat de Lleida i d'Almacelles restaven incloses en el Subsistema Lleida⁹.

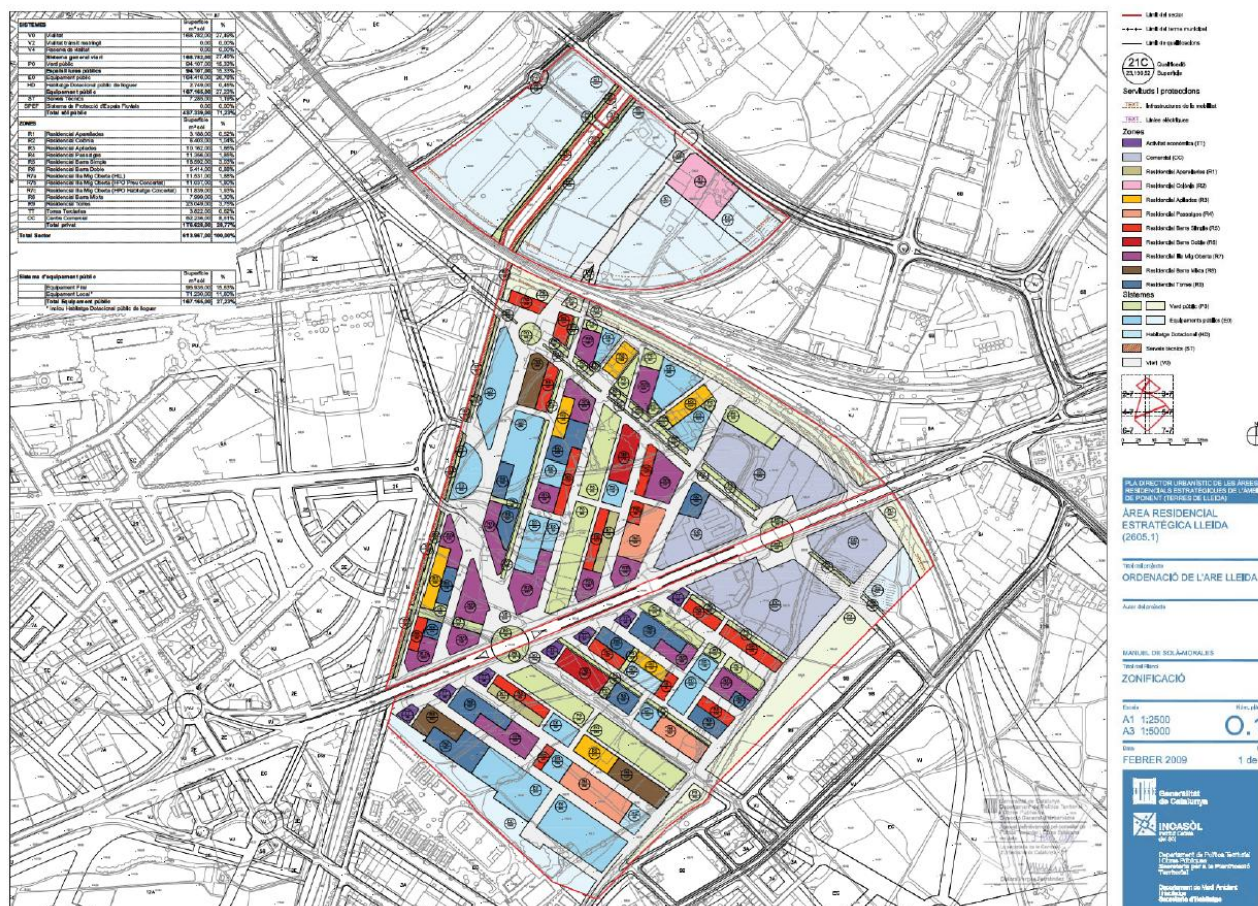
L'Àrea Residencial Estratègica Lleida es troba situada al marge esquerra del riu Segre en el seu pas pel centre de Lleida, entre el barri de Cappont (a l'oest) i el polígon industrial El Segre. L'abast de l'àmbit comprèn una àrea agrícola, una part d'ella amb hivernacles, una zona amb terciari destinat a hotel i estació de servei, i unes construccions algunes d'elles residencials. Es tracta d'un sector discontinu compost per tres subàmbits anomenats SUP 8-9-23. El SUP 8 està delimitat al nord-est per la LAV Madrid-Barcelona-França, al nord oest per l'antiga carretera Nacional i al sud-est i sud-oest pel barri de La Bordeta. El SUP 9 delimita al nord-est per la LAV Madrid-Barcelona-França, al nord-est pel carrer pont de Pardiniyes, al nord-oest pel riu Segre i al sud pel traçat de les vies del tren. La superfície total de l'àmbit d'actuació és de 613.967 m².

D'acord amb la memòria de l'ARE, els seus objectius eren:

- Generar un nou accés directe a Lleida a través d'un vial que connecti l'antiga Nacional amb l'estació del TGV i el centre històric de Lleida.
- Produir un nou barri cèntric de qualitat que augmenti el parc d'habitatges de protecció oficial i lliures, i generi el sòl necessari per equipaments de proximitat i espais lliures com parcs, rambles i places integrades en el teixit residencial.
- Col·locar en la cruïlla entre aquest nou vial i l'antiga Nacional uns grans paquets de comercial tal com preveia el PGOUM de Lleida i que donarien més centralitat a tota l'actuació.
- Incloure l'ampliació de la Fira
- prevista per l'Ajuntament de Lleida.

⁹ Cal posar de manifest que la Sentència 699/2013, publicada al DOGC núm. 6569 de 25 de febrer de 2014, referent al Pla director urbanístic de les àrees residencials estratègiques de l'àmbit de Ponent (Terres de Lleida), deixa sense efecte l'ARE 2,21,23 del municipi d'Almacelles per inviabilitat econòmica.

Plànol 1. Zonificació Àrea Residencial Estratègica Lleida – Plànol d'ordenació no vinculant

Tenint en compte els anteriors paràgrafs, i malgrat que l'ARE de Lleida té un ús predominant residencial, als efectes del present treball adquireix un paper rellevant el paper que el futur planejament urbanístic vulgui atorgar als m² de sostre d'activitat econòmica previstos a l'ARE i als terrenys ubicats entre l'antiga hípica just davant de la Llotja però a l'altre costat del riu Segre previstos per a l'ampliació de la Fira de Lleida (antic SUR 23), dos peces de sòl i sostre que han de jugar un paper clau en la definició de l'activitat econòmica futura de la ciutat de Lleida.

El Pla Director Urbanístic Torreblanda – Quatre Pilans destaca per la creació d'un pol d'activitat econòmica i logística sostenible en el territori, possibilitant el flux de mercaderies en tot el territori català, peninsular i europeu, la potenciació de la intermodalitat en el transport de mercaderies atenent a la ubicació estratègica de l'àmbit en relació a les infraestructures de transport, dotant al sector d'una nova terminal de mercaderies, permetre l'intercanvi modal de contenidors entre trens i camions i viceversa, millorant així, la seguretat en el transport de mercaderies i la quantitat d'emissions atmosfèriques, i possibilitar una ordenació flexible dels sòls destinats a activitat econòmica, prioritzant les parcel·les de grans dimensions que admetin la implantació de grans complexos singulars i d'activitats logístiques.

Així doncs, aquest PDU aposta per un gran sector de caràcter industrial i logístic a l'àmbit de Torreblanca que és el que ha de donar resposta a les necessitats de transformació manufacturera, tecnològica i logística de la ciutat i del territori, fent possible la construcció d'un port sec, i que estigui preferentment vinculat a l'activitat agroalimentària que ens caracteritza com a regió.

Cal posar de manifest que el PDU és, i suposa alhora, un nou urbanisme per a la ciutat de Lleida i la resta de municipis inclosos (els Alamús i Bell-lloc d'Urgell), una nova forma d'ordenar l'activitat econòmica que molt poc té a veure amb el que fins ara s'havia fet a la ciutat i a la seva àrea d'influència. D'una banda, la superfície de les parcel·les (la petita tindrà com a mínim 4 Ha, i la gran una superfície mínima 40 Ha) i, de l'altra, la superfície total que ordena l'àmbit (1.280 Ha), esdevenen magnituds que capgiren totalment el que fins ara han vingut sent els polígons d'activitat econòmica en aquest territori, i li atorguen una escala supramunicipal i una estratègia de país evident.

Aquesta vocació territorial del Sector de Torreblanca es veu reflectit amb la tipologia d'activitat econòmica a la qual intenta donar resposta l'àmbit. En aquest sentit, a diferència d'altres polígons industrials existents a la ciutat o pendent d'executar, en el Sector de Torreblanca es preveu que la superfície de les parcel·les sigui de grans dimensions, per tal de poder acollir empreses grans, i també compta amb la possibilitat de comptar amb una estació de ferrocarril que enllaci directament amb el port de Tarragona, que és per on surten la major part de les exportacions de la demarcació de Lleida. Aquests fets diferencials són els que fan que aquest àmbit de planejament no entri amb competència amb la resta de sòls d'activitat econòmica projectats a Lleida, sinó que la competència de Torreblanca provindrà de mercats com Saragossa, València, Múrcia, Madrid i sud de França.

Pel que fa al transport de mercaderies vinculat al Sector de Torreblanca, a dia d'avui s'està tramitant l'Estudi informatiu de la terminal ferroviària de la Plana de Lleida, que contempla la terminal ferroviària per a mercaderies i una possible estació de viatgers. L'estudi informatiu, amb una inversió prevista de 131 M€, preveu una superfície total de 120 Ha, en la qual hi haurà 5 vies d'expedició/recepció, 4 vies de càrrega/descàrrega de contenidors, i 1 via per mercaderies agroalimentàries amb sitges, que permetran a l'estació tenir una capacitat de 12.000 trens/any.

1.4. El sòl d'activitat econòmica en el subsistema de Lleida

Per a realitzar una anàlisi supramunicipal de l'oferta de sòl d'activitat econòmica, s'ha considerat el subsistema de Lleida delimitat en el Pla Territorial Parcial de Ponent en endavant (PTPP) el qual inclou un total de 31 municipis de les comarques del Segrià i la Noguera. Per tant, s'ha elaborat una base de dades sobre el potencial de sòl d'activitat econòmica classificat en l'actual subsistema de Lleida i, concretament per a la ciutat de Lleida, s'ha pogut accedir al sòl pendent d'execució o en fase de tramitació.

L'anàlisi que es presenta en aquestes pàgines són resultat del treball orientat a analitzar les possibilitats del futur creixement econòmic de Lleida mitjançant la recollida, sistematització i anàlisi de la informació disponible sobre el potencial de sòl destinat a activitats econòmiques al subsistema de Lleida. Les dades s'han extret del Mapa Urbanístic de Catalunya que posa a disposició el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya¹⁰.

Cal remarcar que un dels punts de partida d'aquesta anàlisi ha estat el disseny d'una base de dades sobre el sòl d'activitat econòmica programat al subsistema de Lleida. Per tant, l'objectiu de construir aquesta base de dades ha estat conèixer amb més detall l'oferta de sòl d'activitat econòmica existent avui dia i les possibilitats de creixement futur de Lleida i dels termes municipals que integren el seu subsistema per la influència que poden representar sobre l'evolució futura.

Per aquesta raó, cal indicar que únicament s'han tingut en consideració tots aquells sectors i/o polígons dels 31 municipis que configuren el subsistema Lleida en què l'ús previst predominant sigui el d'activitat econòmica (industrial, terciari, logístic, etc.) i que no estiguin completament consolidats (edificats). Per tant, polígons destinats a ús residencial que comptin amb usos d'activitat econòmica amb caràcter residual no han estat inclosos en la base de dades.

¹⁰ Mapa Urbanístic de Catalunya: <http://ptop.gencat.cat/muc-visor/AppJava/home.do>

Plànol 2. Municipis inclosos en el Subsistema de Lleida

Font: Elaboració Pròpia Equip Redactor a partir de Pla Territorial Parcial de Ponent

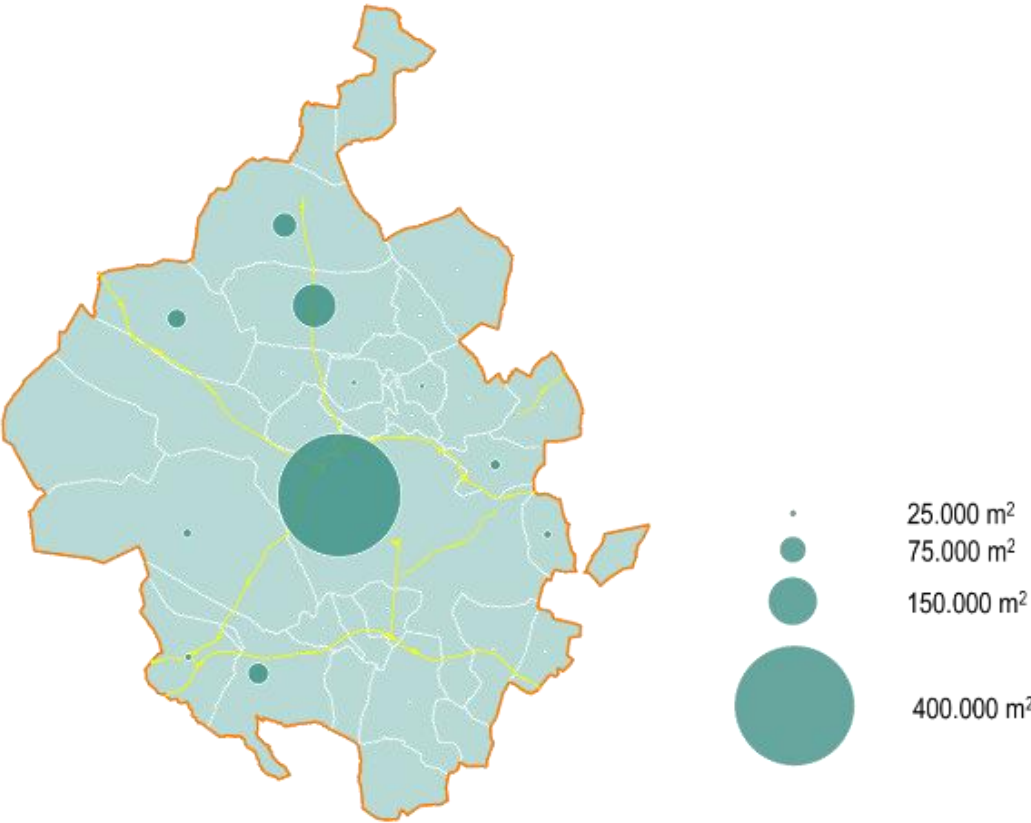
En la base de dades generada per al subsistema Lleida, s'han assolit, finalment, un total de 85 registres distribuïts entre un total de 24 municipis, tots ells identificats. Els municipis que no s'han introduït a la base de dades, tot i inscriure's en el subsistema de Lleida, són: Alcanó, Alfarràs, Aspa, Ivars de Noguera, Gimenells i Pla de la Font, Montoliu de Lleida i Sunyer. La raó que sustenta la seva exclusió fonamentalment seria que, d'una banda, no incorporen sectors i/o polígons per a activitats econòmiques pendents de consolidació o, bé que aquests, a més de situar-se sòl urbà, també es troben 100% consolidats.

Taula 1. Polígons i sectors d'activitat econòmica pendents de desenvolupar i/o consolidar Subsistema urbà Lleida (desembre 2024)

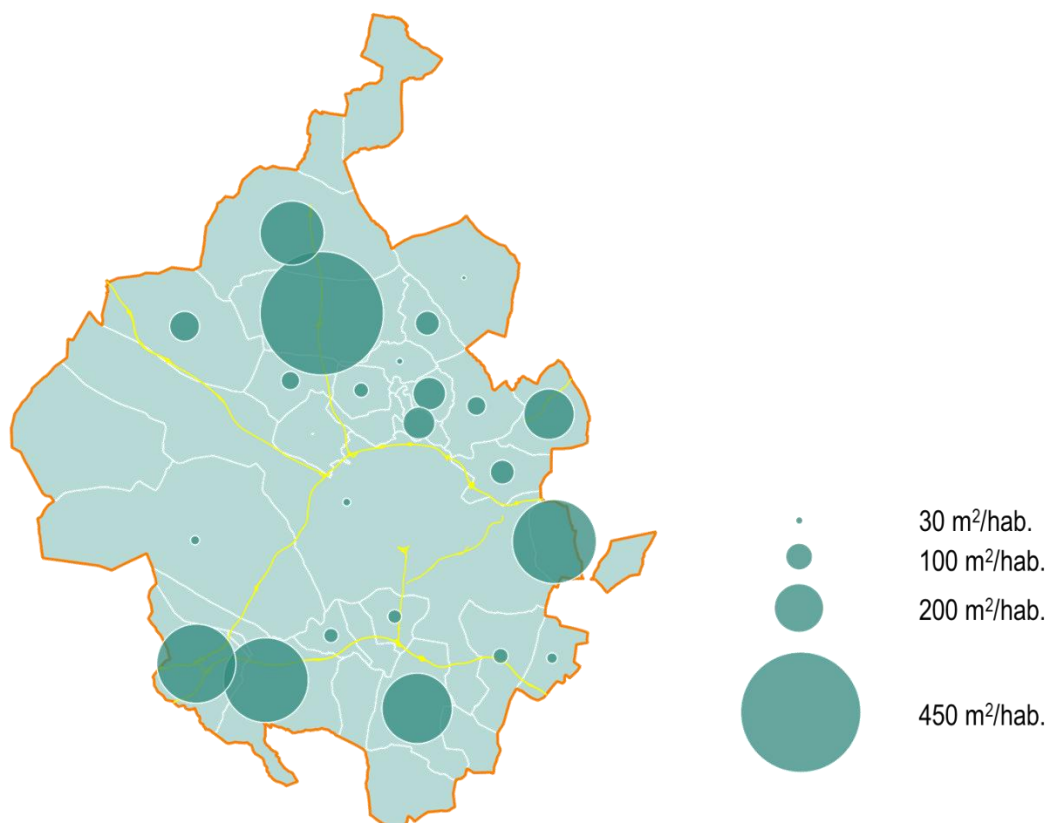
Municipi	Nombre (N)	Sup. total bruta (M2)	Potencial Sostre màxim (M2)	Rati (M2 st./hab)
Albatàrrec	1	232.927,71	116.463,86	51,83
Albesa	2	86.947,57	24.556,12	15,99
Alcarràs	5	701.588,44	350.794,22	34,33
Alcoletge	3	630.506,20	328.557,04	90,74
Alfès	2	137.714,77	75.743,12	266,70
Alguaire	4	2.331.926,90	1.399.156,14	467,63
Almacelles	6	1.342.825,49	793.878,77	112,91
Almenar	3	1.344.533,57	806.720,14	242,91
Alpicat	2	60.232,99	36.139,80	5,59
Artesa de Lleida	1	174.331,98	87.165,99	56,75
Benavent de Segrià	2	333.527,14	194.174,21	123,60
Corbins	3	197.271,94	105.737,29	71,30
els Alamús	3	508.787,96	254.393,98	318,39
la Portella	4	109.595,21	65.757,12	90,95
Lleida	14	10.301.443,09	4.249.422,72	29,33
Puigverd de Lleida	1	80.822,35	56.575,64	39,93
Roselló	4	309.939,19	185.199,74	55,23
Soses	7	883.837,39	560.927,00	299,96
Sudanell	2	92.478,02	48.627,03	54,21
Torrefarrera	2	526.835,35	341.534,19	69,64
Torres de Segre	10	1.123.780,90	728.477,25	321,20
Torre-serona	1	88.682,44	53.209,47	120,93
Vilanova de la Barca	2	347.643,31	210.508,59	191,37
Vilanova de Segrià	1	30.946,30	24.757,04	23,42
Total general	85	21.979.126,22	11.098.476,47	53,87

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades Mapa Urbanístic de Catalunya

Plànol 3. Potencial de sostre màxim d'activitat econòmica pendent de consolidar i/o desenvolupar al subsistema de Lleida per municipis

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades Mapa Urbanístic de Catalunya

Plànol 4. Potencial de sostre d'activitat econòmica pendent de consolidar i/o desenvolupar per habitant al subsistema de Lleida per municipis

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades Mapa Urbanístic de Catalunya

Si ens centrem en la ciutat de Lleida, les dades subministrades pels serveis tècnics de l'Ajuntament de Lleida permeten estimar quina quantitat de sostre d'activitat econòmica inclòs dins de sectors de planejament urbanístic ja es troba desenvolupat i quina quantitat resta pendent.

Taula 2. Sectors amb activitat econòmica previstos a la ciutat de Lleida

Nom polígon/sector	Règim Jurídic sòl	Sup. Total (M²)	Sostre Total (M²)	Grau de Consolidació (%)	Sostre Potencial Pendent de Consolidar (M²)
SUR11	Urbanitzable	273.486	109.379	60%	43.751
SUR 27	Urbanitzable	198.697	79.479	0%	79.479
SUR28	Urbanitzable	421.467	140.198	90%	14.020
SUR34	Urbà	149.123	65.687	70%	19.706
SUR35	Urbanitzable	362.893	144.576	10%	130.118
SUR17	Urbanitzable	434.790	173.916	0%	173.916
SUR41	Urbanitzable	151.748	60.699	0%	60.699
SUR36	Urbanitzable	134.317	ND	0%	0
Sector Torreblanca - Quatre Pilans	No Urbanitzable	7.032.800	2.676.290	0%	2.676.290
Polígon Industrial Les Canals II	No Urbanitzable	ND	ND	0%	0
PE-4 industrial	Urbà No Consolidat	135.512	142.623	80%	28.525
SUR43	No Urbanitzable	271.100	18.850	0%	18.850
SUR 8/9/23	Urbanitzable	613.967	521.871	3%	507.849
PMU Estació	Sòl Urbà No Consolidat	121.544	115.856	16%	97.493
Total		10.301.443	4.249.423		3.850.696

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Ajuntament de Lleida

Si analitzem el règim jurídic del sòl de cadascun dels polígons i sectors objecte de treball, aquest ens pot donar una primera aproximació de la previsió de desenvolupament en el temps sota criteris de temporalitat del sostre d'activitat econòmica potencial en el subsistema Lleida. En aquest sentit, estandarditzant nomenclatura dispersa entre els diferents municipis, un 69% del sostre pendent de desenvolupar i/o consolidar respon a sectors urbanitzables (delimitats i no delimitats) i tan sols un 3% del sostre pendent de desenvolupar té el caràcter de sòl urbà (consolidat i no consolidat).

Pel que fa a àmbits encara avui amb una classificació de sòl no urbanitzable, representen un 29% del sostre total pendent de desenvolupar en el subsistema Lleida. Aquests sòls es configuren com a àmbits que han estat en el seu moment o són a dia d'avui apostes estratègiques futures encara en fase de tramitació administrativa (és el cas de Torreblanca - Quatre Pilans, el Parc Territorial Alcalde Pons - Les Basses i el Polígon Industrial Les Canals II).

Taula 3. Sectors amb activitat econòmica pendents de desenvolupar i/o consolidar Subsistema urbà Lleida (Règim jurídic sòl)

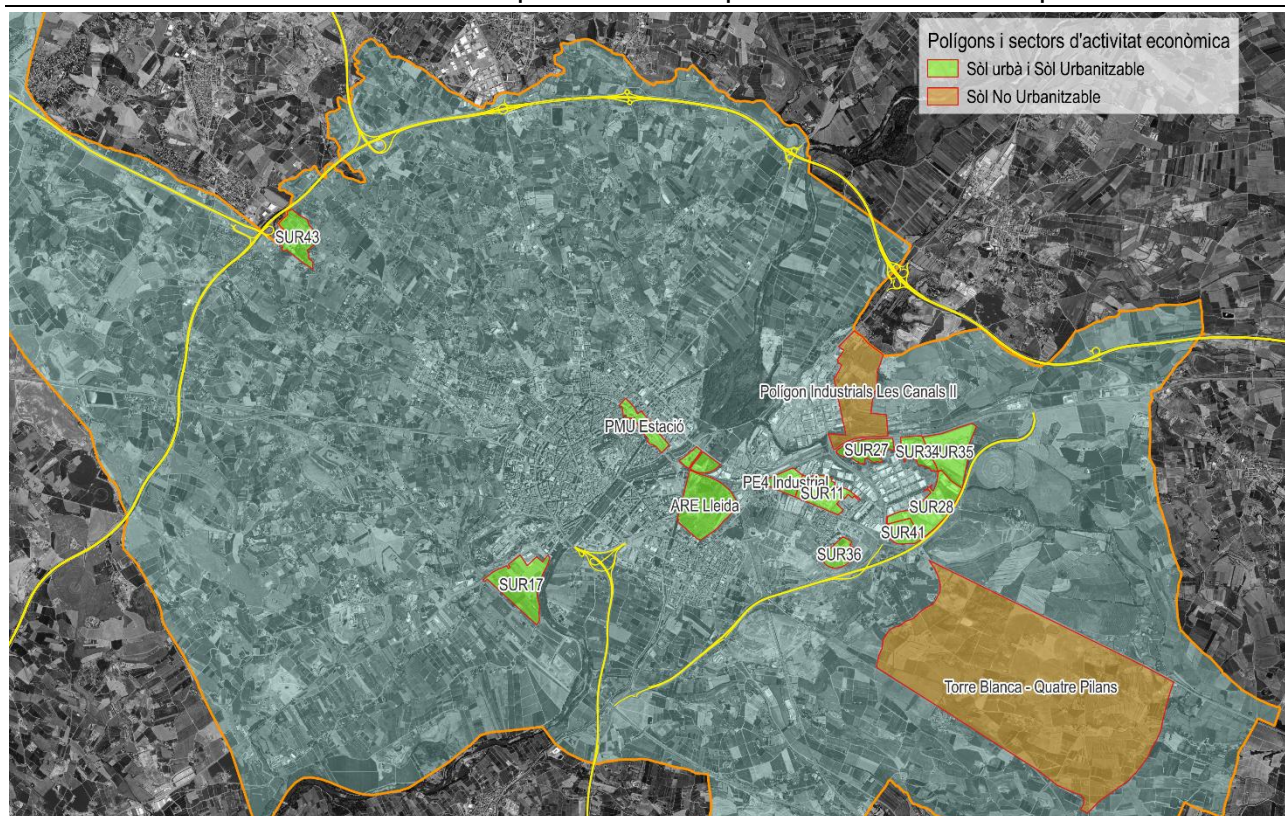
Règim Jurídic sòl	Nombre de Polígons i Sectors (N)	Sup. total bruta (M2)	Sostre total (M2)
Sòl urbà	10	670.540,15	480.325,56
Sòl urbanitzable	72	14.004.686,05	7.923.010,91
Sòl no urbanitzable	3	7.303.900,02	2.695.140,00
Total general	85	21.979.126,22	11.098.476,47

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades Mapa Urbanístic de Catalunya

Pel que fa a la ciutat de Lleida, mitjançant el PGOUM 2003 i altres instruments de planejament urbanístic, la ciutat conté 11 sectors i polígons destinats a activitat econòmica com a ús principal o complementari (l'ARE Lleida, per exemple) i 3 àmbits més actualment classificats com a sòl no urbanitzable però amb voluntat de destinar-los a activitat econòmica (Torreblanca-Quatre Pilans, el Parc Territorial Alcalde Pons - Les Basses i el Polígon Industrial Les Canals II).

D'aquests 14 àmbits, 6 tenen a dia d'avui figura de planejament derivat aprovada definitivament i representen un 29% del total de sostre potencial segons planejament vigent en el municipi. És a dir, un 71% del sostre d'activitat econòmica potencial previst en el PGOUM o en el PDU de l'ARE Lleida encara resta pendent de tramitació urbanística (si tinguéssim en compte els àmbits avui encara en sòl no urbanitzable, aquest percentatge s'ampliaria al 91%, equivalent a $\pm 3,5\text{M m}^2$).

Plànol 5. Sectors amb activitat econòmica amb sostre pendent de desenvolupar i/o consolidar al terme municipal de Lleida

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades Ajuntament de Lleida

L'estratègia plasmada al document de memòria del POUM de Lleida aprovat inicialment el 25 d'abril de 2018 pel que fa als sòls industrials i logístics, plantejava un model de consolidació dels teixits industrials i d'ampliació del sòl industrial actual, incrementant l'oferta de sòl actual i donés resposta a les possibles demandes en els futurs anys.

Dins d'aquesta estratègia hi destaca l'antic PPU A1 Les Canals (Polígon Industrial les Canals II) que, d'acord amb el POUM aprovat inicialment el 25 d'abril de 2018 era el Sector d'activitat econòmica de major extensió del Pla. Aquest Sector tenia com a objectiu completar els sòls productius actuals del Polígon del Segre, en coherència amb els sòls urbanitzables d'activitat econòmica del municipi d'Alcoletge i del sector veí del Camí dels Frares.

Situat al límit est del nucli urbà, limitant a l'oest amb el polígon industrial El Segre, al sud amb el polígon industrial del Camí dels Frares, a l'est amb el sòl no urbanitzable i al nord amb la C-13 i els sòls urbanitzable d'activitat econòmica d'Alcoletge, el Sector compta amb una superfície de 105,70 Ha i un índex d'edificabilitat bruta de 0,50 m² st./m²s. El desenvolupament d'aquest Sector, a més a més de suposar una gran ampliació dels polígons industrials ja existents als voltants de l'àmbit, suposa la materialització del tram de ronda urbana entre la LL-11 i la C-13, de manera que es millora l'accessibilitat a aquesta zona de la ciutat. El POUM també preveia per aquest Sector la connexió de vianants entre el sud i el polígon industrial consolidat dels Frares.

Taula 4. Sectors d'activitat econòmica pendents de desenvolupar i/o consolidar al subsistema de Lleida

Municipi	Nom polígon/sector	Règim Jurídic sòl	Descripció clau	Sup. Total (M2)	Índex Edificabilitat Bruta	Sostre Comercial (M2)	Sostre Terciari (M2)	Sostre Logístic (M2)	Sostre Industrial (M2)	Sostre Altres (M2)	Sostre Total (M2)
Albatàrrec	SAU-6	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	232.928	0,5						116.464
Albesa	SUD-3	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	40.927	0,6						24.556
Albesa	SUND	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	46.021	0						0
Alcarràs	SUD-I02	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	107.630	0,5						53.815
Alcarràs	SUD-I04	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	33.191	0,5						16.595
Alcarràs	SUD-I03	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	404.870	0,5						202.435
Alcarràs	SUD-I01	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	66.416	0,5						33.208
Alcarràs	SUD-I05	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	89.481	0,5						44.741
Alcoletge	SUDI-7	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	59.814	0,6						35.888
Alcoletge	SUDI-8	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	541.402	0,5						270.701
Alcoletge	SUDI-6	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	29.290	0,8						21.968
Alfés	SAU-2	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	58.681	0,6						32.275
Alfés	SAU-1	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	79.034	0,6						43.469
Alguaire	SUBnd-Plans de Dalt	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	1.166.930	0,6						700.158
Alguaire	SUBd-08	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	1.012.104	0,6						607.263
Alguaire	PMU-11	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	66.173	0,6						39.704
Alguaire	SUBd-09	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	86.720	0,6						52.032
Almacelles	S-13	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	339.395	0,6						203.637
Almacelles	S-14	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	539.272	0,6						323.563
Almacelles	S-15	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	39.388	0,3						11.817
Almacelles	S-16	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	47.493	0,6						28.496
Almacelles	S-11	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	50.632	0,6						30.379
Almacelles	S-12	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	326.646	0,6						195.987
Almenar	SUR 6	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	269.452	0,6						161.671
Almenar	SUR 7	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	1.005.327	0,6						603.196
Almenar	SUR 8	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	69.755	0,6						41.853
Alpicat	PMU7	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	19.715	0,6						11.829
Alpicat	PMU6	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	40.518	0,6						24.311
Artesa de Lleida	I1	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	174.332	0,5						87.166
Benavent de Segrià	PE-1	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	59.421	0,5						29.710
Benavent de Segrià	SAU-10	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	274.106	0,6						164.464
Corbins	SAU-6	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	86.322	0,5						43.161
Corbins	SAU-1	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	31.076	0,6						18.646
Corbins	SAU-5	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	79.874	0,6						43.931
els Alamús	SUD-7	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	33.304	0,5						16.652
els Alamús	SUD-6	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	147.353	0,5						73.676
els Alamús	SUD-5	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	328.131	0,5						164.066
la Portella	SAU-7	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	55.331	0,6						33.199
la Portella	SAU-4	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	29.821	0,6						17.893
la Portella	SAU-6	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	9.797	0,6						5.878
la Portella	SAU-5	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	14.646	0,6						8.787

Continua pàgina següent

Segueix pàgina anterior

Taula 4. Sectors d'activitat econòmica pendents de desenvolupar i/o consolidar al subsistema de Lleida

Municipi	Nom polígon/sector	Règim Jurídic sòl	Descripció clau	Sup. Total (M2)	Índex Edificabilitat Bruta	Sostre Comercial (M2)	Sostre Terciari (M2)	Sostre Logístic (M2)	Sostre Industrial (M2)	Sostre Altres (M2)	Sostre Total (M2)
Lleida	SUR11	Sòl Urbanitzable	Activitats Logístiques	273.486	0,4	3.771	5.552	68.780	31.276	0	109.379
Lleida	SUR 27	Sòl Urbanitzable	-	198.697	0,4	0	0	0	79.479	0	79.479
Lleida	SUR28	Sòl Urbanitzable	Activitats Logístiques	421.467	0,4	0	0	131.188	0	9.010	140.198
Lleida	SUR34	Sòl Urbà	Planejament aprovat	149.123	0,4	0	0	0	65.687	0	65.687
Lleida	SUR35	Sòl Urbanitzable	Urbanització Industrial	362.893	0,4	0	0	0	144.576	0	144.576
Lleida	SUR17	Sòl Urbanitzable	Activitats Logístiques	434.790	0,4	0	0	173.916	0	0	173.916
Lleida	SUR41	Sòl Urbanitzable	Urbanització Industrial	151.748	0,4	0	0	60.699	0	0	60.699
Lleida	SUR36	Sòl Urbanitzable	Infraestructures	134.317	-	-	-	-	-	-	-
Lleida	Sector Torrelblanca - Quatre Pilars	Sòl No Urbanitzable	Sector d'Activitats Econòmiques + Àrea Logística	7.032.800	0,4	0	207.208	617.969	1.208.598	642.515	2.676.290
Lleida	Polígon Industrial Les Canals II	Sòl No Urbanitzable	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lleida	PE-4 industrial	Sòl Urbà No Consolidat	Industrial urbana	135.512	1,1	0	0	0	142.623	0	142.623
Lleida	SUR43	Sòl No Urbanitzable	ND	271.100	0,1	12.000	6.850	0	0	0	18.850
Lleida	SUR 8/9/23 (ARE Lleida)	Sòl Urbanitzable	ND	613.967	0,9	126.737	26.754	0	0	368.380	521.871
Lleida	PMU Estació	Sòl Urbà No Consolidat	Zona d'activitat terciària	121.544	1	24.000	48.336	0	0	43.520	115.856
Puigverd de Lleida	SPP-2	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	80.822	0,7						56.576
Roselló	PMU-6	Sòl Urbà No Consolidat	Mixt	51.585	0,5						30.344
Roselló	SUD-5	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	133.885	0,6						80.331
Roselló	SUD-6	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	38.154	0,6						22.735
Roselló	SUD-3	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	86.315	0,6						51.789
Soses	SUD-7	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	37.981	0,6						22.788
Soses	SUD-4	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	284.665	0,7						199.266
Soses	SUD-8	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	22.566	0,6						13.539
Soses	SUD-3	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	55.520	0,6						33.312
Soses	SUD-6	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	86.470	0,6						51.882
Soses	PMU-2	Sòl Urbà No Consolidat	Activitat econòmica	21.580	0,7						15.106
Soses	SUD-5	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	375.056	0,6						225.034
Sudanell	SUBd-1	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	50.267	0,5						27.522
Sudanell	SUBd-4	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	42.211	0,5						21.106
Torrefarrera	SAU-Ind	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	508.660	0,7						330.629
Torrefarrera	SAU-3b	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	18.176	0,6						10.905
Torres de Segre	SUD-13	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	92.782	0,6						55.669
Torres de Segre	SUD-12	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	167.083	0,6						100.250
Torres de Segre	SUD-16	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	56.376	0,6						33.826
Torres de Segre	SUND-01	Sòl Urbanitzable No Delimitat	Activitat econòmica	373.308	0,7						261.315
Torres de Segre	PMU-3	Sòl Urbà No Consolidat	Activitat econòmica	5.370	1						5.155
Torres de Segre	SUD-9	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	74.068	0,7						51.848
Torres de Segre	SUD-8	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	22.710	0,6						13.626
Torres de Segre	SUD-11	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	186.177	0,6						111.706
Torres de Segre	SUD-10	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	75.378	0,7						52.765
Torres de Segre	SUD-15	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	70.529	0,6						42.317
Torre-serona	SAU-3	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	88.682	0,6						53.209
Vilanova de la Barca	SAU-5	Sòl Urbanitzable Delimitat	Mixt	28.839	0,4						19.226
Vilanova de la Barca	SAU-1	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	318.804	0,6						191.283
Vilanova de Segrià	SAU-I-2	Sòl Urbanitzable Delimitat	Activitat econòmica	30.946	0,8						24.757
TOTAL				21.979.126							11.098.476

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades Mapa Urbanístic de Catalunya i Ajuntament de Lleida

2. Mercat de treball

Un dels vectors més importants de la moderna teoria del creixement econòmic és, sense cap dubte, la composició, configuració, i estructura en general del mercat laboral. Cada cop més la productivitat depèn de treball molt qualificat i de retribució alta i, tal com ja s'esmentava a Morell, R. i Paul, D (2012), la sortida a les diferents crisis econòmiques que generen importants augments de la desocupació passa molt més per un canvi del model productiu que no per una baixa dels costos salarials.

2.1. L'atur total

A la Taula 5 s'observa l'evolució que ha tingut l'atur a la ciutat de Lleida. En els darrers 25 anys la ciutat de Lleida, i la resta del país, ha patit dues crisis econòmiques profundes: l'esclat de la bombolla immobiliària i posterior crisi econòmica i financera (2008 – 2014) i la crisi de la pandèmia de la Covid-19 (2020 – 2022). La major xifra d'aturats assolida a la ciutat de Lleida l'any 2012 (12.137 aturats), respon a les conseqüències de l'esclat de la bombolla immobiliària l'estiu de l'any 2007 i l'any 2020 s'arriba a un màxim de 9.554 aturats com a conseqüència de la Covid-19. A partir de l'any 2022, i un cop represa l'activitat econòmica amb normalitat, s'inicia una nova etapa de descens en el nombre de persones desocupades fins a situar-se a 6.883 aturats l'any 2023, xifra que equival al nombre d'aturats de la ciutat de Lleida dels anys 2008 i 2009.

Cal destacar també l'efecte que les dues crisis han tingut en homes i dones aturats/des. En el període 2013 – 2015, encara queda palès l'efecte de la caiguda del sector de la construcció i de l'immobiliari en particular, sectors amb major presència masculina, i que explica que els homes tinguin nivells d'aturats més alts que les dones. A partir de l'any 2016, però, i fins a l'actualitat, les dones superen els homes en nombre d'aturats, tenint la Covid-19 poca repercussió en aquest punt concret, sent aquesta una crisi generalitzada i no pas concentrada en un sector determinat.

Taula 5. Nombre aturats a la ciutat de Lleida (2008 - 2023, N i %)*

			Var. Anual Total (%)	Var. Anual Homes (%)	Var. Anual Dones (%)	Taxa anual acumulativa (%)	Taxa anual acumulativa Homes (%)	Taxa anual acumulativa Dones (%)
	Total	Homes	Dones					
2008	5.240	2.821	2.419	-	-	-	-	-
2009	8.867	5.320	3.547	69,20	88,58	46,61	21,50	12,06
2010	10.403	6.047	4.356	17,33	13,66	22,82	20,65	14,14
2011	11.583	6.529	5.054	11,34	7,97	16,01	19,05	14,45
2012	12.137	6.769	5.368	4,78	3,67	6,22	16,90	13,23
2013	11.856	6.396	5.461	-2,31	-5,51	1,72	14,30	17,01
2014	11.243	5.935	5.309	-5,17	-7,21	-2,79	11,96	14,04
2015	10.322	5.229	5.094	-8,19	-11,90	-4,05	9,76	11,13
2016	9.221	4.396	4.825	-10,67	-15,92	-5,28	7,72	8,35
2017	8.253	3.800	4.453	-10,49	-13,56	-7,70	6,07	6,33
2018	8.415	3.757	4.659	1,96	-1,15	4,62	5,75	5,73
2019	8.009	3.478	4.531	-4,83	-7,42	-2,75	4,96	4,74
2020	9.554	4.259	5.296	19,30	22,45	16,88	5,86	5,83
2021	9.414	4.135	5.279	-1,47	-2,91	-0,31	5,38	5,26
2022	7.661	3.229	4.432	-18,62	-21,90	-16,06	3,79	3,43
2023	6.883	2.844	4.039	-10,16	-11,93	-8,87	2,96	2,51

*Mitjanes anuals

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya

2.2. L'atur comparat

A la Taula 6 s'observa l'evolució que ha tingut l'atur a la ciutat de Lleida i a la resta de capitals catalanes i municipis de més de 100.000 habitants. Des de l'any 2021 les ciutats catalanes de més de 100.000 habitants han mostrat una tendència a la baixa, en el cas de la ciutat de Lleida ha mostrat percentatges de disminució interanual als últims tres anys de -1,47% (2021), -18,62% (2022) i -10,16% (2023).

Taula 6. Atur total a les capitals de província de Catalunya i ciutats de més de 100.000 habitants (2013 – 2023, N i %)*

	Lleida		Barcelona		Tarragona		Girona		Badalona		L'HdL ¹		Mataró		Reus		Sta CdG ²		Sabadell		Terrassa	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
2013	11.856	-	110.934	-	11.451	-	7.658	-	23.090	-	23.693	-	14.523	-	10.462	-	13.241	-	20.689	-	23.757	-
2014	11.243	-5,17	103.466	-6,73	11.113	-2,96	7.238	-5,49	21.276	-7,86	22.300	-5,88	13.641	-6,07	10.087	-3,59	12.334	-6,85	18.885	-8,72	22.109	-6,93
2015	10.322	-8,19	93.714	-9,42	10.165	-8,53	6.457	-10,79	19.122	-10,12	20.063	-10,03	12.410	-9,03	9.339	-7,41	11.017	-10,68	16.947	-10,26	19.968	-9,69
2016	9.221	-10,67	82.597	-11,86	8.964	-11,82	5.730	-11,25	16.640	-12,98	17.594	-12,31	10.919	-12,01	8.226	-11,92	9.623	-12,65	14.952	-11,77	17.650	-11,61
2017	8.253	-10,49	74.825	-9,41	8.216	-8,34	5.165	-9,86	14.754	-11,33	15.416	-12,38	9.748	-10,73	7.346	-10,70	8.515	-11,51	13.441	-10,11	15.333	-13,13
2018	8.415	1,96	70.774	-5,41	7.868	-4,23	4.948	-4,21	14.166	-3,98	14.306	-7,20	8.970	-7,98	6.975	-5,05	7.880	-7,46	12.782	-4,90	14.329	-6,55
2019	8.009	-4,83	68.793	-2,80	7.609	-3,29	4.882	-1,33	13.600	-3,99	13.875	-3,02	8.496	-5,28	6.710	-3,80	7.540	-4,31	12.301	-3,77	14.049	-1,96
2020	9.554	19,30	86.827	26,22	9.466	24,41	6.057	24,07	15.726	15,63	17.375	25,23	9.728	14,50	8.331	24,16	9.053	20,07	14.328	16,48	16.128	14,80
2021	9.414	-1,47	81.104	-6,59	8.801	-7,02	5.700	-5,89	15.115	-3,89	16.383	-5,71	9.148	-5,97	7.928	-4,84	8.580	-5,23	13.653	-4,71	15.212	-5,68
2022	7.661	-18,62	62.151	-23,37	7.056	-19,83	4.753	-16,62	12.635	-16,41	12.491	-23,75	7.561	-17,35	6.344	-19,97	6.802	-20,72	11.728	-14,10	12.867	-15,42
2023	6.883	-10,16	62.171	0,03	6.669	-5,48	4.568	-3,88	12.241	-3,12	12.092	-3,20	7.144	-5,52	5.938	-6,40	6.577	-3,30	11.284	-3,79	12.557	-2,41

* Mitjanes anuals / ¹ L'Hospitalet de Llobregat / ² Santa Coloma de Gramenet

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya

Per a poder comparar els nivells d'atur de la ciutat de Lleida amb les de la resta de capitals de província i ciutats de més de 100.000 habitants, hem calculat el percentatge d'aturats a partir de la població en edat de treballar, edat compresa entre els 16 i els 64 anys, i que es pot observar a la Taula 7. Si ens centrem en la taxa d'aturats a la ciutat de Lleida, aquesta ha oscil·lat entre un màxim del 12,59% l'any 2013 i un mínim del 7,31% l'any 2023, donant com a resultat una mitjana del 9,94% en aquests darrers deu anys.

Si comparem el percentatge d'atur de la ciutat de Lleida respecte a la resta de ciutats catalanes, podem observar com el comportament de l'atur és desigual entre les ciutats considerades l'any 2013, i acaben l'any 2023 amb uns percentatges d'atur més homogenis. En aquest sentit, l'esclat de la bombolla immobiliària i posterior crisi financera va afectar menys a la ciutat de Lleida que a la resta de ciutats analitzades (únicament Girona i Barcelona mostren l'any 2013 un percentatge d'atur inferior a la ciutat de Lleida), i arribats a l'any 2023, malgrat que la taxa d'atur presenta unes xifres més homogènies entre les ciutats analitzades, la ciutat de Lleida continua manifestant unes taxes d'atur només per sota de Barcelona i Girona, i també per sota de mitjana.

Taula 7. Taxes d'atur a les capitals de província de Catalunya i ciutats de més de 100.000 habitants (2013 - 2023, %)*

	Lleida	Barcelona	Tarragona	Girona	Badalona	L'HdL ¹	Mataró	Reus	Sta CdG ²	Sabadell	Terrassa	Mitjana ³
2013	12,59%	10,47%	12,90%	11,63%	15,74%	14,23%	17,55%	14,82%	16,76%	15,26%	16,73%	14,61%
2014	12,07%	9,90%	12,75%	11,08%	14,84%	13,53%	16,58%	14,68%	16,00%	14,05%	15,64%	13,90%
2015	11,19%	8,99%	11,85%	9,89%	13,56%	12,32%	15,11%	13,94%	14,68%	12,64%	14,21%	12,72%
2016	10,07%	7,90%	10,50%	8,75%	11,84%	10,70%	13,27%	12,28%	12,81%	11,16%	12,61%	11,18%
2017	9,11%	7,10%	9,61%	7,85%	10,55%	9,27%	11,82%	11,06%	11,33%	9,97%	10,91%	9,95%
2018	9,28%	6,72%	9,17%	7,43%	10,07%	8,47%	10,84%	10,51%	10,37%	9,41%	10,09%	9,31%
2019	8,78%	6,44%	8,69%	7,19%	9,55%	8,06%	10,16%	10,05%	9,88%	8,96%	9,79%	8,88%
2020	10,36%	7,94%	10,62%	8,76%	10,90%	9,89%	11,50%	12,26%	11,71%	10,27%	11,06%	10,49%
2021	10,25%	7,53%	9,96%	8,37%	10,49%	9,49%	10,85%	11,65%	11,18%	9,77%	10,43%	9,97%
2022	8,30%	5,76%	8,05%	6,92%	8,75%	7,20%	8,96%	9,25%	8,96%	8,41%	8,76%	8,10%
2023	7,31%	5,67%	7,39%	6,55%	8,46%	6,60%	8,43%	8,51%	8,53%	7,99%	8,48%	7,66%
Mitjana 13 - 23	9,94%	7,67%	10,14%	8,58%	11,34%	9,98%	12,28%	11,73%	12,02%	10,72%	11,70%	10,62%

* Mitjanes anuals / ¹ L'Hospitalet de Llobregat / ² Santa Coloma de Gramenet / ³ Mitjana sense comptar la ciutat de Lleida

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Departament d'Empresa i Treball Generalitat de Catalunya, INE i Idescat

2.3. L'atur per sectors productius i activitat

Si analitzem l'atur de la ciutat de Lleida per sectors productius, el primer que ens crida l'atenció és el gran pes que té l'atur en el sector serveis en l'economia del municipi, representant el 70% del total d'aturats l'any 2023. Ara bé, la Taula 8 mostra com tots els sectors productius que venien d'una tendència decreixent en el nombre d'aturats des de l'any 2013/2014 tenen un increment d'aturats l'any 2020 arran de la crisi de la Covid-19.

Tot i aquest increment de caràcter puntual i extraordinari l'any 2020, l'atur per sectors retorna en els anys posteriors a la tendència anterior, amb un increment del pes dels aturats en el sector serveis i els aturats sense ocupació anterior que

representen, l'any 2023, el 80% dels aturats a la ciutat de Lleida (l'any 2013 aquests dos sectors representaven el 68% dels aturats a la ciutat).

Taula 8: Evolució total aturats a la ciutat de Lleida per grans sectors (2013 – 2023, N i %)*

	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis		Sense ocupació interior		Total
	N	(%)	N	(%)	N	(%)	N	(%)	N	(%)	
2013	1.131	9,54%	887	7,48%	1.763	14,87%	7.455	62,88%	620	5,23%	11.856
2014	1.230	10,94%	773	6,88%	1.424	12,67%	7.176	63,83%	640	5,69%	11.243
2015	1.192	11,55%	656	6,36%	1.122	10,87%	6.740	65,30%	611	5,92%	10.322
2016	1.036	11,24%	541	5,87%	946	10,26%	6.112	66,28%	586	6,35%	9.221
2017	899	10,90%	506	6,13%	751	9,10%	5.563	67,41%	533	6,46%	8.253
2018	895	10,63%	512	6,09%	684	8,13%	5.735	68,15%	589	7,00%	8.415
2019	745	9,30%	513	6,40%	630	7,86%	5.482	68,45%	640	7,99%	8.009
2020	928	9,72%	668	6,99%	717	7,50%	6.577	68,84%	664	6,95%	9.554
2021	920	9,77%	614	6,53%	670	7,12%	6.506	69,11%	703	7,47%	9.414
2022	627	8,19%	504	6,58%	566	7,38%	5.357	69,92%	607	7,93%	7.661
2023	408	5,93%	456	6,63%	530	7,70%	4.818	70,00%	671	9,75%	6.883

* Mitjanes anuals

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya

Una anàlisi més micro es pot elaborar a partir de les xifres de la Taula 9. Deixant de banda els grans sectors econòmics, les activitats econòmiques amb més nombre d'aturats l'any 2023 són l'activitat administrativa i els serveis auxiliars (17%)¹¹, l'hostaleria (10%), el comerç engròs i reparació de vehicles a motor (9%), i el comerç al detall (9%).

Pel que fa a la xifra del comerç al detall, destacar que és una activitat econòmica que ens indica la capacitat de la demanda interna en la seva part de consum. Tenint en compte la importància que el comerç té en el total de la renda local, és imprescindible impulsar un canvi de comportament en aquesta activitat. Per capgirar-la és necessari, d'una banda, un augment de la renda familiar disponible (xifra que ja ha augmentat en els últims anys), i que part de l'estalvi forçós que avui dia tenen els ciutadans/es per la incertesa del futur, es destini a despesa de consum.

Taula 9. Percentatge aturats a la ciutat de Lleida per activitat econòmica (2013 – 2023, %)*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	9,54%	10,94%	11,55%	11,24%	10,90%	10,63%	9,30%	9,72%	9,77%	8,19%	5,93%
Ind. extractives, energia, aigua i residus	0,56%	0,52%	0,49%	0,46%	0,51%	0,38%	0,38%	0,39%	0,44%	0,38%	0,48%
Alimentació, tèxtil, fusta paper i arts gràfiques	3,50%	3,40%	3,37%	3,41%	3,54%	3,65%	3,97%	4,55%	4,20%	4,24%	4,01%
Química i cautxú	0,40%	0,50%	0,42%	0,27%	0,29%	0,33%	0,32%	0,32%	0,27%	0,29%	0,27%
Metal·lúrgia	1,76%	1,41%	1,24%	0,93%	0,85%	0,82%	0,89%	0,84%	0,79%	0,83%	0,87%
Maquinària, material elèctric i de transport	1,26%	1,04%	0,84%	0,80%	0,95%	0,91%	0,84%	0,89%	0,83%	0,84%	0,99%
Construcció	14,87%	12,67%	10,87%	10,26%	9,10%	8,13%	7,86%	7,50%	7,12%	7,38%	7,70%
Comerç engròs i reparació vehicles motor i motocicletes	10,36%	11,62%	12,51%	12,23%	12,09%	12,50%	11,68%	11,40%	11,88%	10,95%	9,42%
Comerç detall	9,31%	9,08%	9,34%	9,25%	9,38%	9,08%	9,01%	8,65%	8,59%	8,62%	9,26%
Transport i emmagatzematge	3,20%	2,87%	2,62%	2,61%	2,60%	2,52%	2,74%	2,85%	2,68%	2,81%	3,22%
Hostaleria	8,42%	8,87%	9,08%	9,35%	9,67%	10,07%	10,22%	9,94%	9,01%	9,25%	10,03%
Informació i comunicacions	1,39%	1,35%	1,18%	0,94%	0,79%	0,73%	0,70%	0,75%	0,76%	0,80%	1,09%
Activitats financeres i assegurances	0,54%	0,71%	0,64%	0,55%	0,71%	0,58%	0,57%	0,66%	0,68%	0,92%	0,88%
Activitats immobiliàries professionals i tècniques	4,72%	4,20%	3,70%	3,52%	3,25%	3,00%	2,86%	2,77%	2,79%	2,78%	2,93%
Activitats administratives i serveis auxiliars	11,74%	12,40%	13,04%	14,51%	15,89%	16,80%	17,02%	17,74%	18,41%	18,68%	17,16%
Administració pública	3,26%	2,95%	3,18%	2,90%	2,77%	2,80%	3,10%	3,41%	3,60%	3,43%	4,00%
Educació	1,83%	1,71%	1,59%	1,63%	1,50%	1,42%	1,47%	1,54%	1,58%	1,78%	1,64%
Sanitat i serveis socials	3,60%	3,55%	3,78%	3,96%	3,93%	3,84%	4,12%	4,10%	4,26%	4,93%	5,10%
Activitats culturals i esportives, i altres serveis	4,50%	4,53%	4,64%	4,84%	4,84%	4,81%	4,97%	5,03%	4,88%	4,99%	5,25%
Sense ocupació anterior	5,23%	5,69%	5,92%	6,35%	6,46%	7,00%	7,99%	6,95%	7,47%	7,93%	9,75%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

*Activitat econòmica classificada a partir de la CCAE – 2009.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya

¹¹ En aquest grup s'inclouen totes les activitats de lloguer: des de lloguer de qualsevol tipus de maquinària, també les agències de viatges i turístics, i els serveis de vigilància privada, així com les empreses de treball temporal, entre altres.

La Taula 10 fa referència al nombre d'aturats, per activitat econòmica, de les capitals de província catalanes i dels municipis de més de 100.000 habitants. En aquesta comparativa val la pena destacar tres particularitats específiques de la ciutat de Lleida:

1. Lleida és la ciutat amb el pes relatiu més baix d'aturats de sectors d'activitat econòmica vinculada al sectors industrials més tradicionals. En concret, els aturats vinculats a les indústries extractives, energia, aigua i residus (0,48% del total d'aturats a la ciutat de Lleida), a la química i al cautxú (0,27%), a la metal·lúrgia (0,87%), i a la maquinària, material elèctric i de transport (0,99%) representen, l'any 2023, el percentatge més baix de totes les capitals de província i municipis de més de 100.000 habitants de Catalunya. També val la pena destacar que és la ciutat amb menys pes relatiu del nombre d'aturats en el sector de les activitats culturals i esportives, i altres serveis (5,25%).
2. Lleida és la ciutat amb el pes relatiu més alt d'aturats del sector de l'Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca (5,93% del total d'aturats a la ciutat de Lleida) i del sector del comerç a l'engròs i reparació de vehicles motor i motocicletes (9,42%).

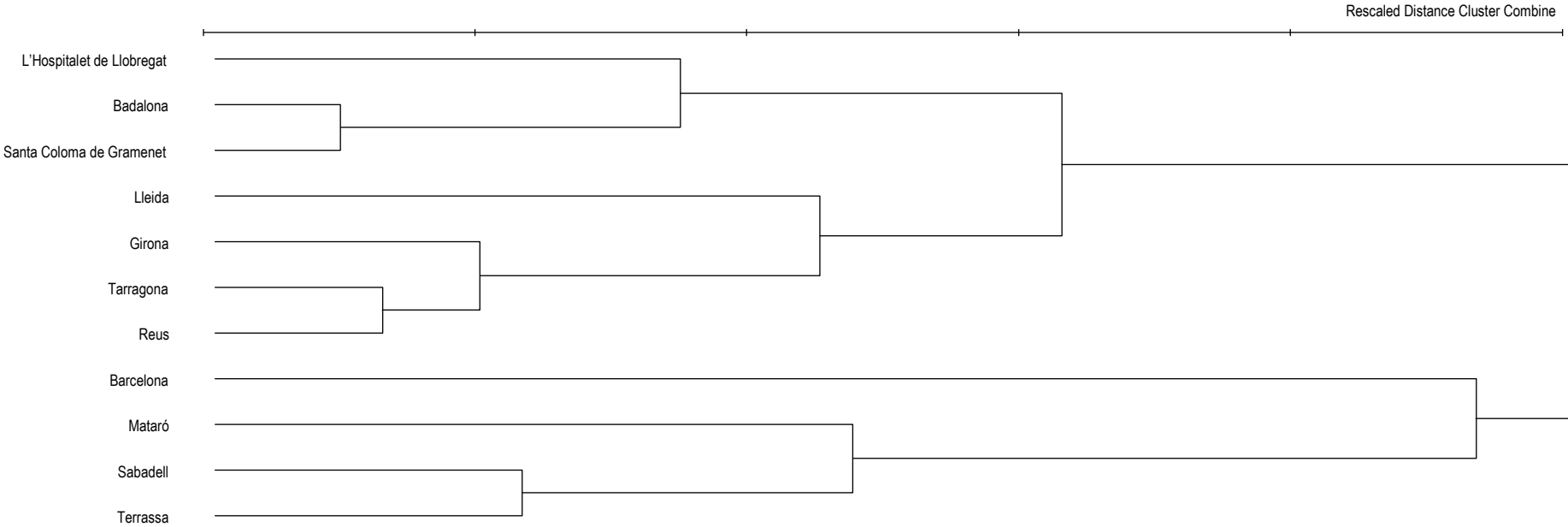
Tal com es veurà en capítols posteriors, aquestes pautes de comportament de l'atur ens apunten ja el menor pes relatiu de la indústria tradicional a la ciutat de Lleida respecte a la resta de ciutats objecte d'anàlisi.

La Taula 10 incorpora també una anàlisi Clúster jeràrquic, algoritme estadístic que ha agrupat en grups de ciutats amb pautes de comportament similar anomenats clústers (el diagrama resultant del de grups/clústers, permet deduir quines ciutats tenen patrons de comportament similars). En aquest sentit, i en termes de comportament de l'atur, la ciutat de Lleida no té un comportament similar amb cap de les ciutats analitzades fins a arribar a un setè estrat. Així com les ciutats de Sabadell i Terrassa tenen un comportament molt similar, i Tarragona i Reus, i Badalona i Santa Coloma de Gramenet, la ciutat de Lleida té una relativa proximitat amb el grup que finalment acaben conformant Girona, Tarragona i Reus.

Taula 10. Percentatge d'aturats per capitals de província i ciutats de més de 100.000 habitants per activitat econòmica, (2023, %)*

	Lleida	Barcelona	Tarragona	Girona	Badalona	L'HdLI ¹	Mataró	Reus	Sta CdG ²	Sabadell	Terrassa	Mitjana ³
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	5,93%	0,37%	2,10%	1,82%	0,37%	0,31%	1,25%	3,69%	0,36%	0,78%	0,67%	1,17%
Ind. extractives, energia, aigua i residus	0,48%	0,84%	0,84%	0,74%	1,19%	1,10%	1,18%	0,57%	0,79%	0,84%	0,92%	0,90%
Alimentació, tèxtil, fusta paper i arts gràfiques	4,01%	2,54%	1,87%	5,89%	3,55%	2,48%	10,95%	3,42%	4,04%	6,14%	5,42%	4,63%
Química i cautxú	0,27%	0,91%	0,99%	0,72%	0,97%	0,72%	0,97%	0,81%	0,84%	1,62%	1,54%	1,01%
Metal·lúrgia	0,87%	0,77%	1,53%	1,47%	1,32%	1,37%	1,33%	1,26%	1,14%	2,24%	1,51%	1,39%
Maquinària, material elèctric i de transport	0,99%	1,77%	1,56%	1,36%	2,10%	2,29%	1,44%	1,16%	2,30%	2,60%	2,98%	1,96%
Construcció	7,70%	5,72%	10,21%	8,27%	9,00%	8,74%	9,04%	9,43%	10,46%	8,32%	11,27%	9,05%
Comerç engròs i reparació vehicles motor i motocicletes	9,42%	5,33%	3,60%	4,93%	4,62%	4,67%	6,84%	4,66%	4,18%	5,34%	4,49%	4,87%
Comerç detall	9,26%	10,99%	10,71%	10,29%	12,09%	11,52%	10,01%	11,00%	11,74%	9,77%	9,93%	10,80%
Transport i emmagatzematge	3,22%	3,32%	3,58%	2,89%	3,19%	4,28%	1,88%	2,75%	2,54%	2,83%	2,42%	2,97%
Hostaleria	10,03%	10,43%	12,66%	10,51%	7,85%	9,77%	6,79%	11,35%	8,62%	7,31%	6,81%	9,21%
Informació i comunicacions	1,09%	4,84%	1,15%	1,53%	1,66%	1,94%	1,53%	0,91%	1,29%	1,60%	1,70%	1,82%
Activitats financeres i assegurances	0,88%	1,84%	0,99%	1,42%	0,81%	0,83%	0,52%	0,67%	0,36%	0,97%	0,66%	0,91%
Activitats immobiliàries professionals i tècniques	2,93%	8,59%	4,14%	3,92%	4,49%	5,20%	3,75%	2,90%	3,62%	4,21%	7,38%	4,82%
Activitats administratives i serveis auxiliars	17,16%	15,50%	14,92%	17,23%	17,48%	20,15%	15,93%	16,17%	16,97%	18,26%	17,46%	17,01%
Administració pública	4,00%	1,00%	5,10%	3,85%	5,11%	3,30%	4,09%	2,78%	7,83%	0,77%	0,84%	3,47%
Educació	1,64%	4,76%	2,23%	1,95%	1,98%	1,74%	1,99%	2,76%	1,47%	1,83%	2,21%	2,29%
Sanitat i serveis socials	5,10%	5,92%	4,86%	5,87%	5,31%	5,29%	5,53%	5,52%	5,11%	4,98%	5,03%	5,34%
Activitats culturals i esportives, i altres serveis	5,25%	8,58%	6,66%	5,91%	6,52%	8,26%	6,82%	7,85%	7,33%	10,18%	6,37%	7,45%
Sense ocupació anterior	9,75%	5,96%	10,35%	9,46%	10,38%	6,04%	8,20%	10,36%	9,05%	9,40%	10,38%	8,96%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	-

* Mitjanes anuals / ¹ L'Hospitalet de Llobregat / ² Santa Coloma de Gramenet / ³ Mitjana sense comptar la ciutat de Lleida

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya

2.4. L'afiliació al règim general de la Seguretat Social per grans sectors

Una primera aproximació al nombre de treballadors assalariats a la ciutat de Lleida la podem obtenir a partir de l'afiliació al règim general de la Seguretat Social (SS). Encara que amb certes precaucions, tota vegada que treballadors a Lleida puguin cotitzar a altres ciutats o a l'inrevés, aquesta anàlisi ens mostra unes pautes de comportament en relació a quines activitats concentren més nombre de treballadors i quines són les que en els últims anys s'han estabilitzat, o fins i tot augmentat els seus afiliats o, per contra, les baixes en afiliació han estat notables.

La Taula 11 ens mostra el nombre d'afiliats per grans sectors. D'una banda, es ratifica l'economia terciaritzada de la ciutat de Lleida en termes d'afiliats a la SS, tota vegada que en tots els anys analitzats supera el 80% del total d'afiliats a la SS.

En termes de comportament interanual, es pot apreciar l'increment continu en el nombre d'afiliats dels diferents grans sectors a partir de l'any 2014 i fins a l'any 2019, a excepció de l'Agricultura, que té un comportament més irregular degut al reduït pes relatiu dels ocupats afiliats al règim general de la SS (en cap any supera el 1% del total d'afiliats a la SS).

La crisi de la Covid-19 també impacta en l'afiliació a la SS, presentant taxes interanuals negatives en tots els sectors. A partir de l'any 2021 s'entra de nou en una etapa de creixement en el nombre d'afiliats.

Taula 11. Nombre treballadors afiliats al règim general de la SS a la ciutat de Lleida per grans sectors (2013 – 2023, N i %)*

	Agricultura			Indústria			Construcció			Serveis			Total		
	(N)	Var. (%)	(%)	(N)	Var. (%)	(%)	(N)	Var. (%)	(%)	(N)	Var. (%)	(%)	(N)	Var. (%)	(%)
2013	265	-	1%	3.639	-	9%	1.945	-	5%	33.174	-	85%	39.023	-	100%
2014	286	7,92%	1%	3.736	2,67%	9%	2.003	2,98%	5%	33.786	1,84%	85%	39.811	2,02%	100%
2015	265	-7,34%	1%	3.876	3,75%	9%	2.269	13,28%	5%	34.877	3,23%	84%	41.287	3,71%	100%
2016	297	12,08%	1%	4.103	5,86%	10%	2.364	4,19%	6%	36.005	3,23%	84%	42.769	3,59%	100%
2017	307	3,37%	1%	4.437	8,14%	10%	2.525	6,81%	6%	37.018	2,81%	84%	44.287	3,55%	100%
2018	340	10,75%	1%	4.608	3,85%	10%	2.784	10,26%	6%	38.123	2,99%	83%	45.855	3,54%	100%
2019	308	-9,41%	1%	4.512	-2,08%	10%	2.819	1,26%	6%	39.128	2,64%	84%	46.767	1,99%	100%
2020	338	9,74%	1%	4.409	-2,28%	10%	2.820	0,04%	6%	38.069	-2,71%	83%	45.636	-2,42%	100%
2021	372	10,06%	1%	4.585	3,99%	10%	3.013	6,84%	6%	39.770	4,47%	83%	47.740	4,61%	100%
2022	415	11,56%	1%	4.675	1,96%	10%	3.185	5,71%	7%	40.510	1,86%	83%	48.780	2,18%	100%
2023	445	7,23%	1%	4.900	4,81%	10%	3.245	1,88%	6%	41.930	3,51%	83%	50.515	3,56%	100%

* Dades a 31 de desembre de cada any.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

Tal com mostra la taula següent, tots els quatre grans sectors de l'economia lleidatana han manifestat un creixement acumulatiu en els darrers deu anys de la sèrie positius, destacant el creixement en termes percentuals dels dos sectors amb menys pes en termes absoluts (Agricultura amb un creixement acumulat de pràcticament el 30%, i Construcció amb un creixement de poc més del 29%).

Taula 12. Taxes anuals acumulatives de la variació nombre treballadors afiliats al règim general de la SS per grans sectors a la ciutat de Lleida (2013 – 2023, %)

	Var. acumulada Agricultura (%)	Var. acumulada Indústria (%)	Var. acumulada Construcció (%)	Var. Acumulada Serveis (%)	Var. acumulada Total (%)
2013	-	-	-	-	-
2014	7,92%	2,67%	2,98%	1,84%	2,02%
2015	0,00%	6,51%	16,66%	5,13%	5,80%
2016	12,08%	12,75%	21,54%	8,53%	9,60%
2017	15,85%	21,93%	29,82%	11,59%	13,49%
2018	28,30%	26,63%	43,14%	14,92%	17,51%
2019	16,23%	23,99%	44,94%	17,95%	19,84%
2020	27,55%	21,16%	44,99%	14,76%	16,95%
2021	40,38%	26,00%	54,91%	19,88%	22,34%
2022	56,60%	28,47%	63,75%	22,11%	25,00%
2023	67,92%	34,65%	66,84%	26,39%	29,45%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

Per a tenir una idea bastant més detallada dels afiliats per branca econòmica, a partir de la Classificació Catalana d'Activitats Econòmiques – 2009 (CCEA-2009) ¹², hem fet l'anàlisi respecte a les 21 seccions principals (les que es detallen en les taules i gràfics que segueixen) que detalla la CCAE-2009. No s'han pogut localitzar dades d'afiliats per secció d'activitat en els anys 2020 i 2021 de la ciutat de Lleida, per tant, la sèrie estadística d'afiliats compren el període 2013 – 2019, i del 2022 al 2023.

La Taula 13 ens assenyalava que el sector Serveis continua sent el capdavanter en aglutinar el major nombre d'afiliats, principalment en l'activitat de comerç, sent l'activitat amb major nombre d'afiliats tot i patir una reducció del seu pes relatiu entre els anys 2013 i 2023 (de representar el 19,75% dels afiliats al règim general de la SS l'any 2013 passa a representar el 17,40% l'any 2023), seguit de la branca d'activitat econòmica d'Activitats sanitàries i de serveis socials que, en aquest cas, veu incrementat el seu pes relatiu en aquest període temporal (de representar el 12,83% l'any 2013 passa a representar el 14,30% l'any 2023) seguit de la branca d'activitat econòmica d'Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria, que presenta una reducció del seu pes relatiu entre els anys 2013 i 2023 (de representar el 12,89% l'any 2013 passa a representar el 10,39% l'any 2023). En aquest sentit, és evident que el paper de capitalitat en termes administratius, sanitaris i comercials que exerceix la ciutat de Lleida en la seva regió d'influència explica la força ocupacional d'aquests vectors d'activitat econòmica.

La Taula 14 ens mostra la variació anual acumulativa de les distintes branques d'activitat en termes d'afiliats al règim general de la SS. En termes generals, s'han incrementat el nombre de treballadors afiliats al règim general de la SS en quasi un 30% en els darrers deu anys (2013 – 2023), passant de 39.023 afiliats a 50.515 afiliats. D'aquest creixement global, val la pena destacar el creixement percentual de les branques d'activitat de les activitats immobiliàries (creixement del 75,57% en els darrers deu anys), de l'educació (creixement del 68,55%), de la construcció (creixement del 66,84%), i de l'Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca (creixement del 67,92%).

Per contra, mostren un decreixement en el nombre d'afiliats al règim general de la SS branques d'activitat amb pes específic com les activitats financers i d'assegurances (que decreixen un 23,30%). La resta de branques d'activitat econòmica que pateixen decreixements són branques d'activitat amb pocs afiliats en termes absoluts (indústries extractives, subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor, i aire condicionat, activitats de llars d'ocupació personal domèstic i béns i serveis per a ús propi, etc.).

¹² Classificació catalana d'activitats econòmiques 2009. <https://www.idescat.cat/metodes/classificacions/ccae-2009-ca>

Taula 13: Nombre de treballadors de la ciutat de Lleida afiliats al règim general de la SS classificats per activitat (2013 – 2023, N i %)*

	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2022		2023	
	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	265	0,68%	286	0,72%	265	0,64%	297	0,69%	307	0,69%	339	0,74%	308	0,66%	415	0,85%	445	0,88%
Indústries extractives	10	0,03%	10	0,03%	6	0,01%	6	0,01%	5	0,01%	5	0,01%	5	0,01%	5	0,01%	5	0,01%
Indústries manufactureres	3.139	8,04%	3.239	8,14%	3.376	8,18%	3.597	8,41%	3.923	8,86%	4.067	8,87%	3.943	8,43%	4.055	8,31%	4.255	8,42%
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	125	0,32%	120	0,30%	116	0,28%	116	0,27%	120	0,27%	109	0,24%	110	0,24%	105	0,22%	110	0,22%
Subministrament d'aigua; activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	358	0,92%	361	0,91%	376	0,91%	380	0,89%	387	0,87%	419	0,91%	452	0,97%	510	1,05%	530	1,05%
Construcció	1.945	4,98%	2.003	5,03%	2.269	5,50%	2.364	5,53%	2.525	5,70%	2.784	6,07%	2.819	6,03%	3.185	6,53%	3.245	6,42%
Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	7.707	19,75%	7.747	19,46%	7.961	19,28%	8.250	19,29%	8.380	18,92%	8.492	18,52%	8.496	18,17%	8.635	17,70%	8.790	17,40%
Transport i emmagatzematge	1.726	4,42%	1.791	4,50%	1.943	4,71%	2.082	4,87%	2.137	4,83%	2.195	4,79%	2.268	4,85%	2.430	4,98%	2.600	5,15%
Hostaleria	2.355	6,03%	2.506	6,29%	2.618	6,34%	2.755	6,44%	2.849	6,43%	3.043	6,64%	3.099	6,63%	3.055	6,26%	3.235	6,40%
Informació i comunicacions	889	2,28%	933	2,34%	955	2,31%	984	2,30%	1.037	2,34%	1.130	2,46%	1.211	2,59%	1.265	2,59%	1.220	2,42%
Activitats financeres i d'assegurances	1.056	2,71%	993	2,49%	990	2,40%	945	2,21%	922	2,08%	927	2,02%	891	1,91%	815	1,67%	810	1,60%
Activitats immobiliàries	131	0,34%	158	0,40%	181	0,44%	175	0,41%	182	0,41%	196	0,43%	212	0,45%	225	0,46%	230	0,46%
Activitats professionals, científiques i tècniques	1.841	4,72%	1.838	4,62%	1.916	4,64%	1.990	4,65%	2.113	4,77%	2.205	4,81%	2.229	4,77%	2.355	4,83%	2.465	4,88%
Activitats administratives i serveis auxiliars	3.100	7,94%	3.155	7,92%	3.301	8,00%	3.341	7,81%	3.327	7,51%	3.405	7,43%	3.584	7,66%	3.615	7,41%	3.665	7,26%
Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria	5.032	12,88%	5.155	12,95%	5.269	12,76%	5.299	12,39%	5.574	12,59%	5.641	12,30%	5.912	12,64%	6.250	12,81%	5.250	10,39%
Educació	2.750	7,05%	2.710	6,81%	2.844	6,89%	3.040	7,11%	3.058	6,90%	3.123	6,81%	3.132	6,70%	3.220	6,60%	4.635	9,18%
Activitats sanitàries i de serveis socials	5.008	12,83%	5.103	12,82%	5.207	12,61%	5.414	12,66%	5.607	12,66%	5.909	12,89%	6.219	13,30%	6.850	14,04%	7.225	14,30%
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	630	1,61%	678	1,70%	687	1,66%	745	1,74%	803	1,81%	839	1,83%	859	1,84%	850	1,74%	880	1,74%
Altres serveis	891	2,28%	955	2,40%	938	2,27%	919	2,15%	966	2,18%	962	2,10%	963	2,06%	905	1,86%	890	1,76%
Activitats llars ocupació personal domèstic; activitats llars béns i serveis per a ús propi	58	0,15%	64	0,16%	67	0,16%	66	0,15%	63	0,14%	56	0,12%	53	0,11%	40	0,08%	35	0,07%
Organismes extraterritorials	0	0,00%	0	0,00%	-	-	-	-	-	-	0	0,00%	-	-	0	0,00%	0	0,00%
No classificat	7	0,02%	6	0,02%	2	0,00%	4	0,01%	2	0,00%	9	0,02%	2	0,00%	-	0,00%	-	0,00%
Total	39.023	100,00%	39.811	100,00%	41.287	100,00%	42.769	100,00%	44.287	100,00%	45.855	100,00%	46.767	100,00%	48.780	100,00%	50.515	100,00%

* Dades a 31 de desembre de cada any.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

Taula 14: Taxes anuals acumulatives de la variació nombre treballadors afiliats al règim general de la SS classificats per activitat (2013 – 2023, %)*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2022	2023
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	-	7,92%	0,00%	12,08%	15,85%	27,92%	16,23%	56,60%	67,92%
Indústries extractives	-	0,00%	-40,00%	-40,00%	-50,00%	-50,00%	-50,00%	-50,00%	-50,00%
Indústries manufactureres	-	3,19%	7,55%	14,59%	24,98%	29,56%	25,61%	29,18%	35,55%
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	-	-4,00%	-7,20%	-7,20%	-4,00%	-12,80%	-16,00%	-16,00%	-12,00%
Subministrament d'aigua; activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	-	0,84%	5,03%	6,15%	8,10%	17,04%	26,26%	42,46%	48,04%
Construcció	-	2,98%	16,66%	21,54%	29,82%	43,14%	44,94%	63,75%	66,84%
Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	-	0,52%	3,30%	7,05%	8,73%	10,19%	10,24%	12,04%	14,05%
Transport i emmagatzematge	-	3,77%	12,57%	20,63%	23,81%	27,17%	31,40%	40,79%	50,64%
Hostaleria	-	6,41%	11,17%	16,99%	20,98%	29,21%	31,59%	29,72%	37,37%
Informació i comunicacions	-	4,95%	7,42%	10,69%	16,65%	27,11%	36,22%	42,29%	37,23%
Activitats financeres i d'assegurances	-	-5,97%	-6,25%	-10,51%	-12,69%	-12,22%	-15,63%	-22,82%	-23,30%
Activitats immobiliàries	-	20,61%	38,17%	33,59%	38,93%	49,62%	61,83%	71,76%	75,57%
Activitats professionals, científiques i tècniques	-	-0,16%	4,07%	8,09%	14,77%	19,77%	21,08%	27,92%	33,89%
Activitats administratives i serveis auxiliars	-	1,77%	6,48%	7,77%	7,32%	9,84%	15,61%	16,61%	18,23%
Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria	-	2,44%	4,71%	5,31%	10,77%	12,10%	17,49%	24,21%	4,33%
Educació	-	-1,45%	3,42%	10,55%	11,20%	13,56%	13,89%	17,09%	68,55%
Activitats sanitàries i de serveis socials	-	1,90%	3,97%	8,11%	11,96%	17,99%	24,18%	36,78%	44,27%
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	-	7,62%	9,05%	18,25%	27,46%	33,17%	36,35%	34,92%	39,68%
Altres serveis	-	7,18%	5,27%	3,14%	8,42%	7,97%	8,08%	1,57%	-0,11%
Activitats llars ocupació personal domèstic; activitats llars béns i serveis per a ús propi	-	10,34%	15,52%	13,79%	8,62%	-3,45%	-8,62%	-31,03%	-39,66%
Organismes extraterritorials	-	-	-	-	-	-	-	-	-
No classificat	-	-14,29%	-71,43%	-42,86%	-71,43%	28,57%	-71,43%	-	-
Total	-	2,02%	5,80%	9,60%	13,49%	17,51%	19,84%	25,00%	29,45%

* Dades del 4t trimestre de cada any.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat.

La Taula 15 detalla, per l'any 2023, el percentatge d'afiliats al règim general de la SS per branques d'activitat econòmica a les capitals de província catalanes i als municipis de més de 100.000 habitants. El que ja apuntàvem quan analitzàvem el comportament de l'atur, es ratifica en aquest capítol dedicat a l'ocupació. En concret, la ciutat de Lleida té un menor pes del sector industrial en termes d'ocupació, que es reflecteix en el baix percentatge d'afiliats en aquest sector (8,42%) respecte a la resta de capitals de província (Barcelona 10,18%, Tarragona 12,07% i Girona 14,78%) i també respecte a la resta de municipis de més de 100.000 habitants i únicament per sobre de la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat (7,79%). També té un menor pes que a la resta de ciutats analitzades les Activitats immobiliàries i les Activitats administratives i serveis auxiliars.

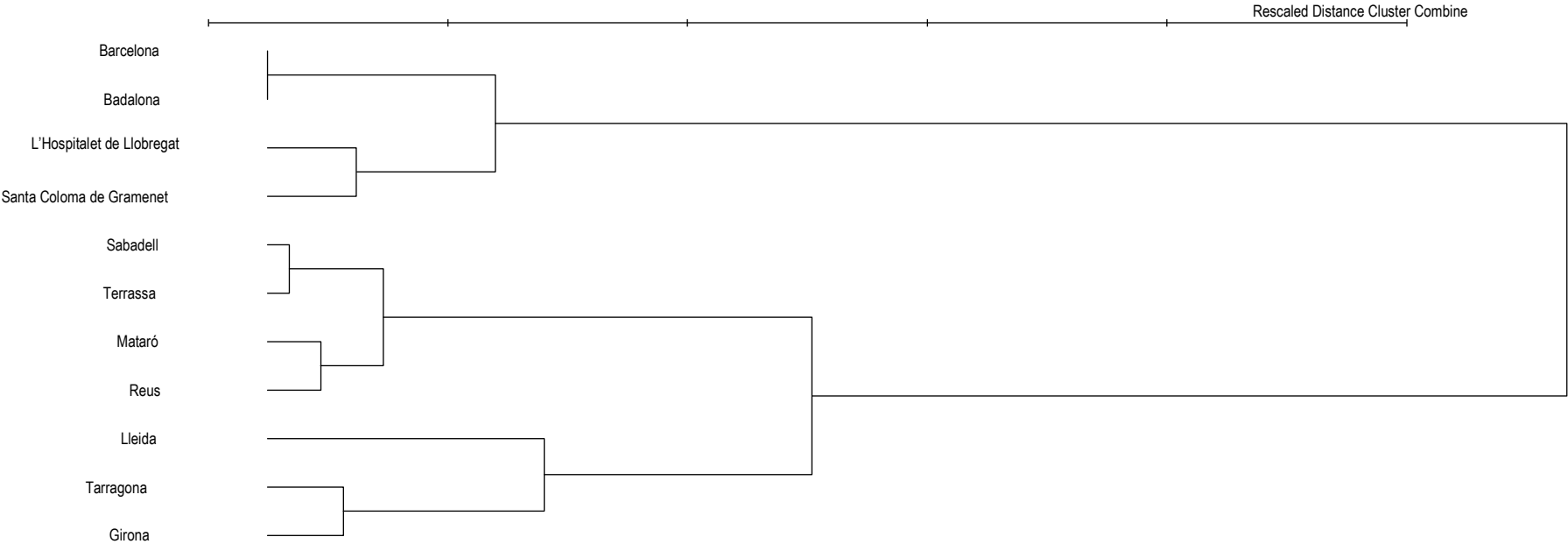
Per contra, Lleida és capdavantera amb nombre de treballadors afiliats al règim general de la SS en el sector de l'Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca (0,88% quan la mitjana de la resta de ciutats objecte d'anàlisi és del 0,11%), en la branca de l'Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria, que a la ciutat de Lleida assoleix un percentatge del 10,39% del total d'afiliats al règim general de la SS l'any 2023, quan la resta de ciutats objecte d'anàlisi assoleix una mitjana del 5,44%, i també en les Activitats sanitàries i de serveis socials (14,30% a la ciutat de Lleida l'any 2023 quan la mitjana a la resta de ciutats objecte d'anàlisi és del 11,77%).

La Taula 15 incorpora també una anàlisi Clúster jeràrquic, algoritme estadístic que ha agrupat en grups de ciutats amb pautes de comportament similar anomenats clústers (el diagrama resultant del de grups/clústers, permet deduir quines ciutats tenen patrons de comportament similars). En aquest sentit, i en termes de patrons de comportament dels treballadors afiliats al règim general de la SS, la ciutat de Lleida és l'única ciutat que no té un comportament similar amb cap de les ciutats analitzades fins a un setè estrat.

Taula 15. Nombre de treballadors afiliats al règim general de la SS classificats per activitat a Lleida i a la resta de capitals de província de Catalunya i municipis de 100.000 habitants (2023,%)*

	Lleida	Barcelona	Tarragona	Girona	Badalona	L'Hdl¹	Mataró	Reus	Sta CdG²	Sabadell	Terrassa	Mitjana³
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	0,88%	0,02%	0,10%	0,23%	0,02%	0,03%	0,12%	0,41%	0,01%	0,05%	0,06%	0,18%
Indústries extractives	0,01%	0,01%	0,05%	0,04%	0,01%	0,01%	0,01%	0,05%	0,00%	0,02%	0,04%	0,02%
Indústries manufactureres	8,42%	10,18%	12,07%	14,78%	10,18%	7,79%	14,40%	13,71%	9,62%	16,30%	16,55%	12,18%
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	0,22%	0,15%	0,30%	0,18%	0,15%	0,10%	0,23%	0,26%	0,08%	0,07%	0,09%	0,17%
Subministrament d'aigua; activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	1,05%	1,53%	1,43%	0,78%	1,53%	1,30%	1,13%	1,41%	1,15%	0,98%	1,12%	1,22%
Construcció	6,42%	6,79%	6,15%	4,46%	6,79%	6,11%	5,71%	6,72%	8,69%	5,16%	6,83%	6,35%
Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	17,40%	18,58%	13,69%	15,23%	18,58%	17,08%	18,84%	16,41%	18,10%	17,52%	17,03%	17,13%
Transport i emmagatzematge	5,15%	5,97%	5,51%	3,45%	5,97%	6,64%	3,44%	4,68%	5,92%	4,44%	3,78%	5,00%
Hostaleria	6,40%	7,04%	7,82%	7,63%	7,04%	10,19%	6,64%	7,14%	9,19%	5,69%	5,27%	7,28%
Informació i comunicacions	2,42%	3,80%	2,35%	2,45%	3,80%	3,72%	3,09%	2,22%	2,79%	4,16%	3,66%	3,13%
Activitats financeres i d'assegurances	1,60%	1,87%	1,28%	1,75%	1,87%	1,54%	1,63%	1,22%	1,09%	2,40%	1,54%	1,62%
Activitats immobiliàries	0,46%	0,71%	0,52%	0,76%	0,71%	0,85%	0,90%	0,51%	0,71%	0,73%	0,67%	0,68%
Activitats professionals, científiques i tècniques	4,88%	5,32%	6,12%	5,96%	5,32%	5,53%	5,05%	4,63%	4,23%	5,99%	6,32%	5,40%
Activitats administratives i serveis auxiliars	7,26%	10,58%	8,45%	7,79%	10,58%	14,97%	8,93%	9,14%	13,04%	8,48%	8,97%	9,84%
Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria	10,39%	4,54%	8,00%	8,06%	4,54%	3,65%	6,10%	5,62%	4,38%	4,62%	4,84%	5,88%
Educació	9,18%	6,40%	9,29%	9,72%	6,40%	4,91%	7,97%	8,68%	4,69%	7,82%	7,93%	7,54%
Activitats sanitàries i de serveis socials	14,30%	12,00%	12,75%	12,52%	12,00%	10,81%	11,25%	12,20%	11,99%	11,18%	11,04%	12,00%
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	1,74%	2,14%	2,25%	2,11%	2,14%	2,13%	2,03%	2,67%	1,70%	1,85%	1,89%	2,06%
Altres serveis	1,76%	2,20%	1,77%	2,04%	2,20%	2,22%	2,41%	2,20%	2,35%	2,48%	2,22%	2,17%
Activitats de les llars que donen ocupació a personal domèstic; activitats de les llars que produeixen béns i serveis per a ús propi	0,07%	0,18%	0,12%	0,05%	0,18%	0,41%	0,10%	0,11%	0,27%	0,05%	0,13%	0,15%
Organismes extraterritorials	0,00%	0,01%	0,00%	0,01%	0,01%	0,02%	0,01%	0,00%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
Total (%)⁴	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	-
Total (N)⁴	50.515	636.875	49.005	41.455	84.220	105.645	48.295	38.005	43.745	83.510	89.440	-

* Dades a 31 de desembre de cada any / ¹ L'Hospitalet de Llobregat / ² Santa Coloma de Gramenet / ³ Mitjana sense comptar la ciutat de Lleida / ⁴ Inclou els no classificats.

Font. Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

2.5. L'afiliació al règim especial d'autònoms de la Seguretat Social per grans sectors

Malgrat l'evolució dels afiliats en règim especial d'autònom ha estat més estable que el comportament dels afiliats al règim general de la SS, al voltant dels 8.000 i 8.500 afiliats/any durant el període comprès entre els 2013 i 2023, sí que es percep una tendència a la baixa a partir de l'any 2020 fins a l'actualitat, any coincident amb la pandèmia de la Covid-19 (veure Taula 16).

Taula 16: Treballadors afiliats al règim especial d'autònoms de la SS a la ciutat de Lleida (2013 – 2023, %)

	Treballadors afiliats Règim Especial Autònoms (N)	Var. Interanual (%)	Var. acumulada (%)
2013	8.332	-	-
2014	8.418	1,03%	1,03%
2015	8.517	1,18%	2,22%
2016	8.518	0,01%	2,23%
2017	8.447	-0,83%	1,38%
2018	8.368	-0,94%	0,43%
2019	8.338	-0,36%	0,07%
2020	8.155	-2,19%	-2,12%
2021	8.186	0,38%	-1,75%
2022	8.150	-0,44%	-2,18%
2023	8.125	-0,31%	-2,48%

* Dades a 31 de desembre de cada any.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat.

Ara bé, si analitzem el nombre de treballadors afiliats al règim especial autònoms per sectors econòmics, podem observar com la major part d'aquests estan al sector serveis, al voltant del 77%. Cal destacar com el sector industrial en el règim d'autònoms és el que menys pes té, entre un 5% i un 7% (a diferència del règim general, que és el segon amb més importància). El sector de la construcció és el segon amb major nombre d'afiliats amb un 11% del total d'afiliats l'any 2023, seguit del sector de l'agricultura amb un 7% (percentatge que multiplica per set vegades els treballadors del sector de l'agricultura afiliats al règim general de la SS).

Taula 17. Nombre treballadors afiliats al règim especial autònoms de la SS a la ciutat de Lleida per grans sectors (2013 – 2023, N i %)*

	Agricultura			Indústria			Construcció			Serveis			Total		
	(N)	Var. (%)	(%)	(N)	Var. (%)	(%)	(N)	Var. (%)	(%)	(N)	Var. (%)	(%)	(N)	Var. (%)	(%)
2013	626	-	8%	501	-	6%	894	-	11%	6.311	-	76%	8.332	-	100%
2014	636	1,60%	8%	517	3,19%	6%	877	-1,90%	10%	6.388	1,22%	76%	8.418	1,03%	100%
2015	615	-3,30%	7%	550	6,38%	6%	865	-1,37%	10%	6.487	1,55%	76%	8.517	1,18%	100%
2016	627	1,95%	7%	570	3,64%	7%	870	0,58%	10%	6.451	-0,55%	76%	8.518	0,01%	100%
2017	625	-0,32%	7%	559	-1,93%	7%	875	0,57%	10%	6.388	-0,98%	76%	8.447	-0,83%	100%
2018	603	-3,52%	7%	521	-6,80%	6%	861	-1,60%	10%	6.383	-0,08%	76%	8.368	-0,94%	100%
2019	582	-3,48%	7%	479	-8,06%	6%	886	2,90%	11%	6.391	0,13%	77%	8.338	-0,36%	100%
2020	552	-5,15%	7%	459	-4,18%	6%	854	-3,61%	10%	6.290	-1,58%	77%	8.155	-2,19%	100%
2021	563	1,99%	7%	456	-0,65%	6%	851	-0,35%	10%	6.316	0,41%	77%	8.186	0,38%	100%
2022	565	0,36%	7%	440	-3,51%	5%	880	3,41%	11%	6.265	-0,81%	77%	8.150	-0,44%	100%
2023	540	-4,42%	7%	445	1,14%	5%	885	0,57%	11%	6.255	-0,16%	77%	8.125	-0,31%	100%

* Dades a 31 de desembre de cada any.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

Tal com mostra la Taula 18, els quatre sectors econòmics han manifestat decreixements acumulats a partir de l'any 2020, a diferència dels increments registrats en el règim general. Destaquen els decreixements manifestats en el sector de l'agricultura i de la indústria (decrement del 13,74% i el 11,18%, respectivament).

Taula 18. Taxes anuals acumulatives de la variació nombre treballadors afiliats al règim especial autònoms de la SS per grans sectors a la ciutat de Lleida (2013 – 2023, %)

	Var. acumulada Agricultura (%)	Var. acumulada Indústria (%)	Var. acumulada Construcció (%)	Var. Acumulada Serveis (%)	Var. acumulada Total (%)
2013	-	-	-	-	-
2014	1,60%	3,19%	-1,90%	1,22%	1,03%
2015	-1,76%	9,78%	-3,24%	2,79%	2,22%
2016	0,16%	13,77%	-2,68%	2,22%	2,23%
2017	-0,16%	11,58%	-2,13%	1,22%	1,38%
2018	-3,67%	3,99%	-3,69%	1,14%	0,43%
2019	-7,03%	-4,39%	-0,89%	1,27%	0,07%
2020	-11,82%	-8,38%	-4,47%	-0,33%	-2,12%
2021	-10,06%	-8,98%	-4,81%	0,08%	-1,75%
2022	-9,74%	-12,18%	-1,57%	-0,73%	-2,18%
2023	-13,74%	-11,18%	-1,01%	-0,89%	-2,48%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

Si analitzem de manera més detallada els afiliats de règim especial autònoms per branca d'activitat econòmica a partir de la classificació CCAE-2009 entre els períodes 2013 – 2019 i 2022 – 2023, l'activitat de comerç a l'engròs i al detall és la destaca per sobre de la resta d'activitats, tot i que el seu pes relatiu passa de representar el 27,05% l'any 2013 a representar el 23,57% l'any 2023. La segona branca d'activitat amb més pes relatiu en volum d'afiliats al règim especial d'autònoms són les Activitats professionals, científiques i tècniques, amb una relativa evolució positiva al llarg del període analitzat (passant de representar el 10,31% l'any 2013 a representar el 11,02% l'any 2023), seguida de la Construcció la qual es manté molt estable durant els anys analitzats (passant de representar el 10,73% l'any 2013 a representar el 10,89% l'any 2023).

La Taula 20 ens mostra la variació anual acumulativa de les distintes branques d'activitat en termes d'afiliats al règim especial autònoms de la SS durant els darrers deu anys (2013 – 2023). De la pèrdua general detectada en la Taula 20, val la pena destacar el decrement percentual de les branques d'activitat del comerç a l'engròs i al detall (decrement del 15,04%), de les indústries manufactureres (decrement del 13,18%) i, per últim, del sector agrícola (decrement del 10,23%).

Per contra, hi ha branques d'activitat que mostren un creixement en el seu nombre d'afiliats al règim especial autònoms de la SS: les activitats immobiliàries (creixement del 57,89%), les Activitats sanitàries (creixement del 27,31%) i l'Educació (creixement del 25,85%), les activitats vinculades a la informació i comunicacions (25,00%), i les activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment (24,03%).

Taula 19: Nombre de treballadors de la ciutat de Lleida afiliats al règim especial autònoms de la SS classificats per activitat (2013 – 2023, N i %)*

	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2022		2023	
	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	622	7,47%	632	7,51%	613	7,20%	624	7,33%	622	7,36%	599	7,16%	578	6,93%	565	6,93%	540	6,65%
Indústries extractives	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Indústries manufactureres	479	5,75%	497	5,90%	528	6,20%	547	6,42%	533	6,31%	492	5,88%	453	5,43%	430	5,28%	430	5,29%
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	5	0,06%	5	0,06%
Subministrament d'aigua; activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	5	0,06%	10	0,12%
Construcció	894	10,73%	877	10,42%	865	10,16%	870	10,21%	875	10,36%	861	10,29%	886	10,63%	880	10,80%	885	10,89%
Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	2.254	27,05%	2.258	26,82%	2.246	26,37%	2.227	26,14%	2.153	25,49%	2.111	25,23%	2.064	24,75%	1.965	24,11%	1.915	23,57%
Transport i emmagatzematge	484	5,81%	469	5,57%	493	5,79%	467	5,48%	461	5,46%	437	5,22%	448	5,37%	470	5,77%	470	5,78%
Hostaleria	859	10,31%	858	10,19%	879	10,32%	877	10,30%	903	10,69%	896	10,71%	922	11,06%	885	10,86%	885	10,89%
Informació i comunicacions	140	1,68%	159	1,89%	151	1,77%	154	1,81%	161	1,91%	176	2,10%	172	2,06%	180	2,21%	175	2,15%
Activitats financeres i d'assegurances	210	2,52%	207	2,46%	214	2,51%	233	2,74%	222	2,63%	223	2,66%	209	2,51%	205	2,52%	195	2,40%
Activitats immobiliàries	76	0,91%	75	0,89%	85	1,00%	88	1,03%	90	1,07%	99	1,18%	98	1,18%	105	1,29%	120	1,48%
Activitats professionals, científiques i tècniques	829	9,95%	857	10,18%	883	10,37%	887	10,41%	872	10,32%	880	10,52%	885	10,61%	890	10,92%	895	11,02%
Activitats administratives i serveis auxiliars	314	3,77%	308	3,66%	305	3,58%	287	3,37%	285	3,37%	302	3,61%	295	3,54%	295	3,62%	300	3,69%
Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria	5	0,06%	5	0,06%	6	0,07%	9	0,11%	10	0,12%	8	0,10%	11	0,13%	5	0,06%	5	0,06%
Educació	147	1,76%	165	1,96%	176	2,07%	180	2,11%	184	2,18%	193	2,31%	207	2,48%	175	2,15%	185	2,28%
Activitats sanitàries i de serveis socials	271	3,25%	289	3,43%	294	3,45%	291	3,42%	305	3,61%	316	3,78%	315	3,78%	330	4,05%	345	4,25%
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	129	1,55%	145	1,72%	144	1,69%	150	1,76%	173	2,05%	161	1,92%	156	1,87%	175	2,15%	160	1,97%
Altres serveis	581	6,97%	576	6,84%	594	6,97%	591	6,94%	558	6,61%	565	6,75%	593	7,11%	585	7,18%	600	7,38%
Activitats lliars ocupació personal domèstic; activitats lliars béns i serveis per a ús propi	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Organismes extraterritorials	-	0,00%	0	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	-	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
No classificats	38	0,46%	41	0,49%	41	0,48%	36	0,42%	40	0,47%	49	0,59%	46	0,55%	0	0,00%	5	0,06%
Total	8.332	100,00%	8.418	100,00%	8.517	100,00%	8.518	100,00%	8.447	100,00%	8.368	100,00%	8.338	100,00%	8.150	100,00%	8.125	100,00%

* Dades a 31 de desembre de cada any.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

Taula 20: Taxes anuals acumulatives de la variació nombre treballadors afiliats al règim especial autònoms de la SS classificats per activitat (2013 – 2023, %)*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		2022	2023
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	-	1,61%	-1,45%	0,32%	0,00%	-3,70%	-7,07%		-9,16%	-13,18%
Indústries extractives	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%
Indústries manufactureres	-	3,76%	10,23%	14,20%	11,27%	2,71%	-5,43%		-10,23%	-10,23%
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%
Subministrament d'aigua; activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%
Construcció	-	-1,90%	-3,24%	-2,68%	-2,13%	-3,69%	-0,89%		-1,57%	-1,01%
Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	-	0,18%	-0,35%	-1,20%	-4,48%	-6,34%	-8,43%		-12,82%	-15,04%
Transport i emmagatzematge	-	-3,10%	1,86%	-3,51%	-4,75%	-9,71%	-7,44%		-2,89%	-2,89%
Hostaleria	-	-0,12%	2,33%	2,10%	5,12%	4,31%	7,33%		3,03%	3,03%
Informació i comunicacions	-	13,57%	7,86%	10,00%	15,00%	25,71%	22,86%		28,57%	25,00%
Activitats financeres i d'assegurances	-	-1,43%	1,90%	10,95%	5,71%	6,19%	-0,48%		-2,38%	-7,14%
Activitats immobiliàries	-	-1,32%	11,84%	15,79%	18,42%	30,26%	28,95%		38,16%	57,89%
Activitats professionals, científiques i tècniques	-	3,38%	6,51%	7,00%	5,19%	6,15%	6,76%		7,36%	7,96%
Activitats administratives i serveis auxiliars	-	-1,91%	-2,87%	-8,60%	-9,24%	-3,82%	-6,05%		-6,05%	-4,46%
Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria	-	0,00%	20,00%	80,00%	100,00%	60,00%	120,00%		0,00%	0,00%
Educació	-	12,24%	19,73%	22,45%	25,17%	31,29%	40,82%		19,05%	25,85%
Activitats sanitàries i de serveis socials	-	6,64%	8,49%	7,38%	12,55%	16,61%	16,24%		21,77%	27,31%
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	-	12,40%	11,63%	16,28%	34,11%	24,81%	20,93%		35,66%	24,03%
Altres serveis	-	-0,86%	2,24%	1,72%	-3,96%	-2,75%	2,07%		0,69%	3,27%
Activitats lliars ocupació personal domèstic; activitats lliars béns i serveis per a ús propi	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%
Organismes extraterritorials	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%
No classificats	-	7,89%	7,89%	-5,26%	5,26%	28,95%	21,05%		-100,00%	-86,84%
Total	-	1,03%	2,22%	2,23%	1,38%	0,43%	0,07%		-2,18%	-2,48%

* Dades del 4t trimestre de cada any.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat.

La Taula 21 detalla el percentatge d'afiliats al règim especial autònoms de la SS per branques d'activitat econòmica a les capitals de província i ciutats catalanes de més de 100.000 habitants l'any 2023. En concret, destaca el paper que té el comerç a l'engròs i al detall a la ciutat de Lleida respecte de la mitjana de la resta de ciutats analitzades en el volum d'afiliats al règim especial de la SS (23,57% a la ciutat de Lleida vers el 22,13% de la mitjana de la resta de ciutats analitzades), sent la segona ciutat amb un major pes relatiu, únicament superada per Reus amb un 24,46%. Per contra, la ciutat de Lleida està a la cua respecte al pes relatiu d'afiliats al règim especial en la branca d'activitat de Transport i emmagatzematge, que representa, únicament, el 5,78%, situant-se molt per sota de la mitjana de la resta de ciutats analitzades (9,66%).

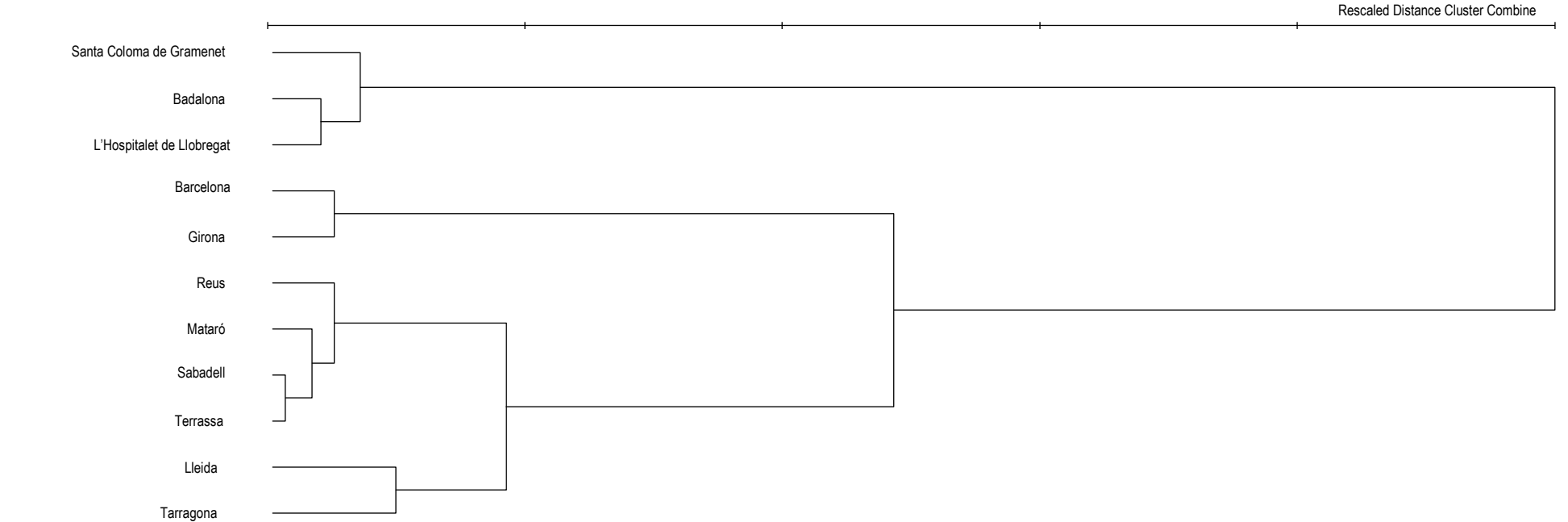
D'altra banda, i tal com ja succeïa a l'hora d'analitzar els treballadors afiliats al règim general de la SS, la ciutat de Lleida destaca pel nombre de treballadors afiliats al règim especial del sector de l'agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca, que representa el 6,65% del total d'afiliats al règim especial l'any 2023, superant àmpliament a les altres capitals i municipis analitzats, que no superen, de mitjana, el 1,07% l'any 2023. Aquesta dada no ha de sorprendre, ja que gran part de l'economia de Lleida es basa en el sector agroalimentari com ja hem anat comentant en anteriors capítols.

La Taula 21 incorpora també una anàlisi Clúster jeràrquic, algoritme estadístic que ha agrupat en grups de ciutats amb pautes de comportament similar anomenats clústers (el diagrama resultant del de grups/clústers, permet deduir quines ciutats tenen patrons de comportament similars). En aquest sentit, i en termes de patrons de comportament dels treballadors afiliats al règim especial autònoms, la ciutat de Lleida és l'única ciutat que no té un comportament similar amb cap de les ciutats analitzades fins a un cinquè estrat, juntament amb la ciutat de Tarragona.

Taula 21. Nombre de treballadors afiliats al règim especial autònoms de la SS classificats per activitat a Lleida i a la resta de capitals de província de Catalunya i municipis de 100.000 habitants (2023, %)*

	Lleida	Barcelona	Tarragona	Girona	Badalona	L'HdLI¹	Mataró	Reus	Sta CdG²	Sabadell	Terrassa	Mitjana³
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	6,65%	0,15%	0,61%	0,87%	0,08%	0,12%	0,94%	1,82%	0,09%	0,27%	0,20%	1,07%
Indústries extractives	0,00%	0,05%	0,08%	0,07%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,04%	0,00%	0,02%
Indústries manufactureres	5,29%	4,13%	3,45%	5,03%	5,57%	4,02%	9,49%	5,45%	5,31%	8,15%	8,22%	5,83%
Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat	0,06%	0,02%	0,00%	0,07%	0,04%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,04%	0,02%
Subministrament d'aigua; activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació	0,12%	0,04%	0,08%	0,07%	0,04%	0,04%	0,06%	0,09%	0,09%	0,04%	0,04%	0,06%
Construcció	10,89%	6,86%	11,81%	9,03%	14,45%	13,78%	13,01%	13,83%	18,21%	14,02%	16,15%	12,91%
Comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes	23,57%	18,56%	20,86%	20,98%	22,74%	21,26%	22,82%	24,46%	23,08%	23,05%	22,04%	22,13%
Transport i emmagatzematge	5,78%	6,87%	6,52%	7,21%	15,23%	18,15%	6,54%	6,74%	15,51%	9,27%	8,46%	9,66%
Hostaleria	10,89%	8,44%	13,80%	9,47%	10,63%	13,07%	9,87%	10,46%	13,24%	8,57%	8,63%	10,64%
Informació i comunicacions	2,15%	5,75%	2,99%	3,71%	2,53%	2,60%	2,89%	2,33%	1,66%	3,13%	2,98%	2,98%
Activitats financeres i d'assegurances	2,40%	1,74%	2,15%	2,18%	1,29%	1,02%	1,89%	2,07%	0,96%	1,66%	1,55%	1,72%
Activitats immobiliàries	1,48%	2,58%	1,92%	1,82%	1,09%	0,94%	1,38%	1,47%	0,78%	1,39%	1,27%	1,47%
Activitats professionals, científiques i tècniques	11,02%	19,07%	12,04%	15,88%	7,94%	5,98%	9,30%	10,03%	4,18%	9,88%	9,89%	10,47%
Activitats administratives i serveis auxiliars	3,69%	5,61%	3,99%	4,30%	3,19%	3,86%	4,27%	3,54%	3,40%	3,98%	4,05%	3,99%
Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria	0,06%	0,05%	0,08%	0,07%	0,04%	0,04%	0,00%	0,00%	0,09%	0,04%	0,04%	0,05%
Educació	2,28%	3,59%	3,37%	3,50%	1,99%	1,77%	2,64%	3,11%	1,57%	2,74%	2,41%	2,63%
Activitats sanitàries i de serveis socials	4,25%	5,38%	6,13%	5,90%	3,39%	3,43%	4,46%	4,24%	2,00%	4,13%	3,88%	4,29%
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	1,97%	4,01%	2,45%	3,35%	2,10%	1,81%	2,51%	2,51%	1,22%	2,36%	2,53%	2,44%
Altres serveis	7,38%	7,07%	7,67%	6,55%	7,59%	8,07%	7,86%	7,78%	8,54%	7,26%	7,52%	7,57%
Activitats de les llars que donen ocupació a personal domèstic; activitats de les llars que produeixen béns i serveis per a ús propi	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Organismes extraterritorials	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Total (%)⁴	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	-
Total (N)⁴	8.125	122.450	6.520	6.865	12.840	12.700	7.955	5.785	5.740	12.950	12.230	-

* Dades a 31 de desembre de cada any/ ¹ L'Hospitalet de Llobregat / ² Santa Coloma de Gramenet / ³ Mitjana sense comptar la ciutat de Lleida / ⁴ Inclou els no classificats.

Font. Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

Tanmateix, si comparem l'evolució del règim especial d'autònoms entre els anys 2013 i 2023 entre la ciutat de Lleida i la resta de capitals de província i ciutats de més de 100.000 habitants, veiem com la ciutat de Lleida és l'única ciutat que ha vist disminuït el volum de treballadors afiliats al règim especial d'autònoms en aquest període temporal. Aquesta particularitat exclusiva de la ciutat de Lleida es deu, en gran part, a la pèrdua d'afiliats en les branques d'activitat de l'agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca (reducció del -13,18% en els darrers deu anys), les indústries manufactureres (reducció del -10,23% en els darrers deu anys) i el comerç a l'engròs i al detall; reparació de vehicles de motor i motocicletes (reducció del -15,04% en els darrers deu anys). En canvi, la resta de ciutats catalanes tenen una evolució positiva entre els anys 2013 i 2023, que oscil·la entre els +2,87% de Terrassa i els +25,06% de l'Hospitalet de Llobregat, sent la mitjana de +11,56%.

Taula 22. Variació acumulada nombre treballadors afiliats al règim especial autònoms de la SS capitals de província de Catalunya i municipis de 100.000 habitants (2013 – 2023, %)

	Lleida	Barcelona	Tarragona	Girona	Badalona	L'HdLL ¹	Mataró	Reus	SCdG ²	Sabadell	Terrassa	Mitjana ³
2013 - 2023	-2,48%	15,91%	11,21%	10,69%	10,99%	25,06%	12,03%	4,86%	14,00%	7,95%	2,87%	11,56%

¹ L'Hospitalet de Llobregat / ² Santa Coloma de Gramenet / ³ Mitjana sense comptar la ciutat de Lleida

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

Per últim, en termes globals, la distribució d'afiliats segons el règim a la ciutat de Lleida, aquesta s'ha distribuït en un 86,14% d'afiliats de règim general i un 13,86% al règim especial d'autònoms l'any 2023 (Taula 23). El predomini del nombre d'afiliats de règim general respecte del règim especial d'autònoms no es produeix únicament a la ciutat de Lleida, sinó que en la resta de ciutats analitzades la tendència és similar i inclús, en alguns casos, més aguditzada (l'Hospitalet de Llobregat, 89,27% i 10,73%, Tarragona, 88,26% i 11,74%, i Santa Coloma de Gramenet, 88,40% i 11,60%, respectivament).

Taula 23: Treballadors afiliats al règim general i especial d'autònoms de la SS capitals de província de Catalunya i municipis de 100.000 habitants (2023, N i %)*

	Règim general SS		Règim especial autònoms SS		Total afiliats
	N	%	N	%	N
Lleida	50.515	86,14%	8.125	13,86%	58.640
Barcelona	636.875	83,87%	122.450	16,13%	759.325
Tarragona	49.005	88,26%	6.520	11,74%	55.525
Girona	41.455	85,79%	6.865	14,21%	48.320
Badalona	84.220	86,77%	12.840	13,23%	97.060
Hospitalet de Llobregat	105.645	89,27%	12.700	10,73%	118.345
Mataró	48.295	85,86%	7.955	14,14%	56.250
Reus	38.005	86,79%	5.785	13,21%	43.790
Santa Coloma de Gramenet	43.745	88,40%	5.740	11,60%	49.485
Sabadell	83.510	86,57%	12.950	13,43%	96.460
Terrassa	89.440	87,97%	12.230	12,03%	101.670
Mitjana	-	86,96%	-	13,05%	-

* Dades a 31 de desembre de cada any.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

3. Renda Mitjana i Producte Interior Brut

3.1. La Renda Mitjana Bruta per llar i per persona

Pel que fa a la Renda Mitjana Bruta (RMB) per llar i per persona, la ciutat de Lleida se situa per sota de les quatre capitals de província l'any 2022. Si afegim les ciutats de Catalunya amb més de 100.000 habitants (Taules 24 i 25), s'observa com la ciutat de Lleida se situa en una posició mitjana, per sota de la resta de capitals de província i Sabadell i Terrassa, però per sobre de Badalona, l'Hospitalet de Llobregat, Mataró, Reus i Santa Coloma de Gramenet.

Pel que fa a l'evolució d'aquesta RMB, tant a nivell de llar com per càpita, s'observa un increment de prop del 30% a la ciutat de Lleida, en línia de l'evolució de la resta de ciutats comparades.

Taula 24. Renda mitjana bruta per llar i variació acumulada a les ciutats de Catalunya de més de 100.000 habitants (2015 – 2022, € i %)

	Lleida		Barcelona		Tarragona		Girona		Badalona		L'HdLI ¹		Mataró		Reus		Sta CdG ²		Sabadell		Terrassa	
	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %
2015	35.293	-	46.024	-	38.939	-	41.637	-	34.240	-	32.270	-	33.445	-	34.114	-	30.004	-	36.493	-	36.082	-
2016	36.467	3,33%	47.377	2,94%	40.207	3,26%	43.352	4,12%	35.502	3,69%	33.265	3,08%	34.987	4,61%	35.220	3,24%	30.954	3,17%	37.961	4,02%	37.319	3,43%
2017	37.602	6,54%	48.394	5,15%	40.927	5,11%	44.710	7,38%	36.568	6,80%	34.076	5,60%	36.050	7,79%	36.243	6,24%	31.874	6,23%	39.211	7,45%	38.676	7,19%
2018	39.352	11,50%	50.697	10,15%	42.508	9,17%	46.254	11,09%	38.588	12,70%	35.837	11,05%	37.944	13,45%	38.341	12,39%	33.461	11,52%	40.978	12,29%	40.622	12,58%
2019	40.861	15,78%	52.645	14,39%	43.845	12,60%	49.094	17,91%	40.311	17,73%	37.348	15,74%	39.687	18,66%	39.248	15,05%	34.985	16,60%	42.713	17,04%	42.447	17,64%
2020	41.312	17,05%	51.676	12,28%	43.613	12,00%	48.973	17,62%	40.346	17,83%	36.987	14,62%	39.835	19,11%	38.915	14,07%	34.771	15,89%	42.780	17,23%	42.618	18,11%
2021	43.776	24,04%	53.772	16,83%	45.374	16,53%	50.798	22,00%	42.384	23,79%	38.916	20,59%	41.930	25,37%	40.721	19,37%	36.542	21,79%	44.501	21,94%	44.758	24,05%
2022	45.101	27,79%	57.492	24,92%	47.348	21,60%	53.413	28,28%	44.248	29,23%	41.190	27,64%	44.509	33,08%	42.934	25,85%	38.489	28,28%	47.015	28,83%	46.767	29,61%

¹ L'Hospitalet de Llobregat / ² Santa Coloma de Gramenet

Font: Elaboració pròpia a partir de dades INE

Taula 25. Renda mitjana bruta per persona i variació acumulada a les ciutats de Catalunya de més de 100.000 habitants (2015 – 2022, € i %)

	Lleida		Barcelona		Tarragona		Girona		Badalona		L'HdLI ¹		Mataró		Reus		Sta CdG ²		Sabadell		Terrassa	
	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %
2015	13.527	-	18.858	-	14.972	-	15.710	-	12.814	-	12.188	-	12.352	-	12.876	-	10.851	-	14.089	-	13.557	-
2016	13.988	3,41%	19.509	3,45%	15.252	1,87%	16.303	3,77%	13.286	3,68%	12.443	2,09%	12.865	4,15%	13.347	3,66%	11.134	2,61%	14.620	3,77%	14.026	3,46%
2017	14.530	7,41%	20.128	6,73%	15.819	5,66%	16.815	7,03%	13.690	6,84%	12.835	5,31%	13.258	7,33%	13.846	7,53%	11.478	5,78%	15.124	7,35%	14.538	7,24%
2018	15.231	12,60%	21.000	11,36%	16.407	9,58%	17.337	10,36%	14.301	11,60%	13.363	9,64%	13.926	12,74%	14.687	14,06%	12.068	11,22%	15.781	12,01%	15.273	12,66%
2019	15.783	16,68%	21.668	14,90%	16.864	12,64%	18.388	17,05%	14.885	16,16%	13.845	13,60%	14.549	17,79%	14.948	16,09%	12.544	15,60%	16.370	16,19%	15.872	17,08%
2020	16.093	18,97%	21.413	13,55%	16.975	13,38%	18.423	17,27%	15.014	17,17%	13.830	13,47%	14.611	18,29%	14.872	15,50%	12.562	15,77%	16.409	16,47%	16.037	18,29%
2021	17.087	26,32%	22.506	19,34%	17.932	19,77%	19.306	22,89%	15.870	23,85%	14.633	20,06%	15.618	26,44%	15.602	21,17%	13.380	23,31%	17.287	22,70%	16.941	24,96%
2022	17.525	29,56%	24.053	27,55%	18.693	24,85%	20.271	29,03%	16.737	30,61%	15.104	23,93%	16.687	35,10%	16.439	27,67%	13.998	29,00%	18.294	29,85%	17.809	31,36%

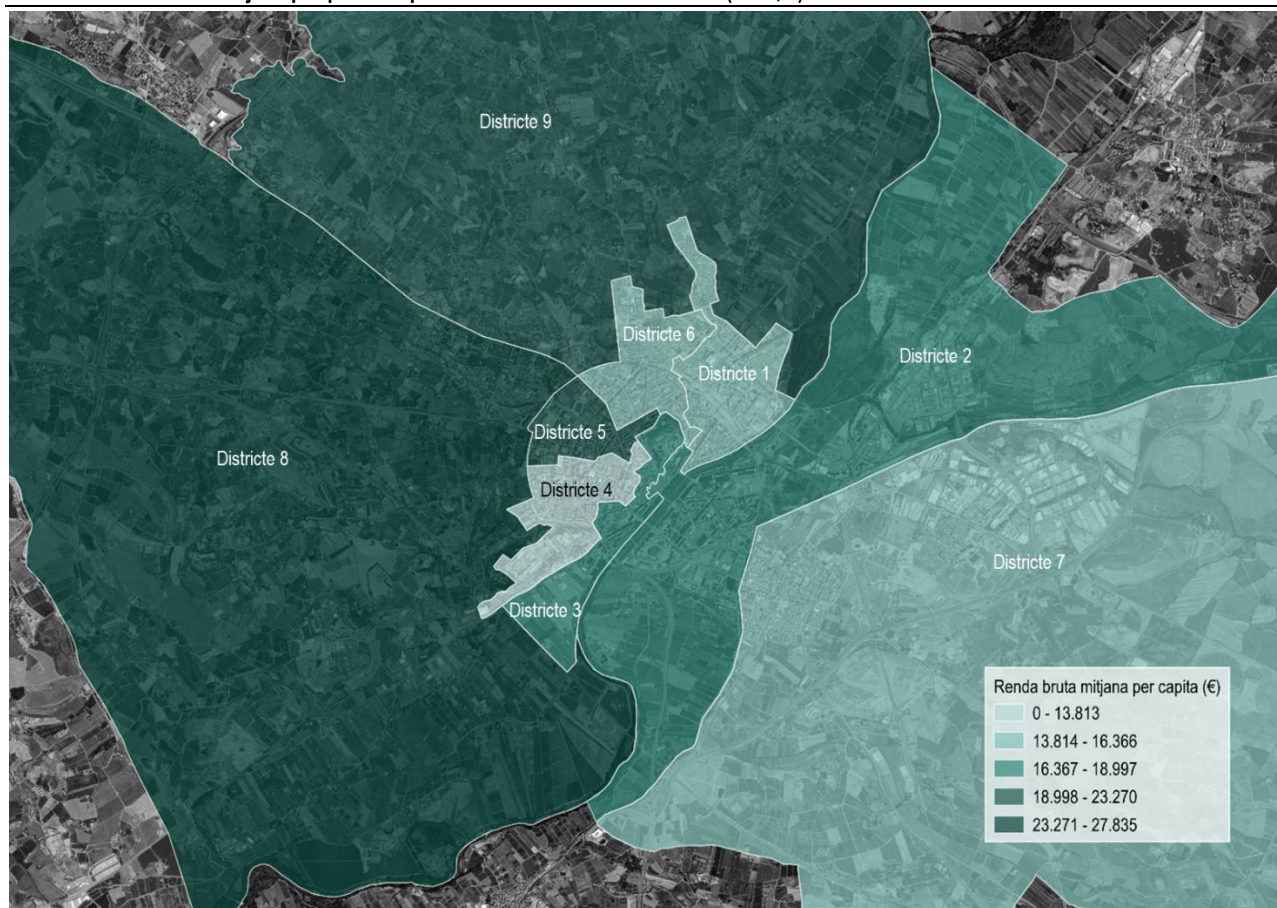
¹ L'Hospitalet de Llobregat / ² Santa Coloma de Gramenet

Font: Elaboració pròpia a partir de dades INE

Si analitzem com es distribueix la RMB per persona a la ciutat de Lleida, podem observar com les rendes mitjanes més altes provenen dels districtes 5, 8 i 9, que engloben el nord i l'oest del terme municipal de Lleida (zones de Joc de Bola, Ciutat Jardí, etc.).

En un segon esglaó se situen els districtes 2 i 3, que engloba el barri dels Instituts i part del Centre Històric i la zona de Capponet. En un tercer esglaó s'hi situen els districtes 1, 6 i 7, que engloben la zona est de la ciutat de Lleida (Pardinyes, Balàfia, i Secà de Sant Pere) i la zona de Magraners i La Bordeta, mentre que el districte amb una menor renda mitjana per persona és el 4, que engloba els barris de Mariola, Universitat i part del Centre Històric.

Plànol 6: Renda bruta mitjana per persona per districtes a la ciutat de Lleida (2021, €)

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades INE

3.2. La Renda Mitjana Neta per llar i per persona

La Renda Mitjana Neta per Llar (RMNLL) ha seguit una tendència creixent al llarg dels darrers 8 anys disponibles, passant d'una RMNLL de 29.454 €/llar l'any 2015 a 36.521 €/llar l'any 2022, el que representa un increment del 24%. Per districtes, tots han tingut un increment de l'entorn del 20-25%, amb l'excepció dels districtes 7 i 8, que han tingut un increment de l'entorn del 30%.

Pel que fa a la distribució de la Renda Mitjana Neta per Persona (RNMP) a la ciutat de Lleida, tal com es pot observar a la següent taula (Taula 27), els districtes amb una major renda neta s'han incrementat a un major ritme que els districtes que tenen menor renda. A causa d'aquest comportament, cal posar de manifest que, en termes absoluts, la diferència entre el districte amb una renda mitjana neta per persona major respecte del districte amb menor renda s'incrementa (el districte 8 té una renda mitjana neta per persona un 82% per sobre del districte 4 l'any 2022, percentatge que era del 64% l'any 2015).

Taula 26. Renda mitjana neta per llar i variació acumulada a la ciutat de Lleida per districtes (2015 – 2022, € i %)

	Districte 1		Districte 2		Districte 3		Districte 4		Districte 5		Districte 6		Districte 7		Districte 8		Districte 9		Lleida	
	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %
2015	27.320	-	30.893	-	30.000	-	24.308	-	36.685	-	28.624	-	26.799	-	44.406	-	40.085	-	29.454	-
2016	28.054	2,69%	31.856	3,12%	31.126	3,75%	24.662	1,46%	37.998	3,58%	29.380	2,64%	27.821	3,81%	46.256	4,17%	42.034	4,86%	30.348	3,04%
2017	29.068	6,40%	33.131	7,24%	32.225	7,42%	25.597	5,30%	38.759	5,65%	29.808	4,14%	28.668	6,97%	48.087	8,29%	40.960	2,18%	31.206	5,95%
2018	30.299	10,90%	34.040	10,19%	32.954	9,85%	26.510	9,06%	39.849	8,62%	31.058	8,50%	29.747	11,00%	49.086	10,54%	54.375	35,65%	32.575	10,60%
2019	31.988	17,09%	35.692	15,53%	33.981	13,27%	27.495	13,11%	41.211	12,34%	32.407	13,22%	31.659	18,14%	51.494	15,96%	43.767	9,19%	33.784	14,70%
2020	32.215	17,92%	36.062	16,73%	34.198	13,99%	28.061	15,44%	41.213	12,34%	32.552	13,72%	31.836	18,80%	53.681	20,89%	45.496	13,50%	34.151	15,95%
2021	33.487	22,57%	37.483	21,33%	35.486	18,29%	28.720	18,15%	43.592	18,83%	33.621	17,46%	33.243	24,05%	50.232	13,12%	50.113	25,02%	35.342	19,99%
2022	34.605	26,67%	38.540	24,75%	36.632	22,11%	29.495	21,34%	43.553	18,72%	34.667	21,11%	34.942	30,39%	58.258	31,19%	46.937	17,09%	36.521	23,99%

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades INE

Taula 27. Renda mitjana neta per persona i variació acumulada a la ciutat de Lleida per districtes (2015 – 2022, € i %)

	Districte 1		Districte 2		Districte 3		Districte 4		Districte 5		Districte 6		Districte 7		Districte 8		Districte 9		Lleida	
	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %	N	Var. %
2015	10.276	-	12.098	-	12.113	-	9.358	-	14.668	-	11.012	-	10.037	-	15.377	-	14.527	-	11.289	-
2016	10.578	2,94%	12.466	3,04%	12.486	3,08%	9.514	1,67%	15.274	4,13%	11.307	2,68%	10.388	3,50%	16.142	4,97%	15.177	4,47%	11.641	3,12%
2017	11.002	7,07%	12.971	7,22%	13.087	8,04%	10.048	7,37%	15.745	7,34%	11.534	4,74%	10.739	6,99%	16.882	9,79%	15.134	4,18%	12.059	6,82%
2018	11.461	11,53%	13.406	10,81%	13.465	11,16%	10.395	11,08%	16.274	10,95%	12.034	9,28%	11.132	10,91%	17.246	12,15%	20.293	39,69%	12.608	11,68%
2019	12.082	17,57%	14.089	16,46%	13.896	14,72%	10.798	15,39%	16.878	15,07%	12.433	12,90%	11.768	17,25%	18.220	18,49%	16.319	12,34%	13.049	15,59%
2020	12.256	19,27%	14.229	17,61%	14.254	17,68%	11.141	19,05%	17.047	16,22%	12.648	14,86%	11.882	18,38%	19.209	24,92%	16.881	16,20%	13.303	17,84%
2021	12.771	24,28%	14.849	22,74%	14.727	21,58%	11.475	22,62%	18.044	23,02%	13.051	18,52%	12.444	23,98%	18.017	17,17%	18.802	29,43%	13.795	22,20%
2022	13.196	28,42%	15.300	26,47%	15.001	23,84%	11.598	23,94%	18.025	22,89%	13.372	21,43%	13.028	29,80%	21.060	36,96%	17.688	21,76%	14.191	25,71%

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades INE

3.3. Els indicadors d'igualtat en termes de renda i d'ingressos

Un indicador a tenir en compte per tal d'analitzar la distribució de la renda que publica l'INE és l'indicador P80/P20. Aquest indicador mostra el percentatge que la renda del 20% amb major renda representa respecte de la renda del 20% de la població amb menor renda. Com es pot observar a la següent taula (taula 28), de manera generalitzada es posa de manifest que durant els darrers 8 anys disponibles el 20% de les persones amb més renda disminueixen la diferència amb les rendes del 20% de la població amb menor renda.

Taula 28. Distribució de la renda P80/P20 a les capitals de província i ciutats de Catalunya de més de 100.000 habitants (2015 - 2022)

	Lleida	Barcelona	Tarragona	Girona	Badalona	L'HdLI ¹	Mataró	Reus	Sta CdG ²	Sabadell	Terrassa	Mitjana ³
2015	3,4	3,2	3,3	3,4	2,9	3,0	3,1	3,2	2,8	2,8	2,8	3,1
2016	3,5	3,3	3,3	3,2	2,7	3,1	2,9	2,9	2,8	2,6	2,8	3,0
2017	3,2	3,1	3,2	3,1	2,8	2,8	2,9	2,8	2,7	2,7	2,7	2,9
2018	3,0	3,2	3,0	3,2	2,7	2,8	2,8	2,8	2,7	2,7	2,6	2,9
2019	2,9	3,1	3,1	3,0	2,8	2,6	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6	2,8
2020	2,9	3,1	3,1	3,1	2,8	2,8	2,7	2,9	2,6	2,7	2,6	2,8
2021	2,9	3,1	3,0	2,9	2,7	2,7	2,7	2,9	2,5	2,5	2,6	2,8
2022	2,9	3,0	2,9	2,9	2,6	2,6	2,6	2,7	2,6	2,6	2,6	2,7

¹ L'Hospitalet de Llobregat / ² Santa Coloma de Gramenet / ³ Mitjana sense comptar la ciutat de Lleida

Font: Elaboració pròpia a partir de dades INE

Com es pot observar a la taula següent (Taula 29), aquest mateix comportament es replica a la totalitat dels districtes de la ciutat de Lleida, on tots ells redueixen la distància entre el 20% amb major renda del 20% amb menor renda. A la ciutat de Lleida, l'any 2022, de mitjana, les persones que formen part del 20% amb més renda del municipi tenen 2,90 vegades més renda que les persones que formen part del 20% amb menor renda.

Taula 29. Distribució de la renda P80/P20 a la ciutat de Lleida per districtes (2015 - 2022)

	Districte 1	Districte 2	Districte 3	Districte 4	Districte 5	Districte 6	Districte 7	Districte 8	Districte 9	Lleida
2015	3,1	2,9	4,1	4,5	3,6	3,6	2,7	2,9	3,0	3,4
2016	3,1	2,8	4,2	3,9	3,4	3,4	2,5	2,8	3,1	3,5
2017	2,9	2,7	4,0	3,6	3,3	3,4	2,6	2,9	2,9	3,2
2018	2,8	2,8	3,6	3,3	3,3	3,2	2,5	2,7	2,9	3,0
2019	2,7	2,7	3,4	3,1	3,2	3,0	2,6	2,7	2,8	2,9
2020	2,7	2,6	3,5	3,2	3,3	3,1	2,4	2,6	2,7	2,9
2021	2,6	2,5	3,2	3,0	3,2	2,9	2,4	2,7	2,8	2,9
2022	2,7	2,5	3,3	3,0	3,1	3,0	2,5	2,7	3,1	2,9

Font: Elaboració pròpia a partir de dades INE

D'altra banda, resulta interessant analitzar l'evolució de l'Índex de Gini. L'Índex de Gini permet calcular la desigualtat dels ingressos entre els ciutadans d'un territori i pren valors d'entre 0 i 1, essent 0 un escenari d'igualtat perfecte i 1 un escenari de perfecta desigualtat.

Com es pot observar a la taula següent (Taula 30), en general la distribució dels ingressos és més igualitària l'any 2022 que l'any 2015 a totes les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya. En el cas de la ciutat de Lleida, i malgrat que l'Índex de Gini sempre s'ha situat relativament per sobre de la mitjana de la resta de ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya, la reducció de l'Índex de Gini ha estat més aguditzada que a la resta (reducció del 11% en el període 2015 – 2022 a la ciutat de Lleida i reducció del 9% a la resta de ciutats analitzades).

Taula 30. Índex de Gini a les capitals de província i ciutats de Catalunya de més de 100.000 habitants (2015 - 2022)

	Lleida	Barcelona	Tarragona	Girona	Badalona	L'HdLI ¹	Mataró	Reus	Sta CdG ²	Sabadell	Terrassa	Mitjana ³
2015	36,8	36,8	36,0	36,2	32,7	32,6	34,5	35,2	31,8	32,8	32,5	34,11
2016	36,1	37,0	36,2	36,0	32,4	32,5	33,6	34,6	31,3	32,3	32,1	33,80
2017	34,7	36,4	34,7	34,9	31,4	31,5	32,5	33,2	30,6	31,4	31,0	32,76
2018	34,2	36,2	34,3	34,6	30,8	30,9	31,8	32,7	29,9	30,8	30,3	32,23
2019	33,6	35,8	33,8	34,4	30,5	30,6	31,4	31,9	29,5	30,5	29,8	31,82
2020	33,4	35,7	34,2	34,1	30,9	31,1	31,8	32,3	30,0	30,6	29,8	32,05
2021	32,7	35,1	33,3	33,4	30,7	30,5	31,0	31,7	29,3	30,0	29,4	31,44
2022	32,7	35,1	33,1	33,1	30,3	30,5	30,6	31,4	29,0	29,8	29,1	31,20

¹ L'Hospitalet de Llobregat / ² Santa Coloma de Gramenet / ³ Mitjana sense comptar la ciutat de Lleida

Font: Elaboració pròpia a partir de dades INE

3.4. El Producte Interior Brut (PIB)

L'evolució del PIB a la ciutat de Lleida segueix una dinàmica positiva des de l'any 2014, incrementant-se de manera continuada fins a l'any 2022, passant de tenir un PIB de ± 3.800 milions d'euros i un PIB per càpita de $\pm 28,1$ milers d'euros, a un PIB de gairebé ± 5.000 milions d'euros i $\pm 35,3$ milers d'euros per càpita l'any 2022, amb únicament un decrement abrupte puntual l'any 2020, a causa de la crisi de la Covid-19.

Si comparem el pes que té el PIB de la ciutat de Lleida respecte al del conjunt de Catalunya, aquest se situa en el 2%, percentatge molt similar a la de la resta de ciutats de més de 100.000 habitants, amb l'excepció de Barcelona que té un pes del 31%.

Pel que fa al PIB per càpita, la ciutat de Lleida és una de les ciutats més importants de Catalunya, sent superada únicament per Barcelona, Tarragona i Girona. Efectivament, Lleida se situa per sobre de la mitjana de Catalunya al igual que les altres capitals de província, tot i que ho fa en menor mesura que la resta.

Taula 31. PIB total capitals de província i ciutats de Catalunya de més de 100.000 habitants (2011 – 2022, milions €)

	Lleida	Barcelona	Tarragona	Girona	Badalona	L'HdLI ¹	Mataró	Reus	Sta CdG ²	Sabadell	Terrassa	Catalunya
2011	3.895	64.788	4.907	3.445	3.953	5.666	2.552	2.385	1.299	4.219	4.667	208.341
2012	3.840	63.715	4.499	3.459	3.691	5.518	2.555	2.250	1.210	4.147	4.409	201.768
2013	3.956	63.322	4.298	3.494	3.583	5.222	2.578	2.183	1.289	4.088	4.291	201.531
2014	3.820	64.176	4.192	3.316	3.678	5.433	2.642	2.240	1.288	4.188	4.480	204.896
2015	3.960	66.256	4.818	3.610	3.866	6.080	2.791	2.313	1.330	4.281	4.557	213.746
2016	4.135	69.609	5.099	3.712	3.995	6.266	2.866	2.397	1.343	4.356	4.622	222.514
2017	4.229	72.271	5.122	3.724	4.110	6.410	3.027	2.452	1.350	4.468	4.942	232.187
2018	4.394	75.809	5.096	3.943	4.285	6.559	3.047	2.520	1.406	4.602	5.191	242.434
2019	4.505	79.539	4.982	4.020	4.364	6.757	3.241	2.546	1.456	4.814	5.465	251.557
2020	4.083	70.010	4.374	3.619	4.115	6.048	2.775	2.365	1.366	4.567	4.824	225.059
2021	4.518	74.822	5.332	3.869	4.401	6.242	2.993	2.563	1.469	4.956	5.141	244.839
2022	4.973	83.416	5.895	4.232	4.806	6.903	3.286	2.821	1.594	5.432	5.619	270.710

¹ L'Hospitalet de Llobregat / ² Santa Coloma de Gramenet

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

Taula 32: PIB per càpita capitals de província i ciutats de Catalunya de més de 100.000 habitants (2011 – 2022, milions €)

	Lleida	Barcelona	Tarragona	Girona	Badalona	L'HdLl ¹	Mataró	Reus	Sta CdG ²	Sabadell	Terrassa	Catalunya
2011	28,3	40,3	36,9	35,8	18,0	22,2	20,7	22,4	10,8	20,4	21,8	27,7
2012	27,9	39,8	33,9	36,1	16,9	21,8	20,7	21,2	10,1	20,0	20,6	26,9
2013	28,9	39,9	32,6	36,6	16,6	20,8	21,0	20,7	10,9	19,8	20,1	27,0
2014	28,1	40,6	31,9	34,8	17,2	21,8	21,5	21,5	11,1	20,3	20,9	27,6
2015	29,2	41,8	36,8	37,7	18,2	24,3	22,6	22,3	11,5	20,7	21,3	28,7
2016	30,6	43,6	38,8	38,5	18,7	24,7	23,1	23,1	11,6	20,9	21,5	29,8
2017	31,3	45,0	38,7	38,3	19,1	24,9	24,2	23,6	11,5	21,2	22,8	30,9
2018	32,5	47,2	38,5	40,6	19,9	25,5	24,4	24,2	12,0	21,9	23,9	32,2
2019	32,8	48,6	36,6	40,3	19,8	25,5	25,4	24,0	12,2	22,4	24,6	32,8
2020	29,5	42,6	32,0	36,2	18,5	22,7	21,7	22,1	11,4	21,1	21,6	29,1
2021	32,4	45,8	39,3	38,3	19,7	23,6	23,3	24,0	12,4	23,0	23,0	31,6
2022	35,3	51,2	43,7	41,3	21,6	26,1	25,6	26,4	13,6	25,3	25,2	34,8

¹ L'Hospitalet de Llobregat / ² Santa Coloma de Gramenet

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

3.5. La distribució del PIB per grans sectors

Pel que fa al PIB per sectors, només està disponible, a escala municipal, per grans sectors i el detall exclusivament del sector Serveis i la Indústria per al període 2013 – 2022. Cal matissar que, en aquest cas, les xifres venen expressades en Valor Afegit Brut (VAB).

Taula 33. Distribució VAB total a la ciutat de Lleida per grans sectors (2013 – 2022, € i %)

	Agricultura		Indústria		Construcció		Serveis		Total
	(Milions €)	(%)	(Milions €)	(%)	(Milions €)	(%)	(Milions €)	(%)	
2013	60,3	1,67%	372,7	10,35%	189,3	5,26%	2.978,1	82,71%	3.600,5
2014	50,4	1,43%	336,3	9,54%	181,7	5,16%	2.956,2	83,87%	3.524,6
2015	45,8	1,26%	335,3	9,21%	180,3	4,95%	3.080,1	84,58%	3.641,5
2016	47,6	1,25%	314,3	8,28%	217,7	5,73%	3.218,5	84,74%	3.798,1
2017	49,4	1,27%	290,7	7,50%	227,3	5,86%	3.311,0	85,37%	3.878,4
2018	56,2	1,40%	279,5	6,95%	214,3	5,33%	3.472,7	86,33%	4.022,7
2019	56,3	1,36%	320,0	7,73%	246,8	5,96%	3.516,4	84,95%	4.139,5
2020	60,0	1,60%	279,4	7,46%	213,4	5,70%	3.191,6	85,24%	3.744,4
2021	61,5	1,49%	292,7	7,09%	234,2	5,67%	3.542,2	85,76%	4.130,5
2022	56,8	1,23%	328,8	7,10%	266,7	5,76%	3.979,8	85,92%	4.632,1

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades Idescat

De l'anterior Taula 33 podem observar com el VAB ha augmentat de forma continuada des de l'any 2015 fins a l'any 2022 amb l'excepció de l'any 2020, any en què esclata la crisi de la Covid-19, passant d'un VAB de 3.641,5 milions d'euros a un VAB de 4.154,2 milions d'euros en els darrers set anys disponibles.

La distribució del VAB per grans sectors mostra com el sector serveis és el que té un pes major en l'economia de la ciutat de Lleida, representant un 86% del total del VAB l'any 2022, seguit de molt lluny pels sectors de la Indústria i la Construcció que representen un 7% i un 6%, respectivament. Pel que fa al sector de l'Agricultura, en termes de VAB, aquest té un paper residual.

En aquest punt cal posar de manifest el comportament erràtic de la indústria i de l'agricultura en aquest període temporal. Entre els anys 2013 i 2022, la indústria i l'agricultura són els dos únics grans sectors de l'economia de la ciutat de Lleida que pateixen un retrocés en termes percentuals (un -6% en el cas de l'agricultura i del -12% en el cas de la indústria). Cal posar de manifest que aquesta tendència decreixent del sector industrial no es dona a la resta de ciutats catalanes de més de 100.000 habitants, amb l'excepció de Santa Coloma de Gramenet (-11%) i Terrassa (-3%).

Pel que fa a la distribució del VAB del sector Serveis, destacar el gran paper que té l'Administració pública a la ciutat de Lleida, representant aproximadament el 40% del VAB de mitjana en el període 2013 - 2022, seguit de les Activitats immobiliàries i el comerç, amb un pes del 20%, respectivament.

Taula 34: Distribució VAB al sector serveis per branques d'activitat a la ciutat de Lleida (2013 – 2022, %)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Comerç	18,42%	19,74%	18,98%	19,80%	19,28%	18,99%	18,35%	18,34%	20,08%	22,74%
Transport, informació i comunicacions	9,80%	10,28%	10,23%	9,97%	10,70%	9,61%	10,56%	10,62%	11,00%	10,94%
Hostaleria	4,75%	5,33%	5,83%	7,38%	7,70%	9,32%	8,88%	4,63%	6,04%	7,13%
Activitats financeres i d'assegurances	3,32%	3,90%	3,82%	3,29%	3,10%	3,20%	2,80%	3,18%	2,85%	2,80%
Activitats immobiliàries, tècniques i administratives	24,52%	18,77%	18,02%	20,90%	19,73%	19,50%	20,43%	21,40%	20,46%	19,06%
Administració pública i altres serveis	39,19%	41,97%	43,12%	38,65%	39,48%	39,38%	38,97%	41,83%	39,57%	37,34%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat.

Al sector de la Indústria, la distribució del VAB es concentra majoritàriament en la branca de l'activitat que l'Idescat denomina Alimentació, tèxtil, fusta, arts gràfiques, química i cautxú, amb un pes mitjà en tot el període 2013 – 2022 igual al 59%, seguit de la Metal·lúrgia, maquinària, material elèctric i de transport (25% del VAB de la indústria) i, finalment, les Indústries extractives, energia, aigua i residus (15% del VAB de la indústria).

Taula 35: Distribució VAB al sector indústria per branques d'activitat a la ciutat de Lleida (2013 – 2022, %)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Indústries extractives, energia, aigua i residus	14,80%	14,87%	12,85%	13,24%	16,65%	15,81%	14,81%	15,43%	16,50%	15,30%
Alimentació, tèxtil, fusta, arts gràfiques, química i cautxú	61,82%	67,26%	67,28%	63,89%	55,11%	54,96%	57,59%	57,09%	52,41%	56,23%
Metal·lúrgia, maquinària, material elèctric i de transport	23,38%	17,87%	19,86%	22,84%	28,21%	29,27%	27,59%	27,52%	31,09%	28,47%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat.

En la taula següent podem apreciar com la distribució del VAB per sectors de l'últim any disponible (2022) a la ciutat de Lleida és molt similar a la de la resta de capitals i ciutats catalanes de més de 100.000 habitants, on el sector serveis és el que major pes té (85,92%), superant el 80% en gairebé totes les ciutats amb l'excepció de Tarragona, Terrassa i Reus. Cal destacar la caracterització específica de la ciutat de Lleida en el sector de l'Agricultura (percentatge per sobre de la mitjana) i en el sector industrial (percentatge per sota de la mitjana).

Taula 36: Distribució VAB total per grans sectors a les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya (2022, %)

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
Lleida	1,23%	7,10%	5,76%	85,92%
Barcelona	0,02%	6,60%	3,32%	90,06%
Tarragona	0,30%	17,70%	4,65%	77,35%
Girona	0,05%	10,95%	4,62%	84,38%
Badalona	0,00%	11,21%	7,07%	81,72%
Hospitalet de Llobregat	0,00%	8,48%	5,31%	86,21%
Mataró	0,42%	12,34%	5,57%	81,67%
Reus	0,11%	13,92%	6,04%	79,93%
Santa Coloma de Farnés	0,00%	3,68%	7,20%	89,12%
Sabadell	0,01%	9,56%	5,23%	85,20%
Terrassa	0,02%	14,14%	6,85%	79,00%
Mitjana*	0,09%	10,86%	5,59%	83,46%

* Mitjana sense comptar la ciutat de Lleida

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat.

Centrant-nos en la distribució del VAB del sector Serveis de les diferents ciutats analitzades, podem observar com a la ciutat de Lleida el VAB es concentra en l'Administració Pública (37,34%). Aquesta situació també es produeix a Girona, en què l'Administració pública representa el 40,96% del VAB dels Serveis, i a la ciutat de Tarragona amb el 37,10%.

En canvi, la ciutat de Lleida està a la cua pel que fa al pes de les Activitats immobiliàries, tècniques i administratives en termes de VAB, que únicament representen el 19,06% del total, en comparació a altres ciutats on té major incidència com Santa Coloma de Gramenet o l'Hospitalet de Llobregat, amb un 34,04% i 36,98%, respectivament.

Pel que fa al pes de l'Hostaleria en el VAB dels Serveis, a Lleida és la tercera ciutat amb un major pes del sector hostaler amb un 7,13%, únicament és superada per Barcelona (8,22%) i Mataró (8,37%) les quals són dues ciutats costaneres amb molta afluència de turistes.

Taula 37: Distribució VAB al sector serveis per branques d'activitat a les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya (2022, %)

	Lleida	Barcelona	Tarragona	Girona	Badalona	L'HdLI ¹	Mataró	Reus	Sta CdG ²	Sabadell	Terrassa
Comerç	22,74%	14,85%	16,61%	14,30%	23,62%	25,35%	22,87%	22,74%	12,63%	17,73%	24,68%
Transport, informació i comunicacions	10,94%	14,31%	11,74%	8,25%	6,30%	8,49%	5,94%	7,82%	4,21%	11,57%	4,94%
Hostaleria	7,13%	8,22%	6,91%	6,34%	4,84%	5,19%	8,37%	6,73%	6,34%	5,82%	4,62%
Activitats financeres i d'assegurances	2,80%	4,91%	3,10%	4,37%	3,52%	3,58%	3,86%	2,07%	10,77%	3,75%	3,78%
Activitats immobiliàries, tècniques i administratives	19,06%	31,90%	24,54%	25,77%	29,41%	36,98%	28,78%	25,95%	34,04%	28,26%	26,82%
Administració pública i altres serveis	37,34%	25,81%	37,10%	40,96%	32,31%	20,41%	30,18%	34,69%	32,03%	32,87%	35,17%

¹ L'Hospitalet de Llobregat / ² Santa Coloma de Gramenet

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat.

Comparant la distribució del VAB del sector de la indústria de la ciutat de Lleida amb la de la resta ciutats catalanes de més de 100.000 habitants, observem com la distribució en la gran majoria de ciutats analitzades és similar, sent la branca d'activitat de l'Alimentació, tèxtil, fusta, arts gràfiques, química i cautxú la que major incidència té en el VAB. Girona és la que lidera aquesta branca amb un 72,05% (la ciutat de Lleida se situa en el 56,23%).

La segona branca industrial en termes de VAB és la Metal·lúrgia, maquinària, material elèctric i de transport on Terrassa és la que té un major pes d'aquesta branca amb un 42,83% (a la ciutat de Lleida representa el 28,47%). Per últim, tenim les Indústries extractives, energia, aigua i residus, sent Barcelona la ciutat on tenen un pes major amb un 32,96% (a la ciutat de Lleida representen, únicament, el 15,30%).

Taula 38: Distribució VAB al sector indústria per branques d'activitat a les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya (2022, %)

	Lleida	Barcelona	Tarragona	Girona	Badalona	L'HdLI ¹	Mataró	Reus	Sta CdG ²	Sabadell	Terrassa
Indústries extractives, energia, aigua i residus	15,30%	32,96%	20,65%	10,14%	7,53%	8,13%	19,56%	8,44%	18,32%	15,75%	6,29%
Alimentació, tèxtil, fusta, arts gràfiques, química i cautxú	56,23%	41,98%	61,52%	72,05%	53,61%	51,73%	52,83%	55,55%	62,80%	47,44%	50,89%
Metal·lúrgia, maquinària, material elèctric i de transport	28,47%	25,06%	17,83%	17,81%	38,84%	40,11%	27,58%	36,01%	18,69%	36,81%	42,83%

¹ L'Hospitalet de Llobregat / ² Santa Coloma de Gramenet

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat.

3.6. El turisme

Malgrat que les dades exposades anteriorment ens permet deduir que el pes del sector turístic a la ciutat de Lleida és bastant residual (el sector de l'Hostaleria representa el $\pm 7\%$ del VAB) cal analitzar en detall el sector per establir amb detall les seves característiques pròpies.

El sector turístic és un dels principals motors de l'economia catalana, tot i que el grau de concentració i especialització turística no és homogènia en tot el territori. Si analitzem el nombre de viatgers per marques turístiques entre els anys 2013 i 2024, podem observar com la marca turística de Barcelona, la Costa Brava, la Costa Barcelona i la Costa Daurada són les que marques turístiques que concentren un major volum de viatgers.

En un segon terme se situen la resta de marques turístiques de Catalunya, i és en aquesta segona lliga turística on cal posar en valor el creixement de la marca turística Terres de Lleida¹³ en el període temporal 2013 – 2024, tota vegada que és la marca turística que més ha crescut en termes de viatgers en aquests darrers onze anys (52,20% entre els anys 2013 i 2024).

¹³ La marca turística terres de Lleida inclou els municipis de les comarques de Garrigues, Noguera, Pla d'Urgell, Segrià i Urgell.

Taula 39: Nombre de viatgers per marques turístiques (2013 - 2024, milers de viatgers)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Var 13-24
Barcelona	6.862	7.085	7.461	7.880	8.041	8.484	8.993	2.024	3.475	7.858	8.834	9.068	32,15%
Catalunya Central	790	941	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Costa Brava	3.000	2.998	3.240	3.426	3.393	3.590	3.674	1.322	2.335	3.574	3.862	3.941	31,37%
Costa Daurada	2.102	2.207	2.395	2.559	2.791	2.612	2.659	720	1.648	2.696	2.875	2.901	38,01%
Costa Barcelona	2.186	2.305	3.063	3.549	3.717	3.550	3.578	874	1.514	3.162	3.734	3.741	71,13%
Paisatges Barcelona	-	-	216	250	269	199	200	86	146	223	246	285	31,94% ¹
Pirineus	585	549	581	659	735	747	769	454	524	732	809	748	27,86%
Terres de Lleida	205	229	235	262	279	302	322	103	220	299	304	312	52,20%
Terres de l'Ebre	259	249	271	293	318	311	305	147	219	294	285	279	7,72%
Val d'Aran	219	212	225	218	229	249	253	167	158	259	260	282	28,77%
Total	16.208	16.774	17.686	19.094	19.772	20.045	20.752	5.896	10.238	19.096	21.207	21.558	33,01%

¹ Var 2015 - 2024

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades Idescat

Cal destacar que la ciutat de Lleida és la principal receptora de viatgers de la marca turística Terres de Lleida i, per tant, cal analitzar-la en profunditat per entendre les dinàmiques i característiques d'aquest sector a la ciutat.

Si prenem com a referència les dades que publica l'INE referents a *Estadística experimental. Medición del turismo a partir de la posición de los teléfonos móviles*¹⁴, la ciutat de Lleida rep anualment un volum considerable de turistes. En concret, l'any 2024 van visitar la ciutat un total de 378.526 turistes. Aquest volum turístic de la ciutat de Lleida, al voltant de ± 350.000 turistes anuals en el període post pandèmia (2021-2024), és equiparable amb el de la ciutat de Girona.

Efectivament, si comparem el volum de viatgers de la ciutat de Lleida amb el d'altres ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya, podem observar com, únicament Barcelona (9 milions de turistes anuals), Tarragona (600.000 turistes anuals) i l'Hospitalet de Llobregat (400.000 turistes anuals) superen en nombre de turistes anuals a la ciutat de Lleida.

Si ens centrem en l'evolució del volum total de turistes, podem observar com totes les ciutats marquen un mínim l'any 2020 arran de la pandèmia de la Covid-19, la qual va afectar de forma considerable el sector del turisme, tot i que en els anys posteriors la tendència és positiva. A la ciutat de Lleida, entre l'any 2021 i el 2024 el volum de turistes va créixer en un 25%, creixement equiparable al creixement que mostra la ciutat de Tarragona i per sobre de la ciutat de Reus (21%). D'altra banda, les ciutats que han experimentat un augment major en el seu volum de turistes en el període 2021-2024 han estat l'Hospitalet de Llobregat (124%), Barcelona (123%) i Mataró (93%).

Taula 40: Nombre de turistes anuals a Lleida i les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya (2019 - 2024, N)

	2019*	2020	2021	2022	2023	2024	Var 21 -24
Lleida	240.936	283.105	302.565	335.221	419.040	378.526	25,11%
Barcelona	5.450.582	3.805.745	4.870.529	8.826.811	11.043.795	10.878.122	123,35%
Tarragona	344.487	375.079	509.174	555.946	698.224	640.006	25,69%
Girona	186.608	200.318	272.974	337.821	394.118	367.277	34,55%
Badalona	115.330	128.656	135.665	179.860	231.587	240.926	77,59%
Hospitalet de Llobregat	226.455	209.981	227.035	360.686	502.982	508.175	123,83%
Mataró	74.859	81.208	87.444	122.376	154.456	168.452	92,64%
Reus	113.851	134.536	175.097	219.595	238.518	211.824	20,98%
Santa Coloma de Gramenet	38.128	43.647	40.458	48.590	63.924	72.105	78,22%
Sabadell	106.452	126.662	136.092	167.768	220.212	211.175	55,17%
Terrassa	101.771	125.944	135.271	176.874	205.964	211.298	56,20%

* Juliol - desembre 2019

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades INE

¹⁴ Estadística experimental. Medición del turismo a partir de los teléfonos móviles. https://www.ine.es/experimental/turismo_moviles/experimental_turismo_moviles_interno.htm

El turisme és un sector que es comporta, generalment, de forma estacional i que, per tant, no té els mateixos nivells durant tot l'any. En concret, la ciutat de Lleida no pateix una excessiva estacionalitat, al tenir repartit el volum de turistes de forma bastant homogènia durant tots els mesos de l'any, concentrant mensualment entre el 7% i el 11% del total de turistes anuals. Aquest comportament també es veu a ciutats com Reus, Sabadell i Terrassa, les quals mantenen un volum de turistes mensuals bastant estable i no experimenten grans variacions en el nombre de turistes al llarg de l'any.

Taula 41: Nombre de turistes mensuals a Lleida i les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya (2021 - 2024, %)

	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
Lleida	7%	7%	8%	7%	9%	8%	8%	7%	9%	10%	11%	9%
Barcelona	6%	6%	7%	8%	9%	9%	9%	8%	10%	11%	10%	8%
Tarragona	5%	5%	6%	8%	9%	10%	13%	13%	10%	9%	7%	6%
Girona	7%	6%	8%	8%	9%	8%	8%	8%	8%	11%	12%	8%
Badalona	6%	6%	7%	7%	8%	8%	10%	9%	10%	11%	9%	9%
Hospitalet de Llobregat	6%	6%	7%	8%	9%	9%	9%	8%	10%	11%	10%	8%
Mataró	6%	5%	7%	7%	9%	9%	10%	10%	10%	11%	9%	8%
Reus	7%	6%	7%	8%	9%	9%	10%	9%	8%	9%	9%	9%
Santa Coloma de Gramenet	7%	6%	6%	7%	8%	8%	10%	9%	11%	11%	9%	9%
Sabadell	6%	6%	7%	7%	8%	8%	9%	7%	11%	12%	10%	9%
Terrassa	6%	6%	7%	7%	8%	8%	9%	7%	11%	12%	10%	9%

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades INE

És important també analitzar el perfil de turista que visita la ciutat i, per tant, cal analitzar la procedència dels visitants en funció de si són nacionals i estem parlant d'un turisme intern o bé, per contra, provenen d'altres països. En el cas de la ciutat de Lleida, i tenint en compte les dades publicades per l'INE, en el període comprès entre els anys 2019 i 2024, de mitjana un 76% han estat turistes nacionals i un 24% han estat turistes estrangers. És a dir, la major part del turisme a Lleida és nacional. A ciutats com Tarragona (73% turistes nacionals), Reus (70% turistes nacionals) i Girona (69% turistes nacionals) també registren un major volum de visitants nacionals. En canvi, a ciutats com Barcelona (61% turistes estrangers) i Mataró (55% turistes estrangers) predomina el turisme estranger. En aquest sentit, cal posar de relleu que des de l'any 2021 el pes del turisme estranger ha crescut en totes les ciutats analitzades; tanmateix, el creixement del pes del turisme estranger a la ciutat de Lleida ha estat el que menys ha crescut respecte la resta de ciutats (el turisme estranger s'ha incrementat un 26% a la ciutat de Lleida i, de mitjana, a la resta de ciutats analitzades el creixement ha estat del 59%).

Taula 42: Nombre de turistes anuals a Lleida i les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya segons procedència (2019 - 2024, %)

	2019*		2020		2021		2022		2023		2024	
	Nacional	Estranger	Nacional	Estranger	Nacional	Estranger	Nacional	Estranger	Nacional	Estranger	Nacional	Estranger
Lleida	81%	19%	77%	23%	77%	23%	75%	25%	78%	22%	71%	29%
Barcelona	33%	67%	52%	48%	53%	47%	35%	65%	35%	65%	26%	74%
Tarragona	69%	31%	76%	24%	80%	20%	73%	27%	74%	26%	65%	35%
Girona	65%	35%	75%	25%	79%	21%	70%	30%	68%	32%	58%	42%
Badalona	58%	42%	63%	37%	62%	38%	52%	48%	51%	49%	41%	59%
Hospitalet de Llobregat	50%	50%	60%	40%	63%	37%	46%	54%	46%	54%	34%	66%
Mataró	45%	55%	51%	49%	52%	48%	48%	52%	41%	59%	33%	67%
Reus	72%	28%	73%	27%	73%	27%	71%	29%	70%	30%	62%	38%
Santa Coloma de Gramenet	61%	39%	64%	36%	63%	37%	54%	46%	54%	46%	47%	53%
Sabadell	66%	34%	64%	36%	67%	33%	61%	39%	61%	39%	51%	49%
Terrassa	65%	35%	63%	37%	65%	35%	62%	38%	60%	40%	48%	52%

* Juliol - desembre 2019

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades INE

Fent una anàlisi més detallada de la procedència del turista a la ciutat de Lleida, podem observar com la major part del turisme prové de la resta de províncies de Catalunya i, per tant, ens trobem davant d'un turisme de proximitat. El nombre de turistes catalans a la ciutat de Lleida han representat, de mitjana entre els anys 2019 i el 2024, el 48% del total de turistes. D'altra banda, el turisme nacional de la resta d'Espanya ha representat, de mitjana, el 28% i finalment el volum de turistes estrangers han representat, de mitjana, el 24%.

Taula 43: Nombre de turistes anuals a la ciutat de Lleida segons procedència (2019 - 2024, N i %)

	2019*	%	2020	%	2021	%	2022	%	2023	%	2024	%
Província de Barcelona	77.670	32%	88.851	31%	95.641	32%	102.750	31%	134.419	32%	138.137	36%
Província de Tarragona	32.416	13%	35.997	13%	42.007	14%	45.325	14%	52.526	13%	48.484	13%
Província de Girona	7.456	3%	8.678	3%	8.416	3%	8.846	3%	12.176	3%	10.046	3%
Total Catalunya	117.542	49%	133.526	47%	146.064	48%	156.921	47%	199.121	48%	196.667	52%
Resta d'Espanya	77.682	32%	85.690	30%	86.278	29%	93.045	28%	127.218	30%	70.769	19%
Estrangers	45.712	19%	63.889	23%	70.223	23%	85.255	25%	92.701	22%	111.090	29%
Total	240.936	100%	283.105	100%	302.565	100%	335.221	100%	419.040	100%	378.526	100%

* Juliol - desembre 2019

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades INE

Aquestes xifres del volum de viatgers les podem complementar amb les dades de visitants de tres dels principals espais patrimonials i reclams turístics de la ciutat, com són la Seu Vella (102.026 visitants l'any 2023), el Castell Templar de Gardeny (13.132 visitants l'any 2023), i el Museu de Lleida (21.024 visitants l'any 2022).

Destacar el creixement continu que han mostrat aquests tres espais des de l'any 2015 fins a l'actualitat, creixement només aturat l'any 2020 a causa de la pandèmia de la Covid-19.

Taula 44. Nombre de visitants dels principals espais patrimonials i turístics de la ciutat de Lleida (2015 – 2023, N)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Var 15 -23
Castell Templar Gardeny	8.325	8.504	9.830	9.890	9.650	4.191	8.564	10.449	13.132	57,74%
Turó Seu Vella	58.000	86.830	84.685	100.006	90.623	-	68.001	90.135	102.026	75,91%
Museu de Lleida	15.858	19.888	23.892	22.906	15.548	5.963	11.516	21.024	-	32,58% ¹

¹ Var 2015 - 2022

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades Turisme Lleida

Pel que fa a l'estada mitjana per visitant a la ciutat de Lleida, en el període comprés entre els anys 2013 i 2024, l'INE publica les dades referents a la ciutat de Lleida, Barcelona i Tarragona. En aquest sentit, l'estada mitjana s'ha situat al voltant del dia i mig (1,54 dies), xifra per sota de la resta de ciutats de les quals es disposen dades.

Taula 45: Estada mitjana a la ciutat de Lleida i altres ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya (2013 – 2024, dies)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lleida	1,55	1,45	1,57	1,50	1,47	1,44	1,52	1,39	1,62	1,71	1,63	1,65
Barcelona	2,51	2,59	2,60	2,61	2,56	2,51	2,50	1,93	2,36	2,65	2,63	2,58
Tarragona	1,79	1,81	1,75	1,84	1,79	1,89	1,84	1,50	1,75	1,77	1,76	1,84

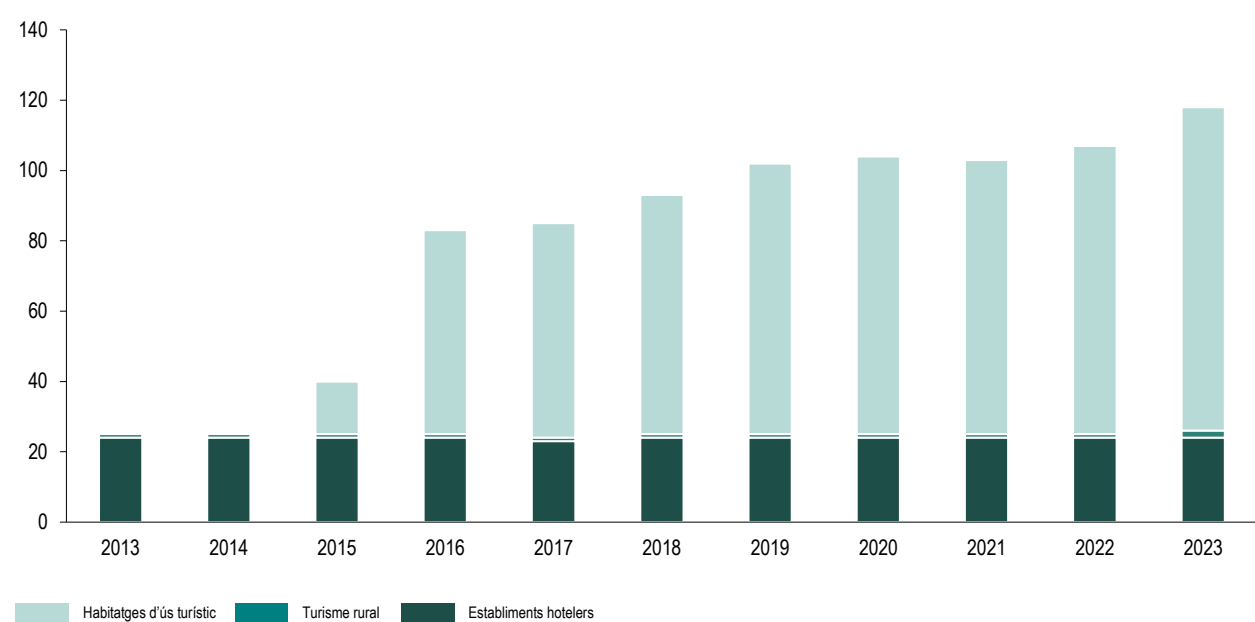
Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades INE

Una altra dada que mostra la dinàmica turística d'un territori és l'evolució del nombre de places i/o establiments turístics, podent establir una relació entre una dinàmica ascendent del turisme amb l'augment de l'oferta de places i/o d'establiments turístics. En aquest sentit, la ciutat de Lleida compta amb un total de 3.062 places procedents de 118 establiments turístics l'any 2023.

Pel que fa als establiments turístics, l'oferta turística de la ciutat des de l'any 2015 ha experimentat un increment exponencial per l'aparició dels Habitatges d'Ús Turístic (HUT) que representen, l'any 2023, el 78% del total dels establiments turístics de la ciutat, sumant un total de 92 habitatges.

L'altra tipologia que concentra gran part del nombre d'establiments són els establiments hotelers. Aquests s'han mantingut estables des de l'any 2013 fins a l'any 2023, oscil·lant entre un màxim de 24 i un mínim de 23 establiments hotelers, representant el 20% del total dels establiments turístics de la ciutat de Lleida el darrer any 2023.

Gràfic 1. Evolució del nombre d'establiments turístics per tipologia a la ciutat de Lleida (2013 – 2023, N)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

Centrant-nos en els establiments hotelers, es pot observar com l'oferta hotelera a la ciutat de Lleida ha apostat per incrementar la qualitat entre els anys 2013-2023, reduint-se el nombre d'hotels de 2 i 3 estrelles per reconvertir-se en hotels de 4 estrelles o superiors. Les tipologies hoteleres més abundants a la ciutat de Lleida són els establiments hotelers de 4 estrelles, juntament amb els Hostals i pensions amb un total de 7 establiments cadascun.

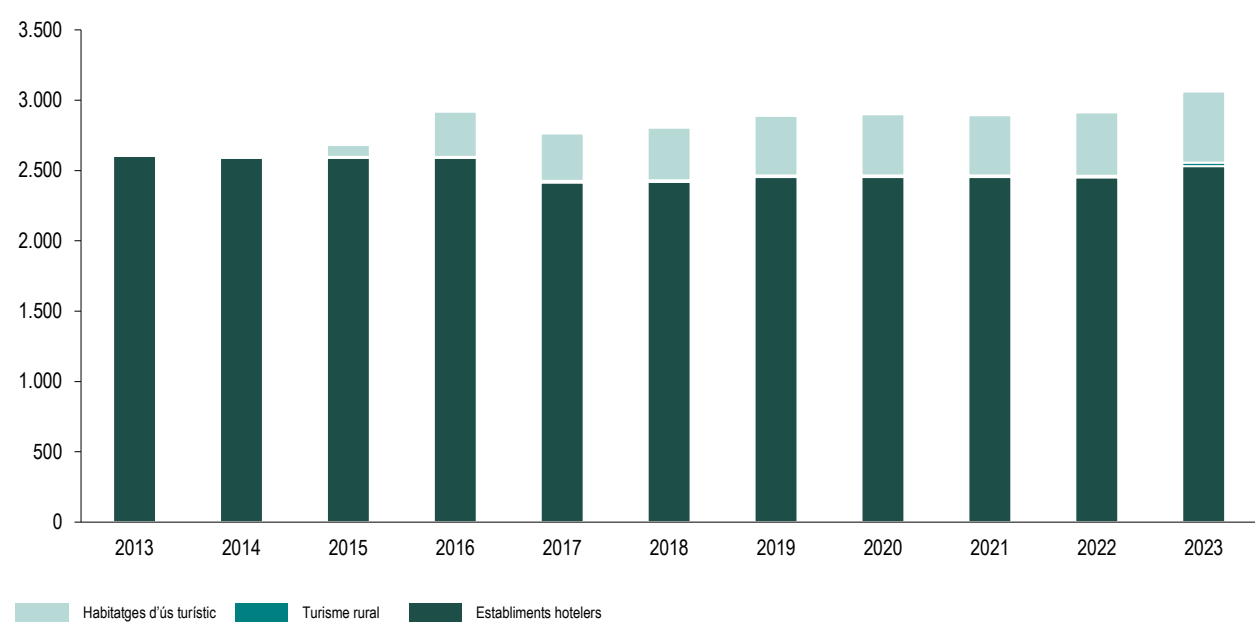
Taula 46: Distribució dels establiments hotelers per categoria a la ciutat de Lleida (2013 – 2023, N)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hotels d'1 estrella	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Hotels de 2 estrelles	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3
Hotels de 3 estrelles	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2
Hotels de 4 estrelles	6	6	6	6	7	7	7	7	7	7	7
Hotels de 4 estrelles superior	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Hotels de 5 estrelles	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Hotels Gran luxe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hostals i pensions	6	6	6	6	6	7	7	7	7	7	7
Total	24	24	24	24	23	24	24	24	24	24	24

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

En termes de places turístiques, els establiments hotelers són els que concentren la major part de l'oferta amb un total de 2.531 places, representant l'any 2023 el 83% del total de les places turístiques de la ciutat, seguit dels HUT amb un total de 506 places i representant un 17% de l'oferta de places. L'evolució del nombre de places ha estat creixement continu, passant de les 2.609 places l'any 2013 a les 3.062 places turístiques l'any 2023, el que representa un increment del 17%.

Gràfic 2: Evolució del nombre de places turístiques per tipus d'establiment turístic a la ciutat de Lleida (2013 – 2023, N)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Idescat

Un cop analitzades les dades del nombre d'establiments i places turístiques a la ciutat de Lleida, cal també abordar el seu grau d'ocupació i comparar-ho amb altres marques turístiques de Catalunya. La ciutat de Lleida, en termes d'ocupació hotelera, i segons dades de la Federació d'Hostaleria de la ciutat de Lleida, se situa en una mitjana del 63% entre els anys 2016 i 2023, percentatge només superat per les marques turístiques de Barcelona, Costa Daurada i Costa Barcelona.

Taula 47: Grau d'ocupació hotelera a la ciutat de Lleida i a la resta de marques turístiques de Catalunya (2013 - 2024, %)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ciutat de Lleida¹	-	-	-	60%	63%	65%	66%	53%	68%	66%	65%	-
Marca turística Barcelona	73%	73%	76%	79%	78%	78%	80%	39%	49%	75%	79%	80%
Marca turística Catalunya Central	40%	43%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Marca turística Costa Brava	56%	58%	58%	61%	63%	62%	64%	39%	49%	62%	65%	67%
Marca turística Costa Daurada	65%	64%	62%	68%	71%	69%	70%	36%	49%	67%	71%	72%
Marca turística Costa Barcelona	65%	64%	64%	70%	73%	70%	71%	37%	44%	65%	70%	72%
Marca turística Paisatges Barcelona	-	-	37%	43%	51%	43%	36%	28%	32%	41%	47%	53%
Marca turística Pirineus	26%	25%	28%	32%	32%	33%	33%	32%	31%	35%	38%	36%
Marca turística Terres de l'Ebre	38%	38%	43%	49%	51%	47%	44%	36%	44%	54%	58%	57%
Marca turística Terres de Lleida	28%	33%	33%	35%	36%	40%	45%	29%	41%	48%	47%	48%
Marca turística Val d'Aran	36%	38%	44%	43%	43%	46%	48%	45%	41%	51%	50%	56%
Total	61%	61%	63%	67%	69%	68%	69%	37%	46%	66%	70%	71%

¹ Dades de la Federació d'Hostaleria de la ciutat de Lleida

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Federació d'Hostaleria i Idescat

Malgrat que les dades actuals no situïn el turisme com un dels sectors econòmics de Lleida més potents, existeixen una sèrie de potencialitats que poden incidir positivament en el desenvolupament turístic: el patrimoni històric del que disposa la ciutat ja esmentat al llarg d'aquest capítol (Seu Vella i el Castell del Rei – Suda, i el Castell Templer de Gardeny), el Palau de la Paeria, la Catedral Nova, entre molts altres que la ciutat ha de continuar potenciant.

A part del patrimoni, també existeix una gran oferta cultural i d'oci amb una component turística, que han d'ajudar a consolidar els visitants motivats per l'oci, com són els distints museus que concentra la ciutat (Museu de Lleida, Museu Morera, Museu de l'Aigua, Museu de l'Automoció) i la programació de distintes activitats i esdeveniments que al llarg de l'any es realitzen.

Menció especial rep la Fira de Lleida que, als efectes del present treball, dediquem en l'apartat 4.2.1. del present document.

3.7. L'evolució i distribució del teixit empresarial a la ciutat de Lleida

En aquest capítol analitzem les principals característiques del teixit empresarial de Lleida a partir de la informació publicada a l'INE, centrant-nos en el nombre total, la seva dimensió i les activitats econòmiques de les empreses.

Des de l'any 2008, pel que fa a l'evolució en el nombre d'empreses totals de la província de Lleida, aquesta ha estat decreixent en el període 2008-2016, passant d'un total de 19.089 empreses amb assalariats l'any 2008, a un total de 15.287 empreses l'any 2016, representant una disminució del 20% (període caracteritzat per l'esclat de la bombolla immobiliària i la consegüent crisi econòmica i financera). L'any 2020, tot i patir la crisi de la COVID-19, el nombre d'empreses a Lleida s'estabilitza, per iniciar un període de creixement fins a l'any 2024, amb un augment del 13% des de l'any 2020, tot i que encara no s'han recuperat les dades de l'any 2008.

Si ens centrem en aquesta evolució tenint en compte la dimensió de les empreses, la microempresa (de 1 a 9 treballadors) és la tipologia d'empresa que té un pes major a la província de Lleida, representant de mitjana el 90% del total, tot i que la seva evolució ha estat molt volàtil i condicionada al cicle econòmic. Cal remarcar que el nombre d'empreses de més de 200 treballadors ha augmentat de forma constant des de l'any 2016, passant de les 34 empreses l'any 2008 fins a les 48 empreses l'any 2024, que tot i que únicament representa, l'any 2024, el 0,27% del teixit empresarial de la província.

El mateix, encara que de manera menys aguditzada, ha succeït amb les empreses de 50 a 199 treballadors, que s'incrementen en un 2% entre els anys 2008 i 2024.

Així doncs, tot i el predomini de les empreses de 1 a 9 treballadors, són les empreses de major dimensió les que incrementen la seva quota de mercat entre els anys 2008 i 2024.

Taula 48. Distribució de les empreses de la província de Lleida segons nombre de treballadors (2008 - 2024, N)

	2008	2012	2016	2020	2024	Var. 08-24 (%)
De 1 a 9 treballadors	16.973	14.599	13.847	13.827	15.867	-7%
De 10 a 49 treballadors	1.889	1.328	1.249	1.323	1.363	-28%
De 50 a 199 treballadors	193	168	156	203	196	2%
De 200 i més treballadors	34	28	35	47	48	41%
Total	19.089	16.123	15.287	15.400	17.474	-8%

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades INE

Aquest comportament predominant de la microempresa no es produeix únicament a la província de Lleida, sinó que es tracta d'una tendència generalitzada a Catalunya, i fins i tot a l'estat Espanyol, en el que la distribució és similar. Cal destacar també que en el període 2008 – 2024 les empreses de 10 a 49 treballadors han estat les més perjudicades, experimentant de mitjana una disminució del seu volum d'aproximadament el 25% tant a la Província de Lleida com a Catalunya i a l'Estat espanyol.

Taula 49. Distribució de les empreses de la província de Lleida, Catalunya i Espanya segons nombre de treballadors (2024, % i Var. 2008 - 2024)

	Província de Lleida		Catalunya		Espanya	
	2024 (%)	Var. 08-24 (%)	2024 (%)	Var. 08-24 (%)	2024 (%)	Var. 08-24 (%)
De 1 a 9 treballadors	91%	-7%	90%	6%	90%	-4%
De 10 a 49 treballadors	8%	-28%	8%	-24%	9%	-23%
De 50 a 199 treballadors	1%	2%	1%	-15%	1%	-19%
De 200 i més treballadors	0%	41%	0%	10%	0%	0%
Total	100%	-8%	100%	2%	100%	-6%

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades INE

Si ens centrem a la ciutat de Lleida, l'estadística de l'INE ens mostra com el nombre d'empreses evoluciona de forma decreixent al llarg del període analitzat (2012-2024), passant de les 11.226 empreses l'any 2012, a les 9.977 empreses l'any 2024, el que representa una disminució del 11%. Aquest decrement és generalitzat en totes les activitats econòmiques, tot i que es concentra principalment en les activitats relacionades amb la Construcció i el Comerç. D'altra banda, les empreses d'activitats immobiliàries s'han incrementat en un 43% al llarg del període.

Les activitats més importants de les empreses lleidatanes són, en primer lloc, el Comerç, transport i hostaleria, que representa al voltant del 35% durant tots els anys analitzats, seguit de les Activitats professionals i tècniques (20%) i de la Construcció que, tot i haver patit un decrement continu des de l'any 2012, representa un 12%.

Taula 50. Distribució de les empreses a la ciutat de Lleida per activitat principal (2012-2024, %)*

	2012		2016		2020		2024	
	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)	(N)	(%)
Indústria	465	4%	413	4%	452	4%	407	4%
Construcció	1.607	14%	1.322	12%	1.253	12%	1.120	11%
Comerç, transport i hostaleria	4.131	37%	3.775	35%	3.579	34%	3.271	33%
Informació i comunicacions	177	2%	168	2%	187	2%	188	2%
Activitats financeres i de d'assegurances	306	3%	317	3%	299	3%	283	3%
Activitats immobiliàries	661	6%	808	8%	888	8%	945	9%
Activitats professionals i tècniques	2.045	18%	2.090	19%	2.028	19%	1.887	19%
Educació, sanitat i serveis socials	990	9%	979	9%	1.003	9%	899	9%
Altres serveis personals	844	8%	880	8%	962	9%	977	10%
Total	11.226	100%	10.752	100%	10.651	100%	9.977	100%

*Aquesta operació estadística cobreix totes les activitats econòmiques de la CNAE 09 excepte la producció agrària i pesquera (A), els serveis administratius de l'Administració Central Autònoma i Local (O), les activitats de les llars com a ocupadors de personal domèstic (T), i els organismes extraterritorials (O).

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades INE

La distribució de les empreses per activitats de la ciutat de Lleida és molt similar al de la resta de ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya (Taula 54), sent el comerç el que té un major volum d'empreses, superant el 30% sobre el total d'empreses a totes les ciutats, i representant el 32% de les empreses catalanes l'any 2024. Les Activitats administratives i tècniques són la segona activitat que concentra un major volum d'empreses tant a la ciutat de Lleida com a la resta de ciutats, representant el 20% de totes les empreses de Catalunya, seguida de les empreses de la construcció que representen un 11% de les empreses catalanes.

D'altra banda, l'activitat que ha experimentat un major creixement en termes generals en el seu volum d'empreses entre els anys 2012 i el 2024 han estat les Activitats Immobiliàries que venien d'haver experimentat la crisi immobiliària del 2008, augmentant en termes generals un 47% en les ciutats analitzades.

Ara bé, també cal destacar el decrement generalitzat del nombre d'empreses industrials i de la construcció tant a Lleida com a la resta de ciutats de més de 100.000 habitants, que de mitjana han disminuït el seu nombre en un 21% i un 17%, respectivament, i el major decreixement del nombre d'empreses a la ciutat de Lleida (reducció del 11% entre els anys 2008 – 2024) en comparació a la resta de ciutats analitzades.

Taula 51. Distribució de les empreses i altres ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya per activitat principal, (2024, % i Var. 2012 - 2024)

	Lleida		Barcelona		Tarragona		Girona		Badalona		L'HdL ¹		Mataró		Reus		Sta. CdG ²		Sabadell		Terrassa		Catalunya	
	%	Var. 12-24	%	Var. 12-24	%	Var. 12-24	%	Var. 12-24	%	Var. 12-24	%	Var. 12-24	%	Var. 12-24	%	Var. 12-24	%	Var. 12-24	%	Var. 12-24	%	Var. 12-24	%	Var. 12-24
Indústria	4%	-12%	3%	-35%	3%	-16%	3%	11%	5%	-31%	4%	-38%	9%	-20%	5%	-21%	4%	-26%	6%	-20%	7%	-22%	5%	2%
Construcció	11%	-30%	7%	-28%	11%	-27%	9%	-19%	13%	-11%	14%	11%	11%	-21%	12%	-25%	18%	5%	13%	-21%	14%	-18%	11%	-21%
Comerç, transport i hostaleria	33%	-21%	27%	-16%	32%	-17%	27%	0%	42%	-9%	44%	4%	32%	-10%	32%	-18%	47%	-6%	34%	-10%	32%	-12%	32%	-20%
Informació i comunicacions	2%	6%	5%	33%	2%	11%	2%	29%	2%	35%	2%	52%	3%	24%	2%	53%	1%	-2%	3%	34%	2%	44%	3%	-13%
Activitats financeres i de d'assegurances	3%	-8%	2%	11%	2%	-19%	3%	5%	2%	6%	2%	4%	2%	9%	2%	-10%	1%	-2%	2%	13%	2%	-8%	2%	36%
Activitats immobiliàries	9%	43%	9%	36%	8%	28%	10%	44%	6%	77%	6%	52%	9%	41%	11%	32%	5%	79%	7%	47%	8%	36%	8%	6%
Activitats professionals i tècniques	19%	-8%	27%	7%	20%	-11%	23%	8%	13%	24%	12%	25%	16%	30%	16%	0%	9%	15%	17%	7%	17%	15%	20%	50%
Educació, sanitat i serveis socials	9%	-9%	10%	4%	11%	-3%	11%	16%	7%	23%	6%	27%	9%	34%	9%	17%	5%	29%	9%	17%	8%	18%	9%	15%
Altres serveis personals	10%	16%	10%	37%	11%	29%	13%	90%	9%	45%	10%	57%	10%	45%	11%	37%	10%	35%	9%	42%	10%	38%	10%	18%
Total	100%	-11%	100%	-1%	100%	-9%	100%	12%	100%	2%	100%	12%	100%	4%	100%	-5%	100%	4%	100%	-1%	100%	0%	100%	2%

*Aquesta operació estadística cobreix totes les activitats econòmiques de la CNAE 09 excepte la producció agrària i pesquera (A), els serveis administratius de l'Administració Central Autònoma i Local (O), les activitats de les llars com a ocupadors de personal domèstic (T), i els organismes extraterritorials (O).

¹ L'Hospitalet de Llobregat

² Santa Coloma de Gramenet

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades INE

4. Infraestructures

4.1. Les infraestructures de transport

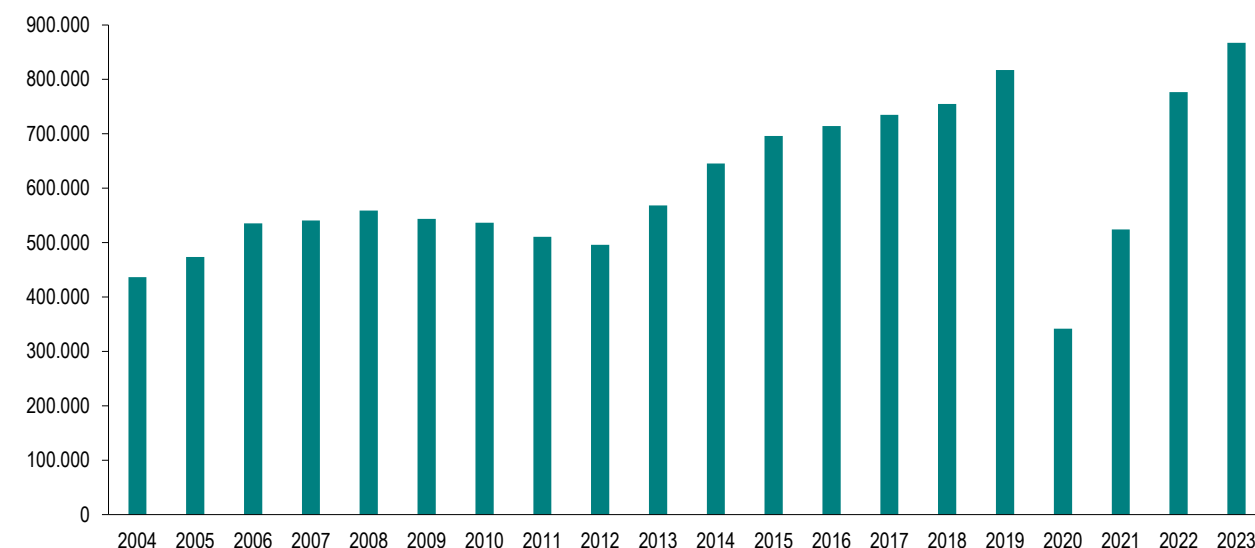
4.1.1. La infraestructura ferroviària

Tal com es manifesta a l'estudi TRN-Táryet (2024), Lleida es disposa d'una xarxa ferroviària que inclou l'Alta Velocitat (línies de Lleida – Barcelona i Lleida – Madrid), el Servei de Rodalies de l'Àrea de Lleida que configuren les línies amb origen a Lleida i destí a Barcelona (per Manresa, Valls o Tarragona) i Cervera, el servei de trens Regionals de Renfe amb la línia Lleida – Montsó (amb parada a Binèfar), i el servei prestat per Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya configurat per la línia Lleida – La Pobla.

L'Estació Lleida Pirineus, a part d'haver-hi trens de l'operadora Renfe, també hi ha trens de viatgers de FGC, i disposa de vies de dos amples, 5 vies d'ample internacional (1.435 mm) i 6 vies d'ample ibèric (1.668 mm). Les línies que passen per aquesta estació són la Línia Lleida – Manresa (via única d'ample ibèric), la Línia Lleida – Reus – Tarragona (via única d'ample ibèric), La Línia Lleida – Balaguer – La Pobla (via única d'ample ibèric) i la Línia Madrid – Saragossa – Lleida – Barcelona (via doble d'ample internacional).

La importància i millora en la mobilitat en el transport ferroviari a la ciutat de Lleida queda plasmada en la tendència creixent dels volums de persones que utilitzen aquest mitjà de transport per arribar o sortir de la ciutat. Concretament, el nombre de viatgers que ha concentrat l'Estació Lleida -Pirineus ha pràcticament duplicat els moviments de viatgers des de l'any 2004 (436.240 moviments de viatgers) fins a l'any 2019, amb un màxim de 817.321 moviments de viatgers. L'any 2020 marca un mínim de 341.971 moviments de viatgers a causa de la pandèmia de la Covid-19, tot i que en els anys posteriors (2021-2023) es recuperen ràpidament els moviments de viatgers previs a la pandèmia i fins i tot els superen, registrant l'any 2023 un total de 867.200 moviments de viatgers.

Gràfic 3. Moviments de viatgers anuals a l'estació Lleida – Pirineus (2004 - 2023, N)

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades Ministerio de Transportes y Movilidad Sostenible

Si comparem el volum de viatgers en el transport ferroviari que passen per la ciutat de Lleida amb el de la resta de capitals de província, tal com ens mostra la Taula 55, podem observar com la ciutat de Barcelona lidera el volum de passatgers (entre un mínim de 3,10 milions de moviments de viatgers l'any 2020 i un màxim de 13,51 milions de moviments de viatgers de l'any 2023).

La ciutat de Tarragona també supera lleugerament a Lleida durant el decenni analitzat, amb les dues estacions de la ciutat de Tarragona i la del Camp de Tarragona.

Taula 52. Moviments de viatgers anuals a Lleida i resta de capitals de província (2013 - 2023, N)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Var 13 - 23
Lleida	568.100	645.490	696.155	714.557	734.794	754.929	817.321	341.971	523.990	776.575	867.200	52,65%
Barcelona	7.217.235	9.025.559	9.395.047	9.668.260	9.986.979	9.597.786	9.840.923	3.097.687	5.857.775	10.482.215	13.518.838	87,31%
Tarragona	789.187	822.886	867.954	884.321	900.224	927.096	961.930	364.692	661.189	961.607	1.023.442	29,68%
Girona	213.651	468.846	553.702	688.442	727.813	301.919	325.544	104.273	175.107	295.467	353.090	65,26%

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades Ministerio de Transportes y Movilidad Sostenible

L'alta velocitat

L'any 2003 arribava per primer cop a una ciutat catalana el tren d'alta velocitat des de Madrid, moment en què l'estació va adoptar el nom de Lleida-Pirineus i es va dur a terme la reforma actual, reordenant les vies per incorporar l'ample UIC, incorporant una nova marquesina a la zona d'andanes i creant un nou accés i pas inferior entre andanes. El 2006 la línia d'alta velocitat es prolongava fins al Camp de Tarragona, i l'any 2008 arribava a Barcelona.

Per l'Estació de Lleida -Pirineus hi passa la línia d'alta velocitat, en ample internacional (1.435 mm), tant en sentit Barcelona com en sentit Madrid, i ofereix diàriament 17 trens d'alta velocitat de la línia Lleida – Barcelona, 9 trens d'alta velocitat de la Línia Lleida – Madrid, 3 trens d'alta velocitat a Andalusia (Granada, Màlaga, Sevilla) i 3 trens d'alta velocitat a País Basc (Bilbao, Sant Sebastià), Galícia (La Corunya) i Castella i Lleó (Salamanca).

Les mercaderies

Lleida també disposa d'una estació de mercaderies, l'estació Pla de Vilanova, que Adif posa a disposició de possibles clients i que incorpora diferents ramals donant serveis a indústries de la zona, tot i que actualment estan en desús, sent l'activitat ferroviària de mercaderies gairebé residual. En aquesta estació també hi ha uns tallers utilitzats per l'Associació de Restauració de Material Ferroviari (ARMF) dedicada a preservar trens històrics, i també s'hi fa el manteniment de les tres unitats de la sèrie 331 de FGC de la línia de La Pobla.

Aquesta estació està ubicada sobre la línia de Lleida – Barcelona (per Manresa), la R13, restant-li competitivitat per al transport ferroviari de mercaderies ja que per accedir a la línia Tarragona – Saragossa, que és la més important per als trànsits de llarg recorregut, necessita realitzar una maniobra des de l'estació de Lleida – Pirineus.

La manca de competitivitat del transport de mercaderies per ferrocarril a l'Estat i a Catalunya és degut al fet que en la majoria de casos no pot competir ni en preu ni en fiabilitat amb el transport de mercaderies per carretera, representant en termes de volum de mercaderies transportades des de Catalunya a la resta de l'Estat al voltant del 5% respecte al 80% que representa el transport per carretera.

Taula 53. Volum de mercaderies de Catalunya amb la resta de l'Estat segons mode de transport (2008 - 2022, milers de tones i %)

	Mercaderies (Total Tones)	Carretera (%)	Ferrocarril (%)	Marítim (%)	Aeri (%)
2022	92.282	81%	5%	14%	0%
2021	95.368	82%	5%	13%	0%
2020	84.091	82%	5%	13%	0%
2019	87.365	79%	5%	16%	0%
2018	85.998	78%	6%	16%	0%
2017	85.255	78%	6%	16%	0%
2016	82.109	77%	6%	16%	0%
2015	80.254	79%	6%	15%	0%
2014	74.491	77%	7%	16%	0%
2013	75.533	75%	6%	18%	0%
2012	75.705	77%	6%	17%	0%
2011	78.440	78%	6%	16%	0%
2010	80.140	81%	5%	15%	0%
2009	81.542	80%	4%	17%	0%
2008	96.057	79%	5%	17%	0%

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor a partir de dades Observatori de la Logística CIMALSA

Per millorar la situació i generar un major volum en el transport de mercaderies a Lleida, l'estudi TRN-Táryet (2024) considera que seria necessari la construcció d'un ramal que connectés l'estació Pla de Vilanova amb la línia Tarragona – Saragossa, tot i que dur-ho a terme requereix d'una actuació de gran envergadura impulsada des de les administracions de l'Estat i de la Generalitat en el marc d'impulsar la xarxa ferroviària de mercaderies en aquest corredor, cosa que en aquests moments sembla poc probable.

El planejament vigent

El POUM vigent fou aprovat definitivament l'any 2003. Com a proposta ferroviària incorpora el traçat de la variant de Lleida de la línia d'alta velocitat Madrid - Saragossa - Barcelona, així com la remodelació urbana que s'ha produït en l'entorn de la línia que entra a la ciutat i a l'estació actualment anomenada Lleida-Pirineus mitjançant l'anomenat Pla de L'Estació.

Pel que fa a les terres de Lleida, el Pla d'Infraestructures de Transport de Catalunya 2006-2026 proposava:

- La línia d'alta velocitat Lleida – Barcelona, aleshores en construcció i posada completament en servei des del mes de febrer de 2008.
- La modernització i adaptació a tren-tramvia de la línia Lleida – La Pobla, amb la incorporació dels nous trens l'any 2006.
- Adaptació a tren-tramvia de la línia Lleida – Manresa, actuació en la que l'Estat no ha avançat.
- Eix Transversal Ferroviari (Lleida – Igualada – Manresa – Vic – Girona, amb ramal Igualada – Manresa), del qual l'any 2010 s'aprovà la reserva de sòl que han d'incorporar tots els POUM afectats. Aquest Eix Transversal Ferroviari incorpora la connexió amb l'aeroport d'Alguaire. Aquestes actuacions no tenen calendari previsible.

Cal destacar que l'Eix Transversal Ferroviari presenta la idea de reconvertir les línies de Lleida – La Pobla i de Lleida – Manresa a “tren tramvia” per tal d'integrar en el territori les línies de ferrocarril sense la necessitat de soterraments ni passos a nivell.

D'altra banda, i tal com ja s'ha esmentat en capítols anteriors, el PTPP incorporava, com a nova proposta d'actuació el nou traçat/variant de la línia Lleida - Monzón, amb estacions a Alpicat i a l'Aeroport d'Alguaire. Aquesta proposta no té calendari previsible.

Per últim, posar de manifest que el Pla de transport de viatgers de Catalunya de l'any 2020 proposava millores en la mobilitat ferroviària de Lleida, proposant la millora de la seva oferta ferroviària juntament amb la implementació de nous serveis per tal de donar una cobertura adequada a la demanda de mobilitat de la rodalia de Lleida.

Les propostes futures en marxa

L'estudi TRN-Táryet (2024) planteja tota una sèrie de propostes en matèria ferroviària que adjuntem en el present treball:

1. Pel que respecta al transport de mercaderies, s'estan desenvolupant dos documents en fase de redacció, el PDU d'activitat econòmica de la Plana de Lleida i l'Estudi informatiu de la terminal ferroviària de la Plana de Lleida, que contemplen una terminal ferroviària per a mercaderies i una possible estació de viatgers situades dins el gran desenvolupament logístic de Torreblanca-Quatre Pilans.

La terminal de la Plana de Lleida tindrà una ubicació estratègica, situant-se al Corredor mediterrani i connectant Catalunya amb l'interior de la península, permetent així reduir el transport de mercaderies per carretera i fomentar una alternativa més sostenible. El projecte disposarà d'una superfície total de 120 Ha, en la qual hi haurà 5 vies d'expedició/recepció, 4 vies de càrrega/descàrrega de contenidors, i 1 via per mercaderies agroalimentàries amb sitges, que li permetran a l'estació tenir una capacitat de 12.000 trens/any. La inversió prevista per a la construcció

de la terminal és de 131 milions d'euros i respecte a la seva programació, s'espera que el desembre de 2025 s'aprovi definitivament l'estudi informatiu i l'estudi d'impacte mediambiental¹⁵.

2. Estació Polígon del Segre (Línia Manresa): Estació pensada per impulsar el creixement del polígon del Segre cap a l'est.
3. Estació Polígon del Segre (FGC Línia de la Pobla): estació ja construïda i posada en funcionament el 18 de març de 2014 i amb un volum de passatgers de 1.533 en el període març- setembre de 2024, i es planteja que les altres dues línies implantin estacions de característiques similars a aquesta.
4. Estació Torre Salses (Línia de Tarragona): estació que podria estar ben situada per a servir el desenvolupament urbà residencial i terciari previst a Torres Salses.
5. Estació Onze de Setembre (Línia de Saragossa): Emplaçament interessant des del punt de vista urbanístic i de demanda, amb ciutat a cada banda.

D'altra banda, i en relació a la integració urbana del ferrocarril a la ciutat de Lleida, hem de destacar el Pla de l'Estació i els intents per part de l'Ajuntament de Lleida, des de l'any 2008, per dotar de continuïtat urbana entre els barris de la ciutat històricament separats pel sistema ferroviari, i generar un àmbit de nova centralitat per un àmbit de referència territorial en el qual s'integrin tant l'actual eix comercial, com les noves àrees i activitats generades a l'entorn del nou Palau de congressos de Lleida, i establir les millors condicions de transferència entre els diferents mitjans de transport, urbans i interurbans que incideixen en l'àrea (amb la incorporació l'Estació d'autobusos).

El futur de la regeneració urbana d'aquest àmbit passa per la confluència i col·laboració de les diverses institucions públiques implicades en el projecte (ADIF, Ajuntament i Generalitat de Catalunya) per definir la seva adequació a les noves condicions urbanes i a les oportunitats obertes per a la consecució dels objectius anteriors, establir els criteris de gestió i les determinacions necessàries que garanteixin un adequat desenvolupament de l'àmbit urbà, i establir els paràmetres definidors de l'aprofitament urbanístic que siguin compatibles amb la infraestructura ferroviària avui a ple rendiment.

4.1.2. La infraestructura aeroportuària

L'Aeroport Lleida-Alguaire, ubicat en el terme municipal d'Alguaire en uns terrenys de 367 ha. i a 3 km de distància del nucli urbà d'Alguaire, és una infraestructura aeroportuària inaugurada el mes de febrer de l'any 2010 i gestionada per Aeroports Públics de Catalunya, empresa pública adscrita al Departament de Territori.

L'estratègia inicial per a aquesta infraestructura es va fonamentar en el transport de passatgers, mitjançant la posada en marxa de diverses estratègies des de la seva inauguració, donant servei a vols regulars al llarg de tot l'any i vols xàrter amb destí Pirineus als mesos d'hivern. En aquest sentit, el Pla Director Urbanístic de l'Aeròdrom de Lleida – Alguaire (2006) estimava el tràfic en 395 mil passatgers i 3.500 tones de mercaderies, xifres que el pas del temps han demostrat ser massa optimistes.

Així doncs, durant els dos primers anys, i fins a principis de l'any 2011, s'assoleix un nombre màxim de passatgers equivalent a 54.792 passatgers, xifres que baixen fins a aproximadament els 30.000 passatgers durant el període 2011-2018. L'any 2019 s'assoleix el màxim històric de l'aeroport en termes de passatgers i en termes d'operacions, amb una xifra total de 58.614 passatgers i 29.824 operacions de vol, xifres que no tenen continuïtat degut a l'esclat de la pandèmia l'any 2020 (aquestes xifres es van veure reduïdes a pràcticament el 50% de l'any anterior).

Els anys 2021, 2022 i 2023, tot i la recuperació respecte 2020 no s'han assolit les xifres de 2019, i l'any 2023 tanca amb xifres de passatgers similars al període 2012-2017 (31.131 passatgers) i amb 17.403 d'operacions.

¹⁵ Generalitat de Catalunya. Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica. *Estació intermodal de mercaderies de la Plana de Lleida*. https://territori.gencat.cat/ca/03_infraestructures_i_mobilitat/transport-mercaderies-logistica/estacio-intermodal-plana-lleida/

Degut al poc tràfic de passatgers, s'avalua també la viabilitat per utilitzar l'aeroport com a base d'exportacions dels productes agroalimentaris de les empreses del territori (Trapote Barreira, C., 2015). Aquest estudi, però, arriba a la conclusió que la producció local que constituïa demanda potencial no presentava una massa crítica suficient que justificués el desenvolupament sostenible d'un model de negoci de càrrega aèria tradicional.

A partir de l'any 2018, Aeroports Públics de Catalunya detecta una demanda creixent de serveis d'activitat econòmica i logístics relacionats amb l'aeronàutica i la formació, que va comportar l'estacionament i manteniment d'aeronaus amb un nombre significatiu d'unitats, albirant-se l'inici d'una nova estratègia per a l'aeroport basada en impulsar la implantació d'activitats econòmiques vinculades al sector aeronàutic.

Aquesta nova reorientació pren forma decidida i tangible a partir de l'any 2021, moment en el que des d'Aeroports de Públics de Catalunya es formalitza l'*Innovate Launch Develop* (ILD). Amb l'objectiu d'impulsar i reforçar aquest nou rol industrial i tecnològic de la infraestructura, en destaquen dos punts rellevants:

- Posada en marxa de l'instrumental urbanístic necessari per a poder materialitzar en termes físics aquesta nova reorientació: tramitació del planejament urbanístic que ha de possibilitar la consecució d'aquest objectiu (Modificació del Pla Especial Urbanístic de l'Aeroport d'Alguair, aprovada definitivament per la Comissió Territorial de Catalunya el 23 de setembre de 2021).
- Impuls per a potenciar la implantació de noves activitats d'I+D+I, de desenvolupament tecnològic i reducció d'emissions de CO2 vinculats al sector aeronàutic, etc., mitjançant projectes de nous vectors estratègics identificats com New Space (prova motors), Urban Air Mobility (drons), i projectes vinculats a la millora i transició energètica del sector aeronàutic (H2ILD i AEROH2UB).

En aquest sentit, l'any 2024 l'estudi de Morell, M. i Jover, A. (2024) sobre l'Impacte econòmic de l'activitat de l'Aeroport Lleida-Alguair, xifra l'impacte econòmic directe actual d'aquesta infraestructura en 17,15 milions d'euros, impacte que s'espera que s'incrementi fins als 35,27 milions d'euros una vegada s'hagi finalitzat i desenvolupat de forma plena i a ple rendiment la nova estratègia de l'Aeroport. Aquests 35,27 milions d'euros d'impacte econòmic directe recurrent generen un impacte econòmic recurrent total de 76,05 milions d'euros, impacte que inclou els 35,27 milions d'impacte directe, 25,13 milions d'impacte indirecte i 15,66 milions d'euros d'impacte induït.

En termes de llocs de treball, la nova reorientació estratègica de l'Aeroport s'estima que pugui arribar a generar fins a 889 llocs de treball a temps complet equivalent i generar, també, un retorn fiscal anual de 21,80 milions d'euros.

Aquest impacte de l'Aeroport Lleida-Alguair s'ha d'entendre també d'una forma global, i no únicament a partir de l'estricta funció de la infraestructura, i com a "porta al món" de les terres de Lleida pel que fa al sector econòmic aeronàutic i les seves activitats econòmiques vinculades.

Per últim, posar de manifest aquesta creixent implantació d'activitats ha portat, ja avui, a una situació d'esgotament del Pla Especial Urbanístic vigent, que ja no pot donar resposta a la demanda d'establiment de nova activitat vinculada als nous vectors estratègics impulsats que, amb els pròxims desenvolupaments ja programats, es completen els espais disponibles en el marc urbanístic actual. Així doncs, la demanda addicional que requerirà, necessàriament, un nou marc urbanístic que superi l'actual Pla Director Urbanístic de l'Aeròdrom de Lleida – Alguair (2006).

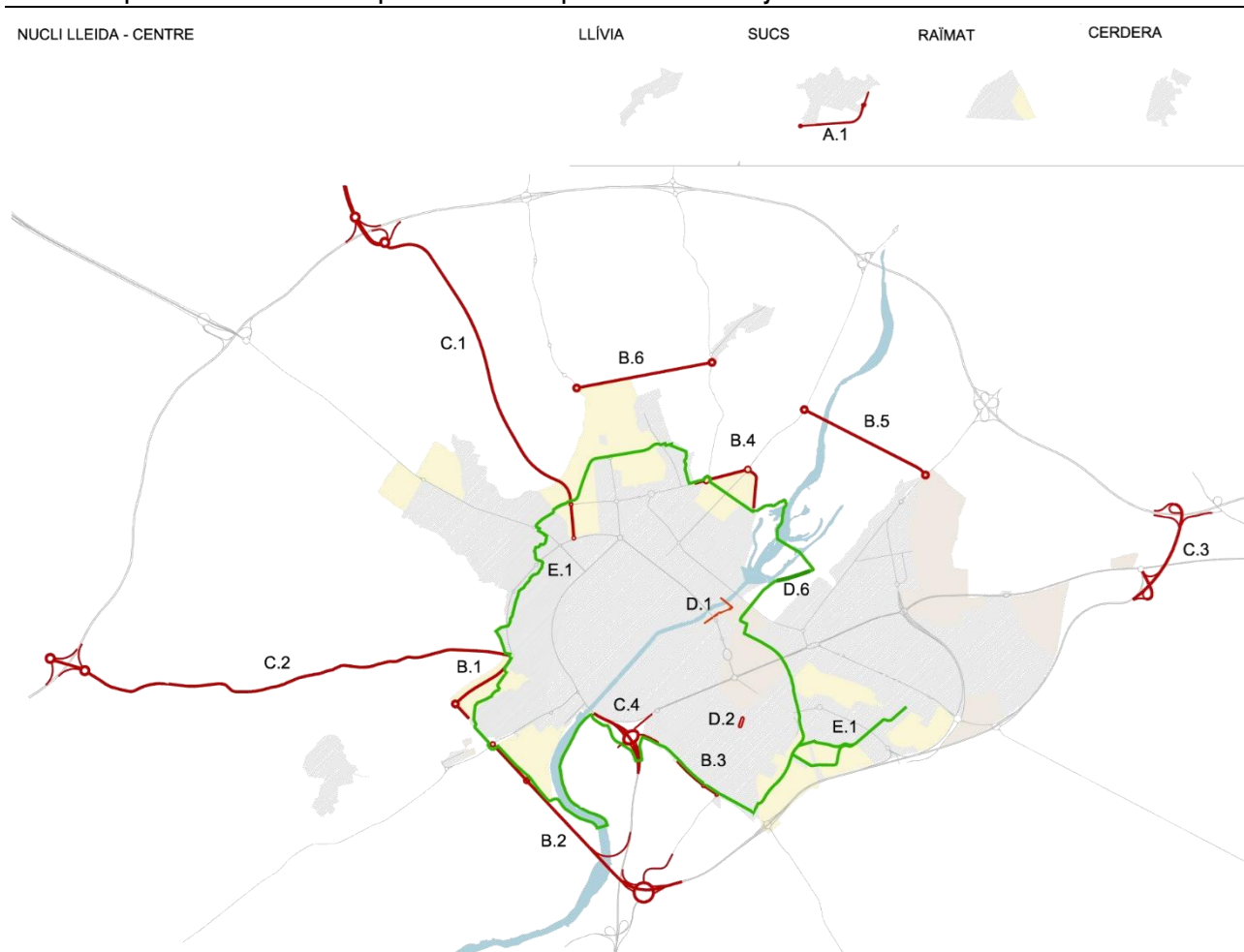
4.1.3. La infraestructura viària

Pel que fa a la infraestructura viària, als efectes del present treball es prenen com a referència les distintes vies d'actuació previstes al POUM aprovat inicialment l'any 2018. Les actuacions previstes al POUM són resultat d'una infraestructura de grans vies de pas i estructurants que, a dia d'avui, ja es troba molt consolidada. Així doncs, les propostes incloses al POUM aprovat inicialment són:

- A1 Nou vial de l'entitat municipal de Lleida Sucs. Uneix el sud-oest de l'àmbit amb el nord-est.
- D1 Vial Capponet. B1 Nou vial des de l'Avinguda de Pinyana paral·lel al camí municipal de Montcada. Enllaçarà amb l'autovia A2.

- B2 Vial pel camí de la Mariola. Aquest vial uneix l'A2 amb la ciutat de Lleida per l'oest.
- B3 i B4 Vials que transcorren de nord a sud del municipi. Enllaça l'Avinguda de l'Exèrcit amb la C-13 per aquest nou vial, com amb l'Avinguda Flix que arriba a la ciutat.
- B5 Vial que transcorre pel sud-oest del municipi. Enllaça amb la carretera C2 (nova rotonda d'enllaç) i arriba fins a l'Avinguda Flix.
- B6 Nou vial en el sector nord-est. Enllaça amb l'Avinguda Torre Vicenç, amb la B7 i pel sud amb el carrer Xavier Puig Andreu.
- B7 Nou vial en el sector nord-est. Travessa el riu Segre i fa d'enllaç de l'actual C-12 i C-13
- B8 En aquesta via hi ha dos trams. El primer en el Nord-oest. Uneix l'Av. Alcalde Rovira Roure pel Passeig Onze de Setembre fins arribar a Pius XII (on es troba l'inici del vial B2). El segon tram d'aquesta via el trobem en el sud-est. Enllaça el Barri de la Bordeta amb l'Avinguda Pla d'Urgell.
- C1 Nou vial d'unió entre l'autovia i la L-11. Aquest es troba a l'est del municipi de Lleida.
- C2 Rotonda d'enllaç als vials LL-12 – Av. Barcelona (entrada a Lleida a l'est) i Gran Passeig de Ronda. Ronda (entrada a Lleida pel sud-oest).

Plànol 7. Propostes d'actuacions viàries previstes al POUM aprovat inicialment l'any 2015

Font: POUM 2015

Pel que fa a la infraestructura viària cal posar en relleu el projecte de nova estació d'autobusos de la ciutat de Lleida, projecte estratègic per promoure l'ús del transport públic a les Terres de Ponent.

Amb un pressupost de 38 M€ i una superfície de $\pm 12.500 \text{ m}^2$, la instal·lació es construirà al costat de l'estació de ferrocarril per a potenciar la intermodalitat amb el tren i altres modes de transport, i tindrà una capacitat per a 27 autobusos en la zona d'andanes i 10 en zones d'estacionament. Des d'un punt de vista arquitectònic el projecte preveu recuperar i donar un ús ciutadà a l'edifici dels Docs i donarà resposta a una demanda que actualment ja se situa en els 1,4 milions de viatges anuals.

Les obres, que compten amb finançament del Fons Next Generation, es preveu que tinguin un termini d'execució de 22 mesos amb finalització prevista (finalització any 2026). Segons dades publicades per la pròpia Generalitat de Catalunya Lleida registra anualment 1,4 milions de viatgers de més de 120 línies d'autobús, entre trajectes interurbans arreu de Catalunya, estatals i internacionals, i la ubicació de la nova estació permetrà potenciar la intermodalitat del transport (autobusos interurbans i urbans, tren d'alta velocitat i convencional, taxi, mobilitat a peu i també vehicle particular).

4.2. Les infraestructures productives estratègiques

4.2.1. La Fira de Lleida

Fira de Lleida és la segona institució firal de Catalunya i se situa entre la 6^a i 8ª posició en l'àmbit estatal pel que fa a salons internacionals, nombre de visitants i espai disponible.

Aquest posicionament Lleida és resultat d'una gran tradició firal, i és que la primera fira datada al municipi es remunta a l'any 1232, quan el rei Jaume I va concedir a la ciutat el privilegi de celebrar una fira anual de 10 dies a partir del dia de Sant Miquel.

La forta vinculació de la ciutat de Lleida amb el sector primari es veu reflectit en el caràcter de les principals fires organitzades a la ciutat al segle XX, amb iniciatives com el Concurs de Tractors i Exposició de Maquinària Agrícola de 1921, l'Exposició de Fruites i Flors organitzada per l'Ateneu Lleidatà el 1929, o l'Exposició Agrícola de 1930.

Ja passada la guerra civil, l'exitosa *Exposición Agrícola, Ganadera e Industrial* de 1946 va conduir a l'Ajuntament de Lleida a decidir organitzar-la de manera anual i es va acabar convertint en el que avui es coneix com la Fira de Sant Miquel, on té especial protagonisme la maquinària agrícola, la fruita i la ramaderia.

El 1960 es va celebrar el congrés internacional de la fruita, que va constituir la llavor del que avui es coneix com el saló Eurofruit.

Durant aquesta dècada es creà la Institució firal lleidatana, institució adherida a l'Associació de Fires Espanyoles (AFE). No és, però, fins a la dècada dels anys 1980 que, degut a l'augment en el nombre d'esdeveniments, es construeixen el Pavelló 3 i els salons de congressos.

L'inici de mil·lenni coincideix amb la transformació de la Fira de Lleida en una Fundació, la qual cosa permet millorar la gestió operativa i econòmica de l'entitat. L'any 2003 té lloc també la inauguració del pavelló 4, fet que suma 12.750 m^2 de superfície coberta.

Actualment, Fira de Lleida disposa d'una superfície total d'exposició de 70.000 m^2 , 5 salons i sales amb capacitat per 700 congressistes, bones connexions i amb infraestructures ferroviàries de primer nivell com l'AVE, que connecta la ciutat amb Barcelona i França, i també amb Saragossa, Madrid i la resta de l'Estat.

A modus indicatiu, entre més de 20 fires que se celebren anualment, les principals i més destacables fires que es van celebrar a l'espai firal l'any 2024 van ser:

1. Fira de LleidaOcasí (30 expositors),
2. Fira ExpoTren (48 expositors i 11.000 visitants),

3. Fira FormaOcupa (78 expositors),
4. Fira de Sant Miquel – Eurofruit – Congrés BIT (291 expositors i 110.000 visitants),
5. Fira DeNuvis (40 expositors i 3.000 visitants),
6. Fira LleidAntic – LleidaRetro – Trobada del disc – Mini ExpoTren (46 expositors i 4.500 visitants),
7. Fira Cucalòcum – Cucaesport (40 expositors i 15.000 visitants).

La clara aposta per la professionalització de Fira de Lleida es fa realitat amb la recent reformulació de la Fira de Sant Miquel i Eurofruit amb la voluntat de convertir el doble saló en una fira estrictament professional, que se celebrarà entre setmana i amb nous enfocaments centrats en l'agrobiotech i la innovació. Aquest nou model de fira 100% professional representa un salt endavant per apostar el desenvolupament de l'ecosistema *start up* i del sector agrobiotech català.

A dia d'avui, aquest actiu econòmic de la ciutat de Lleida manifesta limitacions per a poder competir al primer nivell. És per això que l'Ajuntament de Lleida aposta per un nou recinte firal projectat a la zona de l'antiga Hípica (ARE Lleida). Aquesta nova ubicació ($\pm 115.000 \text{ m}^2$) entre l'antiga hípica i just davant de la Llotja, a l'altre costat del riu Segre, suposa pràcticament doblar l'actual espai de la fira amb un potencial de fins a 6 pavellons, i generar un pol d'activitat firal i de congressos.

4.2.2. El Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida (Parc Agrobiotech Lleida)

Per a confeccionar el següent apartat sobre el Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida (Parc Agrobiotech Lleida) s'ha utilitzat informació i dades provinents del portal web del propi parc, juntament amb l'Informe *Actuaciones Científico Técnicas y de la Actividad Innovadora y Plan de Mejora (2022 – 2032)*, l'Informe *Recorrido por los espacios de innovación de los parques Socios de APTE (2024)* i l'Informe *Definició participativa del Pla d'Acció Sectorial per al foment d'una transició ecològica i digital de base tecnològica i innovadora en el sector Agroalimentari de Ponent 2024-2026*.

El PCiTAL es va constituir l'any 2005 mitjançant la creació d'un Consorci públic entre l'Ajuntament de Lleida i la Universitat de Lleida, amb l'objectiu i la missió de convertir-se en una de les principals plataformes científiques i tecnològiques de Catalunya, Espanya i del sud d'Europa en l'àmbit agroalimentari, així com també un pol de referència d'activitats innovadores i de base tecnològica multisectorial.

Les instal·lacions del PCiTAL s'ubiquen en les antigues casernes militars al Turó de Gardeny, havent rehabilitat i adequat part dels edificis existents als nous usos i havent construït dos nous edificis per a la ubicació d'empreses, per a la sala tècnica principal de telecomunicacions i el centre de processament de dades. En total sumen 108.001 m^2 de sostre repartits en 11 edificis rehabilitats i acondicionats. En aquestes instal·lacions, el PCiTAL busca crear un entorn per a la innovació i les activitats d'alt valor afegit, i ofereix una combinació d'espais i serveis avançats per a facilitar i potenciar la generació i transferència de coneixement entre empreses i entitats del Parc. Dels espais que actualment disposa del Parc, un total de 22.345 m^2 de sostre van dirigits tant a empreses ja consolidades, com a emprenedors i *spin-off* universitàries, grups de I+D, i laboratoris o promotors d'edificis tecnològics i de serveis.

A dia d'avui, hi ha un total de 114 entitats instal·lades al PCiTAL (Indra Producción de Software SL, GFT IT Consulting, SLU, Fundación Eurecat, Hidrotec, etc.) que donen treball de forma directa a un total de 1.411 persones, amb una facturació conjunta, a 31 de desembre de 2020, de 166,7 M€. Cal destacar que, l'any 2015, el nombre total de treballadors era de 1.160, per tant representa un augment del 24,3% en cinc anys.

El PCiTAL és la seu del Clúster dels mitjans de producció agrícola de Catalunya (FEMAC), que agrupa 41 empreses fabricants de fertilitzants, fitosanitaris, maquinària agrícola, llavors, etc., com també centres de I+D, enginyeries o entitats que formen part de la cadena de valor de la producció agrícola (7.382 treballadors i facturació de 1.315 M€).

Adicionalment, el PCiITAL també està immers en altres projectes complementaris com el projecte *Magic Media*, un entorn estratègic per a la formació, producció i experimentació en el sector audiovisual posat en marxa l'any 2012, el projecte Arboretum, un jardí botànic de 6,72 ha que disposa de col·leccions de plantes vives i cultius de l'arc mediterrani per incentivar els projectes d'investigació, la conservació i la divulgació d'espècies vegetals, i el projecte Fruitcentre, inaugurat l'any 2013, i que es configura com una planta pilot de noves tecnologies de conservació de la fruita i de l'enginyeria del fred gestionat per IRTA.

D'altra banda, el PCiITAL està impulsant projectes definits en el Pla d'acció sectorial per al foment d'una transició ecològica i digital de base tecnològica i innovadora en el sector Agroalimentari de Ponent (2024 – 2026) com l'INNO4AGRO, que afronta la transformació del sector agroalimentari de Lleida basat en la innovació tecnològica i la posada en marxa de plataformes i espais de treball amb alta capacitat de generació d'idees i nous models de negoci, el BIO - empen 4.0., que pretén detectar noves oportunitats de negoci dins de la cadena de valor de la Bioeconomia a les comarques de Lleida, o bé el BIOBOOST, el qual busca detectar i ajudar a superar les barreres transversals amb els que es topen els projectes de Bioeconomia en funcionament.

A l'Informe *Actuaciones Científico Técnicas y de la Actividad Innovadora y Plan de Mejora (2022 – 2032)* s'inclou un Pla de Millora on estan previstes un seguit d'actuacions vinculades al PCiITAL. Entre les actuacions proposades destaquen la posada en marxa del *Agroliving lab*, un laboratori d'innovació el qual ja té les obres iniciades i del *Digital Innovation Hub* agroforestal (DIH) amb l'objectiu d'accelerar la implantació de les tecnologies TIC al sector Agroalimentari i forestal.

També remarcar la implantació del Grup d'Energia i Intel·ligència artificial (GREiA – UdL) al Parc mitjançant un projecte d'especialització territorial finançat per fons europeus i fons de la Diputació de Lleida.

Una altra actuació prevista al Pla de Millora és el creixement de la seu d'Eurecat (entitat publicoprivada), un dels proveïdors de tecnologia industrial per les empreses (al PCiITAL disposa d'un laboratori d'assajos de maquinària tecnològica de 900 m² i, respecte la seva plantilla, aquesta ha augmentat de 4 a 30 enginyers a dia d'avui).

D'altra banda, també s'inclou la projecció de la Planta Pilot de Tecnologia d'Aliments (PPTA) i la Planta Pilot de Pa (PPP), dues unitats tecnològiques dotades amb equips específics per a la realització de projectes de transformació d'aliments. Aquestes van ser activades l'any 2019 i, posteriorment, un cop finalitzada la fase de pandèmia han iniciat el seu funcionament en una fase de llançament i projecció al sector privat.

Per últim, destacar el desenvolupament del projecte de transformació econòmica de les Terres de Lleida i Aran (2020 – 2027). Aquest projecte constitueix un projecte estratègic a llarg termini que engloba la totalitat de la província de Lleida i està impulsat per la Diputació de Lleida, l'Ajuntament de Lleida, la Universitat de Lleida, la Generalitat de Catalunya i les Càmeres de Comerç de Lleida i Tàrraga. En concret, dins del projecte s'hi engloba un Grup de Treball 2 que es dedicarà a la modernització, digitalització i sostenibilitat de les cadenes de valor agroalimentàries, amb un pressupost de 10 M€. Una de les primeres actuacions ha estat l'impuls a la creació del *Digital Innovation Hub* agroalimentari i forestal (DIH), ja esmentat anteriorment, i coordinat i ubicat a les instal·lacions del Parc.

Si es duen a terme les actuacions previstes al Pla de Millora en el període 2022 – 2032 s'espera que s'incorporin al PCiITAL un total de 21 noves empreses, de les quals 12 seran del sector *Agrobiotech* i TIC. D'altra banda, es preveu un increment de 8 en el nombre d'empreses de nova creació (s'estima una ocupació neta generada de 140 nous ocupats en empreses instal·lades al PCiITAL).

4.2.3. La Universitat de Lleida

Tal com s'esmenta a Morell, R. i Paul, D. (2012), La Universitat de Lleida és, per volum de pressupost i de personal, un dels principals agents econòmics de la ciutat. La seva plantilla en termes de personal docent i investigador l'han compostat, el darrer curs 2023-2024, un total de 1.700 treballadors (684,498 treballadors equivalents a temps complert) i el seu pressupost per l'any 2024 ha estat de 109.903.300 €, pressupost que permès acollir un total de 11.580 estudiants.

En termes d'impacte, segons l'estudi Enciso, J.P., Farré, M., Sala, M. i Torres, T. (2007) s'apuntava que la despesa corrent de la Universitat de Lleida únicament en el municipi de Lleida se situava, a principis de segle XXI en 108.113.000 €, als quals caldria afegir 5.220.000 € d'inversió. D'altra banda el personal de la UdL s'estimava generava una despesa de

18.831.000 € i els seus estudiants, en aquell moment, una despesa equivalent a 29.738.000€. El sector més beneficiat seria la construcció, amb un 37% de les despeses, seguit del comerç amb el 30% i altres serveis, en un 17%.

En termes de llocs de treball, i tenint en compte l'efecte multiplicador de la Udl sobre altres sectors, l'estudi estimava un impacte sobre l'ocupació equivalent a 1.688 llocs de treball, dels quals 1.486 provindrien de la Udl en aquella primera dècada de segle i la resta, 202 llocs de treball, es distribuïen en sectors diversos com el comerç (38% dels llocs de treball indirectes), la construcció (18%) i altres serveis (17%).

En termes de nexa entre la investigació i recerca i activitat productiva real, val la pena destacar el Campus d'Excel·lència Internacional Iberus i el Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari (Parc Agrobiotech Lleida), aquest darrer com espai de connexió per a les empreses amb perfil tecnològic, el foment del talent, la innovació, la recerca i la bioeconomia.

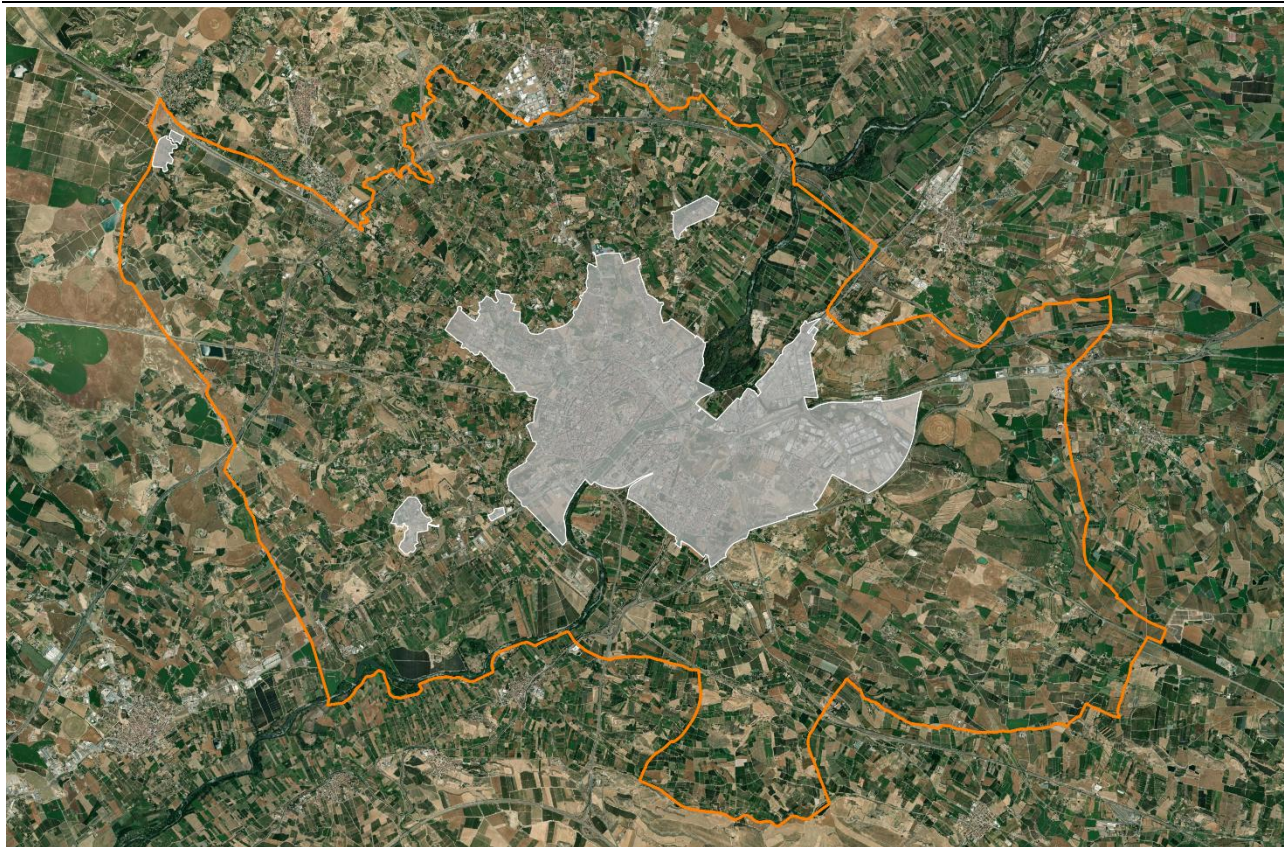
Tanmateix, no podem passar per alt l'estudi Boar, A. I Montanyà, O. (2023) que detecten una manca d'incentivació de la recerca en àmbits claus com el sector agroalimentari. Aquest dèficit resulta en un nombre insuficient de creació de *spin-offs*, que és la prova definitiva per detectar la transferència real de coneixement al món productiu.

4.2.4. L'Horta de Lleida

Als efectes del present capítol, es pren com a referència el Pla d'usos de l'Horta de Lleida (2017). Tal com s'esmenta al Pla d'usos de l'any 2017, l'Horta de Lleida és un espai agrari d'uns 5 quilòmetres a la rodona que envolta la ciutat de Lleida en el qual les seves activitats dominants són l'agricultura i la ramaderia, amb un grau notable d'intensificació productiva. La seva delimitació coincideix amb els límits actuals del terme municipal de Lleida i compta amb una extensió aproximada de ± 19.000 ha.

El que distingeix l'Horta de Lleida és la seva proximitat urbana, que condiciona un tipus determinat d'agricultura i la presència de components urbans.

Plànol 8. Límits de l'Horta de Lleida

Font: Elaboració pròpia Equip Redactor

Taula 54. Dimensions generals de l'Horta i classificació urbanística del sòl en el context del municipi de Lleida (2015, Ha.)

Àrea considerada	Superfície (Ha.)
Total terme municipal de Lleida	21.230
Sòl urbà i urbanitzable de la ciutat central i de Llívia, la Caparrella, la Cerdera i Creus	2.222
Antics termes de Raïmat i Sucs	5.729
Secans del sud-est del terme municipal	928
Horta de Lleida (sense sòl urbà i urbanitzable i sense antics termes municipals de Raïmat i Sucs i secans del sud-est)	12.351
Horta de Lleida (sense sòl urbà i urbanitzable)	19.008

Font: Pla d'usos Horta de Lleida, 2017

A l'Horta de Lleida, entesa com tot el sòl no urbanitzable de Lleida, l'ús del sòl principal és l'agrari, amb una ocupació clarament dominant amb més de 15.000 Ha. (71% de la superfície de l'Horta). Dins del sòl agrari hi ha un clar predomini dels cultius extensius amb un total de 8.193 Ha. de superfície ocupada i seguit del cultiu de fruiters (4.555 Ha.) i del cultiu de vinya (1.850 Ha.). D'altra banda, la superfície de pastura representa el 7% de l'extensió total de l'Horta, sumant un total de 1.570 Ha. entre la pastura arbrada i arbustiva.

Taula 55. Ocupació de l'Horta de Lleida per grans usos (2015, Ha. i %)

Tipus d'ús	Superfície ocupada (Ha.)	Superfície ocupada (%)
Superfícies d'aigua	362,34	2%
Vial	1.009,34	5%
Edificació	40,47	0%
Forestal	336,67	2%
Fruita seca	116,87	1%
Fruiters	4.554,99	21%
Altres usos	1.251,77	6%
Hivernacle	7,90	0%
Olivera	90,65	0%
Pastura arbrada	76,81	0%
Pastura arbustiva	1.493,65	7%
Pastiu	41,69	0%
Cultius extensius	8.193,25	39%
Horta	141,44	1%
Vinya	1.849,97	9%
Zona urbana	1.694,66	8%
Total	21.262,47	100%

Font: Pla d'usos Horta de Lleida, 2017

Respecte a la ramaderia de l'Horta de Lleida, en conjunt, els Serveis Territorials d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació a Lleida comptabilitzava l'any 2015 un total de 303 explotacions agràries que disposen de ramaderia situades a l'àmbit de l'Horta. La principal explotació era la bovina, amb un total de 91 unitats productives, de les quals un total de 83 es dedicaven a l'engreix i els 8 restants a la llet, representant el 30% del total. La segona explotació agrària més predominant a l'Horta era la porcina, amb un total de 77 explotacions, seguida de l'explotació d'Èquids amb un total de 48 explotacions.

Taula 56. Unitats de producció amb ramaderia per espècies (2015, N i %)

Tipus d'ús	(N)	Total unitats productives (%)
Boví engreix	83	27%
Boví per a llet	8	3%
Total boví	91	30%
Porcí	77	25%
Èquids	48	16%
Oví	25	8%
Gallines i pollastres	22	7%
Abelles	15	5%
Cabrum	15	5%
Conills	2	1%
Guatlles	2	1%
Perdus	2	1%
Cérvols	1	0%
Daines	1	0%
Faisans	1	0%
Oques	1	0%
Total	303	100%

Font: Pla d'usos Horta de Lleida, 2017

En base a la realitat actual, i tal com ja esmentava a Aldomà, I. (2007)¹⁶, l'Horta de Lleida presenta un caràcter conflictiu a causa de la confluència dels processos d'expansió i difusió urbana juntament amb la crisi de l'agricultura periurbana. Conflicte que s'agreuja amb el nou vector de transició energètica que afronta el nostre territori i amb la conseqüent aparició dels parcs d'energia fotovoltaica, eòlica, etc. El futur equilibri que permeti el manteniment de l'Horta passa per la confluència d'aquestes tres tendències, i resulta condició necessària el reconeixement i l'impuls de l'Horta de Lleida com un actiu econòmic real d'alt valor afegit que pugui competir amb els altres vectors d'activitat econòmica que avui generen una major rendibilitat respecte les explotacions agrícoles de l'Horta (millora tecnològica i modernització dels regadius, aprofundir en la transformació i el valor afegit de la cadena agroalimentària, etc.).

5. La Hisenda Municipal

L'Ajuntament de Lleida, en tant que principal agent impulsor de la redacció del futur POUM, s'erigirà en el seu principal agent avalador, tant des d'un punt de vista de compromís polític per assolir els objectius definits en el POUM en termes d'agenda, com de capacitat de la seva hisenda local per assumir la despesa en inversió municipal que el POUM li atorgui en cadascuna de les actuacions que incorpori el POUM.

L'objectiu del següent capítol no és, en cap cas, abordar la sostenibilitat econòmica d'un Pla que encara no ha iniciat la seva redacció i, en conseqüència, tampoc és avaluar l'impacte econòmic que un futur Pla pogués tenir en les finances locals de l'Ajuntament de Lleida. Ens el contrari, en aquest capítol abordem una primera pintura dels paràmetres de comportament de les finances municipals.

5.1. El compte financer

La gestió pressupostària passada determina la capacitat futura per assumir inversions, les vies possibles de finançament (autofinançament i/o endeutament, etc.) i, en definitiva, l'estat dels comptes municipals pel que fa a nivell d'equilibri pressupostari total. En concret, el compte financer ens il·lustra l'estat econòmic i financer de la Hisenda Municipal i ens avança un possible comportament de les finances locals a l'hora de poder assumir els possibles compromisos municipals.

La capacitat d'autofinançament de la Hisenda Municipal té un comportament força irregular en tots els anys considerats, oscil·lant entre els 2,38 M€ l'any 2019 i els 16,17 M€ l'any 2022, i amb una mitjana de 7,56 M€ anuals. Els ingressos derivats de l'alienació d'inversions i de les transferències de capital tenen un paper cabdal a l'hora d'incrementar la

¹⁶ Aldomà, I. (2007). Les pressions sobre l'Horta i el manteniment d'una agricultura periurbana. L'Horta de Lleida, transformació i salvaguarda d'un espai periurbà. Ponències presentades en les jornades de març-abril 2007. Ignasi Aldomà Buixader editor.

capacitat d'autofinançament (en concret, passen de 2,14 M€ l'any 2019 a 5,19 M€ l'any 2023, i representant la totalitat de la capacitat d'autofinançament). L'estalvi net corrent per la seva banda, té un comportament erràtic i irregular, encadenant anys de forts increments i forts decrements, quedant palès en la seva variació entre els anys 2022 i 2023 passant de 10,29 M€ a -0,76 M€¹⁷.

Taula 57. El compte financer Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, Total €)

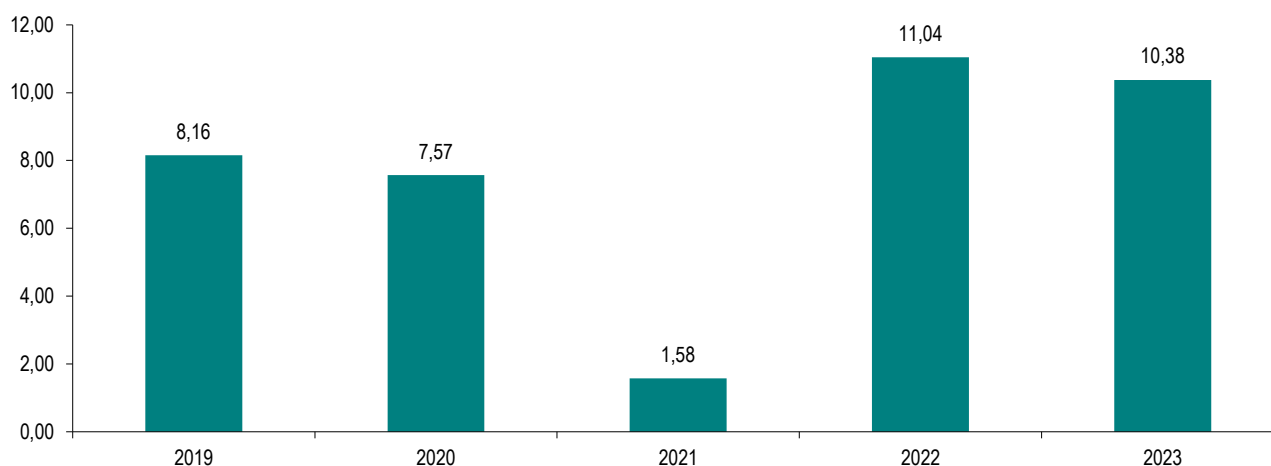
	2019	2020	2021	2022	2023	VAR 19-23
Ingrés corrent	150.600.471	156.233.296	163.198.139	173.399.007	180.589.181	20%
Despesa corrent	141.400.482	142.519.429	147.896.544	151.687.779	169.540.950	20%
CE + QQUU	0	0	0	0	0	0%
Estalvi brut corrent	9.199.990	13.713.867	15.301.594	21.711.228	11.048.231	20%
(Ingrés corrent – Despesa corrent – CE - QQUU)						
Passius financers	8.963.197	7.337.633	7.457.181	11.411.445	11.805.590	32%
(Capítol IX despeses)						
Estalvi net corrent	236.793	6.376.233	7.844.413	10.299.783	-757.359	-420%
(Estalvi brut – passius financers)						
Ingressos de capital no financers	2.140.525	183.123	427.770	5.872.788	5.186.174	142%
(alienació d'inversions + transferències capital + CE + QQUU)						
Autofinançament	2.377.317	6.559.356	8.272.182	16.172.571	4.428.815	86%
(Estalvi net corrent + Ingrés de capital no financer)						
Despeses de capital no financeres	6.147.134	7.985.640	5.238.074	3.600.579	11.505.334	87%
(Capítol VI + Capítol VII)						
Capacitat / necessitat finançament	-3.769.817	-1.426.284	3.034.108	12.571.992	-7.076.519	88%
(Autofinançament – Despesa capital no financer)						
Variació neta actius financers	-3.744.109	46.351	-30.060	30.889	-21.886	-99%
(Capítol VIII ingressos – Capítol VIII despeses)						
Endeutament	5.802.055	7.190.142	982.791	4.959.867	5.000.000	-14%
(Capítol IX ingressos)						
Saldo financer	2.057.946	7.236.493	952.731	4.990.755	4.978.114	142%
(Variació neta actius financers + Endeutament)						
Dèficit o superàvit públic	-1.711.871	5.810.209	3.986.839	17.562.747	-2.098.404	23%
(Capacitat / Necessitat finançament + Saldo financer)						
Crèdits gastats finançats amb Romanent	4.755.633	0	0	976.248	7.172.572	51%
Desviació de finançament negativa de l'exercici	347.828	1.014.350	5.114.628	1.266.466	7.178.383	1964%
Desviació de finançament positiva de l'exercici	1.908.761	680.194	156.010	8.605.928	6.623.747	247%
Resultat pressupostari ajustat	1.482.828	6.144.365	8.945.457	11.199.534	5.628.804	280%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Sindicatura de Comptes i Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

5.2. L'ingrés de capital

Al llarg d'aquests anys, els ingressos de capital han tingut un comportament irregular, alternant anys amb forts increments i anys amb forts decrements, assolint una xifra màxima de 11,04 M€ l'any 2022.

¹⁷ Tanmateix, cal aclarir en aquest aspecte que l'estalvi net als efectes del que determina l'article 53 del RDL 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, es calcula mitjançant la diferència entre els drets liquidats pels capítols u al cinc, tots dos inclusivament, de l'estat d'ingressos, i de les obligacions reconegudes pels capítols u, dos i quatre de l'estat de despeses, minorada en l'import d'una anualitat teòrica d'amortització de l'operació projectada i de cadascun dels préstecs i emprèstits propis i avalats a tercers pendents de reembossament.

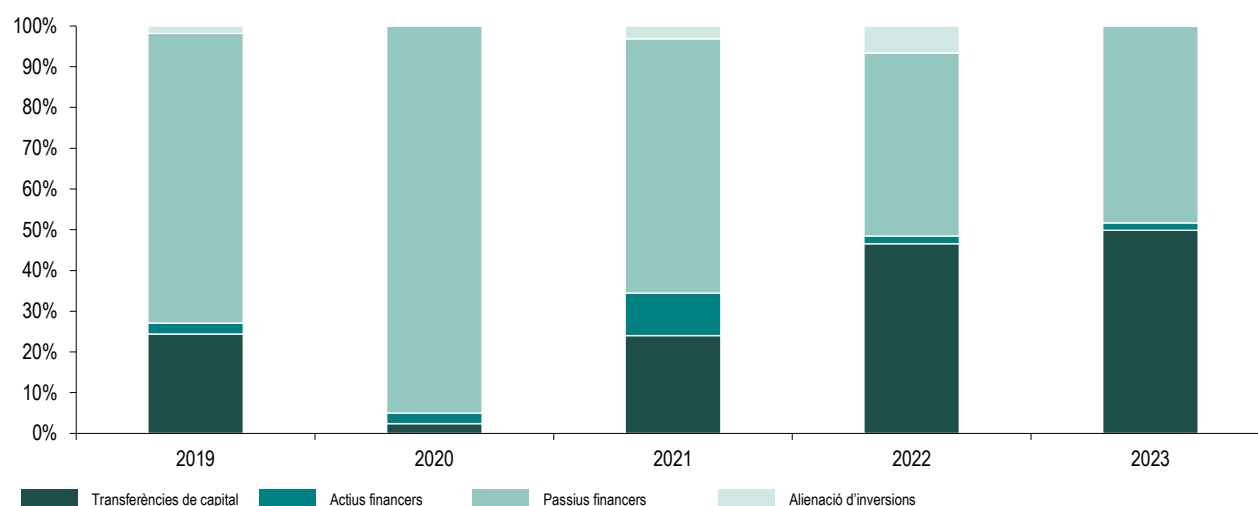
Gràfic 4. Ingrés de capital Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, milions €)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Sindicatura de Comptes

Per comprendre bé els motius d'aquest comportament és important analitzar en detall els conceptes que configuren aquests ingressos de capital.

Si ens fixem amb detall en els capítols que componen els ingressos de capital, aquests es troben formats majoritàriament pels passius financers, que de mitjana han representat el 64% del total dels ingressos de capital. Tenint en compte aquest pes relatiu, aquest capítol és el que ha determinat amb més força el comportament erràtic i puntual dels ingressos de capital.

Cal destacar també el pes que han tingut les transferències de capital, representant de mitjana el 29% dels ingressos de capital. Ara bé, respecte els capítols d'alienació d'inversions i actius financers, aquests tenen un paper residual en el quinquenni analitzat.

Gràfic 5. Composició ingrés de capital Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, %)

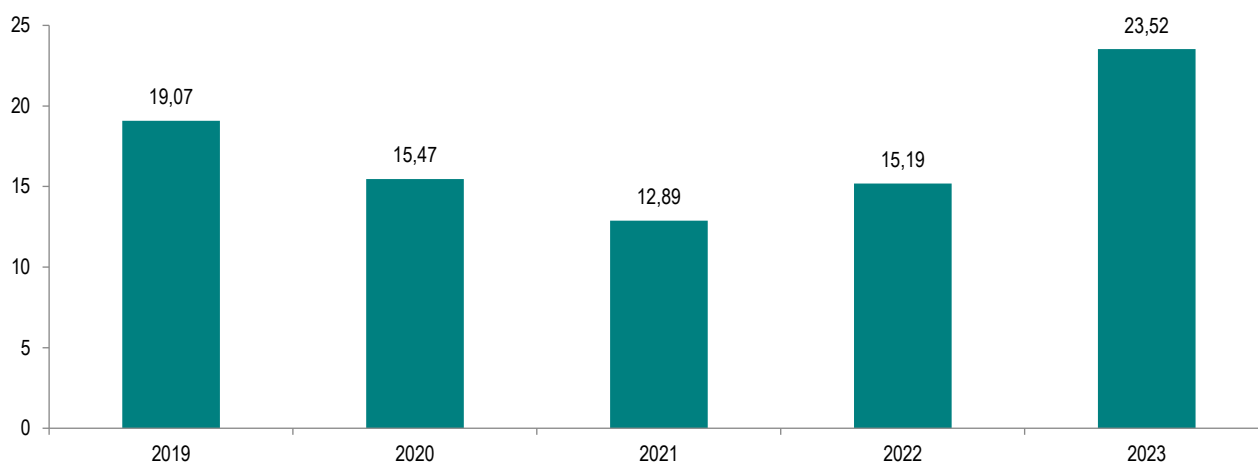
Font: Elaboració pròpia a partir de dades Sindicatura de Comptes

5.3. La despesa de capital

La despesa de capital (despesa corresponent a inversions reals, transferències de capital, actius financers i passius financers) va patir un fort decrement entre els anys 2019 i 2021, passant de 19,07 M€ l'any 2019 a 12,89 M€ l'any 2021,

si bé en el darrer trienni la tendència ha estat a l'alça arribant fins als 23,52 M€ l'any 2023. Per tant, tot i aquest comportament irregular, en termes globals, la despesa de capital en el quinquenni analitzat s'ha incrementat en un 23%.

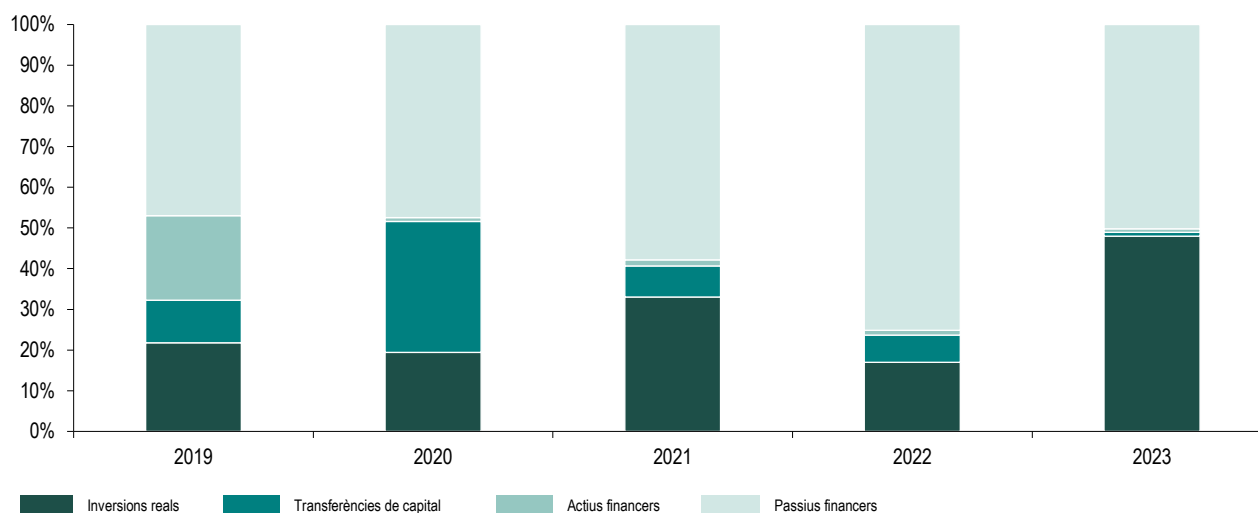
Gràfic 6. Despesa de capital Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, milions €)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Sindicatura de Comptes

La despesa de capital municipal cal desgranar-la amb la finalitat de poder deduir quina és la despesa anual en inversió real que ha realitzat la hisenda municipal de Lleida. El capítol més important de la despesa de capital són els passius financers, que oscil·len entre els 7,34 M€ i els 11,81 M€, representant entre el 47% i el 75% del total de la despesa de capital.

Gràfic 7. Composició despesa de capital Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, %)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Sindicatura de Comptes

En termes absoluts, la despesa en inversió real ha estat oscil·lant dins d'una forquilla compresa entre els 2,58 M€ l'any 2022 i els 11,28 M€ l'any 2023, representant entre el 17% i el 48% del total de la despesa de capital. En aquest sentit, el volum d'inversió real se situa de mitjana sobre els 5 M€ anuals.

Principalment, el capítol d'inversions reals s'han destinat a finançar infraestructures i béns destinats a l'ús general representant, de mitjana, un 38% del total d'inversions reals entre els anys 2019 i el 2023, seguit de les inversions associades al funcionament operatiu dels serveis (28%) i de la inversió en Edificis i altres construccions (12%).

Taula 58. Composició de la despesa en inversió real Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, % sobre Capítol 6 despeses)

	2.019	2.020	2.021	2.022	2.023
Inversió en terrenys	21%	1%	0%	4%	0%
Altres inversions noves en infraestructures i béns destinats a ús general	53%	48%	10%	19%	41%
Edificis i altres construccions	12%	13%	5%	16%	16%
Maquinària, instal·lacions tècniques i utilitatge	3%	2%	1%	1%	1%
Elements de transport	4%	5%	0%	4%	1%
Mobiliari	2%	1%	2%	1%	1%
Equips de processament de informació	5%	2%	4%	10%	1%
Projectes complexes	0%	0%	0%	0%	16%
Altres inversions noves associades al funcionament operatiu dels serveis	0%	1%	0%	1%	0%
Inversió de reposició associada al funcionament operatiu dels serveis	1%	26%	79%	39%	21%
Costos en inversions de caràcter immaterial	0%	0%	0%	6%	1%
Altres costos en inversions de béns patrimonials	0%	0%	0%	0%	0%
Total	100%	100%	100%	100%	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Sindicatura de Comptes

5.4. La càrrega financera

La càrrega financera ha estat molt reduïda durant el període analitzat, seguint una tendència irregular i volàtil durant el període 2019-2023 i mostrant un increment a l'alça en l'últim trienni. Cal destacar, però, que el percentatge de càrrega financera respecte els ingressos corrents no passa en cap cas del 8%.

Taula 59. Càrrega financera Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, Total €)

	2019	2020	2021	2022	2023	VAR. 19-23
Despesa financera	743.543	550.718	554.369	700.699	1.814.575	144%
Passius financers	8.963.197	7.337.633	7.457.181	11.411.445	11.805.590	32%
Càrrega financera (CF)	9.706.741	7.888.351	8.011.550	12.112.143	13.620.165	40%
CF/ingressos corrents	6%	5%	5%	7%	8%	17%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Sindicatura de Comptes i Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

El deute viu consolidat pendent d'amortitzar, per la seva banda, ha passat de 138,87 M€ l'any 2019 a 104,26 M€ l'any 2023, el que suposa una important reducció del 25% en el darrer quinquenni.

Pel que fa a la ràtio *Deute viu consolidat / Ingressos corrents any anterior*, aquesta en els anys 2020 i 2021 es va situar per sobre dels límits legals (concretament se situa en el 89% l'any 2020 i el 80 l'any 2021), comportament del deute el qual va activar el Pla de sanejament financer per al període 2017-2020. Ara bé, en els anys 2022 i 2023, la ràtio ha tendit a la baixa, en gran mesura per la reducció del deute viu consolidat, situant-se per sota del límit legal del 75%.

Taula 60. Deute viu consolidat Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, Total €)

	2019	2020	2021	2022	2023	VAR. 19-23
Ingressos corrents	150,60	156,23	163,20	173,40	180,59	20%
Deute Viu Consolidat (DVC)*	138,87	134,26	124,67	116,94	104,26	-25%
DVC / Ingressos Corrents	-	89%	80%	72%	60%	

* A 31 de desembre publicat pel Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Sindicatura de Comptes i Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

5.5. Les fonts de finançament de la inversió

El finançament de la inversió municipal es pot finançar o bé per mitjà del finançament propi (estalvi net corrent i ingressos de capital no financers) o bé via endeutament. En aquest sentit, el finançament de la inversió s'ha realitzat en la major part dels anys analitzats a partir de l'estalvi net corrent, sent aquest negatiu únicament en l'any 2023. Pel que fa als ingressos de capital no financers, aquests són negatius el primer any (2019), solament tenint un pes representatiu l'any

2022, on augmenten fins als 5,90 milions d'euros. Ara bé, en els anys 2019 i 2023, la concertació de nou endeutament és la principal via d'ingrés destinat a la inversió, tot i que en ambdós anys no és suficient i es continua tenint una necessitat de finançament.

Taula 61. Finançament de la inversió Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, Total €)

	2019	2020	2021	2022	2023	VAR 19-23
Inversió real	4.147.134	3.002.849	4.255.283	2.583.061	11.280.974	172%
Transferències de capital atorgades	2.000.000	4.982.791	982.791	1.017.518	224.360	0%
Despesa Inversió	6.147.134	7.985.640	5.238.074	3.600.579	11.505.334	-
(Inversió real + Transferències de capital atorgades)						
Alienació inversions reals	150.053	623	49.899	729.571	12.216	-92%
Variació neta actius financers	-3.744.109	46.351	-30.060	30.889	-21.886	-99%
Transferències de capital rebudes	1.990.471	182.499	377.871	5.143.217	5.173.958	160%
CCE + QQUU	0	0	0	0	0	-
Ingressos de capital no financer	-1.603.585	229.474	397.709	5.903.676	5.164.289	-422%
Superàvit/Dèficit compte capital	-7.750.719	-7.756.166	-4.840.365	2.303.097	-6.341.045	-18%
(Ingressos inversió – Despesa inversió)						
Estalvi net corrent	236.793	6.376.233	7.844.413	10.299.783	-757.359	-420%
(- CE - QQUU)						
Endeutament	5.802.055	7.190.142	982.791	4.959.867	5.000.000	-14%
Superàvit/Dèficit de finançament	-1.711.871	5.810.209	3.986.839	17.562.747	-2.098.404	23%
(Sup./Dèf. compte capital + ENC + endeutament)						
Crèdits gastats finançats amb Romanent	4.755.633	0	0	976.248	7.172.572	-
Desviació de finançament negativa de l'exercici	347.828	1.014.350	5.114.628	1.266.466	7.178.383	-
Desviació de finançament positiva de l'exercici	1.908.761	680.194	156.010	8.605.928	6.623.747	-
Resultat pressupostari ajustat	1.482.828	6.144.365	8.945.457	11.199.534	5.628.804	280%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Sindicatura de Comptes i Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

5.6. Cost de manteniment dels serveis urbans

Respecte als costos de manteniment dels serveis urbans de la ciutat de Lleida (despesa corrent anual en manteniment i neteja viària, despesa corrent anual en manteniment de zones verdes, despesa corrent en manteniment de la xarxa de clavegueram, despesa corrent anual en servei d'enllumenat públic, i la despesa corrent anual vinculada a la recollida d'escombraries i residus domèstics), als efectes del present estudi s'han tingut en compte les darreres dades publicades l'any 2023 al Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas referents a l'Ajuntament de Lleida mitjançant la base de dades *Coste efectivo de los Servicios de las Entidades Locales (CESEL)*.

Taula 62. Cost dels serveis urbans prestats per l'Ajuntament de Lleida (2023, €/unitat de mesura)

Despesa corrent en neteja viari	
Despesa en manteniment de viari públic	7.773.854
Superfície de viari en metres quadrats amb servei de neteja	1.260.000
Rati €/m2	6,17
Despesa corrent en manteniment de zones verdes	
Despesa en manteniment parcs públics	4.426.529
Superfície en m2 de zones verdes (cobertes i descobertes)	1.441.740
Rati €/m2	3,07
Despesa corrent clavegueram	
Despesa en xarxa de clavegueram (€ totals)	3.037.364
Nombre d'habitatges amb servei de clavegueram	82.912
Rati €/Habitatge	36,63

Continua pàgina següent

Segueix pàgina anterior

Taula 62. Cost dels serveis urbans prestats per l'Ajuntament de Lleida (2023, €/unitat de mesura)

Despesa corrent enllumenat	
Despesa manteniment enllumenat	5.071.910
m2 superfície viari amb enllumenat	347.503
Nombre de Punts de Llum	26.041
Nombre de Punts de Llum per m2 viari	13,34
Despesa Enllumenat (€/punt de llum)	194,77
Despesa corrent recollida residus	
Despesa recollida residus (€ totals)	6.788.129
Producció de residus anual municipi (Kg)	64.755.380
Despesa €/kg de residus	0,10
Habitants (2023)	143.094
Kg residus/Habitant	452,54

Font: Elaboració pròpia a partir de dades *Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas*

6. Conclusions

Lleida ha assolit els 142.990 habitants l'any 2023, xifra que s'aproxima ja al llindar dels 150.000 habitants i que, sens dubte, el futur POUM ha d'assumir ja com una realitat fàctica. Pel que fa al parc d'habitatges de la ciutat, aquest s'ha més que doblat en els darrers 50 anys, passant de 26.672 l'any 1970 a 68.299 l'any 2021. I des de l'any 1986, els habitants que treballen fora de la ciutat de Lleida s'ha multiplicat per 5,7 vegades (2.307 habitants l'any 1986 i 13.213 habitants l'any 2011); i en la mateixa línia, 3.618 habitants d'altres municipis treballaven a Lleida l'any 1986, i l'any 2001 eren 13.839 (3,8 vegades més). Així doncs, aquestes grans xifres socioeconòmiques marquen la tendència a consolidar la ciutat de Lleida com a centre d'una regió molt més àmplia (Ciutat regió), que actua com un pol d'atracció en un radi que inclouria la pràctica totalitat de les comarques de la província (amb l'excepció del Solsonès i algun municipi de la Segarra, més vinculats amb Manresa), a més d'algunes localitats de les Terres de l'Ebre i de la franja aragonesa que aniria fins al riu Cinca.

Aquestes grans xifres socioeconòmiques venen acompanyades del pes fonamental i crucial que té el sector agroindustrial a la ciutat i a la comarca que, tot i que l'agricultura només representa un 2% del VAB de la ciutat i el 7% de la comarca, el sector agroindustrial del Segrià representava l'any 2010 el 40% del VAB de la indústria, contra el 13% del VAB de Catalunya. En aquest sentit és l'agricultura qui ha impulsat la industrialització de la ciutat de Lleida. Tant és així que, de les 10 primeres empreses de les terres de Lleida, en termes de facturació, totes estan vinculades al sector agroindustrial o agroalimentari.

L'estructura productiva de la ciutat de Lleida s'ha completat mitjançant l'anàlisi del mercat de treball (afiliació al règim general i al règim especial d'autònoms de la Seguretat Social), i de l'atur per sectors productius i activitats econòmiques. De l'anàlisi efectuada es desprèn que Lleida és la ciutat de més de 100.000 habitants de Catalunya on les pautes de comportament de l'atur i del treball apunten un menor pes relatiu de la indústria tradicional respecte a la resta de ciutats objecte d'anàlisi.

En aquest sentit, el sector Serveis continua sent el sector capdavanter en aglutinar el major nombre d'afiliats, principalment en l'activitat de comerç, sent l'activitat amb major nombre d'afiliats tot i patir una reducció del seu pes relatiu entre els anys 2013 i 2023 (de representar el 19,75% dels afiliats al règim general de la SS l'any 2013 passa a representar el 17,40% l'any 2023), seguit de la branca d'activitat econòmica d'Activitats sanitàries i de serveis socials que, en aquest cas, veu incrementat el seu pes relatiu en aquest període temporal (de representar el 12,83% l'any 2013 passa a representar el 14,30% l'any 2023) seguit de la branca d'activitat econòmica d'Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria, que presenta una reducció del seu pes relatiu entre els anys 2013 i 2023 (de representar el 12,89% l'any 2013 passa a representar el 10,39% l'any 2023).

Aquest comportament del mercat de treball a la ciutat de Lleida posa en evidència que el paper de capitalitat en termes administratius, sanitaris i comercials que exerceix la ciutat en la seva regió d'influència i explica la força ocupacional d'aquests vectors d'activitat econòmica.

El menor pes relatiu de la indústria tradicional respecte a la resta de ciutats objecte d'anàlisi (capitals de província i ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya) es manifesta en un menor pes del sector industrial en termes d'ocupació, que es reflecteix en un menor percentatge d'afiliats en aquest sector (8,42%) respecte a la resta de capitals de província (Barcelona 10,18%, Tarragona 12,07% i Girona 14,78%) i també respecte a la resta de municipis de més de 100.000 habitants, únicament per sobre de la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat (7,79%).

Per contra, Lleida és capdavantera amb nombre de treballadors afiliats al règim general de la SS en el sector de l'Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca (0,88% quan la mitjana de la resta de ciutats objecte d'anàlisi és del 0,11%), en la branca de l'Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria, que a la ciutat de Lleida assoleix un percentatge del 10,39% del total d'afiliats al règim general de la SS l'any 2023, quan la resta de ciutats objecte d'anàlisi assoleix una mitjana del 5,44%, i també en les Activitats sanitàries i de serveis socials (14,30% a la ciutat de Lleida l'any 2023 quan la mitjana a la resta de ciutats objecte d'anàlisi és del 11,77%).

En termes de VAB cal posar de manifest el comportament erràtic de la indústria i de l'agricultura a la ciutat de Lleida en el darrer decenni analitzat (2013-2022). En aquest període temporal, la indústria i l'agricultura són els dos únics grans sectors de l'economia de la ciutat de Lleida que pateixen un retrocés en termes percentuals (un -6% en el cas de l'agricultura i del -12% en el cas de la indústria). Cal posar de manifest que aquesta tendència decreixent del sector industrial no es dona a la resta de ciutats catalanes de més de 100.000 habitants, amb l'excepció de Santa Coloma de Gramenet (-11%) i Terrassa (-3%).

Pel que fa a la distribució del VAB del sector Serveis, destacar el gran paper que té l'Administració pública a la ciutat de Lleida, representant aproximadament el 40% del VAB de mitjana en el període 2013 - 2022, seguit de les Activitats immobiliàries i el comerç, amb un pes del 20%, respectivament.

Malgrat que l'estructura productiva ens permet deduir que el pes del sector turístic a la ciutat de Lleida no és el principal vector econòmic de la ciutat, el present treball ha volgut destacar alguns punts que apunten la necessitat d'impulsar un batec econòmic a l'alça. En concret, la marca turística Terres de Lleida, en el període temporal 2013 - 2024, ha estat la segona marca turística que més ha crescut en termes de viatgers (52,20% entre els anys 2013 i 2024), només per darrere de la marca turística Costa de Barcelona. Efectivament, si comparem el volum de viatgers de la ciutat de Lleida (378.526 turistes l'any 2024) amb el d'altres ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya, podem observar com, únicament Barcelona (9 milions de turistes anuals), Tarragona (600.000 turistes anuals) i l'Hospitalet de Llobregat (400.000 turistes anuals) superen en nombre de turistes anuals a la ciutat de Lleida.

Aquestes xifres del volum de viatgers les podem complementar amb les dades de visitants de tres dels principals espais patrimonials i reclams turístics de la ciutat, com són la Seu Vella (102.026 visitants l'any 2023), el Castell Templar de Gardeny (13.132 visitants l'any 2023), i el Museu de Lleida (21.024 visitants l'any 2022).

Així doncs, existeixen una sèrie de potencialitats que poden incidir positivament en el desenvolupament turístic: el patrimoni històric del què disposa la ciutat (Seu Vella i el Castell del Rei - Suda, el Castell Templar de Gardeny, el Palau de la Paeria, la Catedral Nova, etc.) com la resta d'oferta cultural i d'oci (Museu de Lleida, Museu Morera, Museu de l'Aigua, Museu de l'Automoció). Menció especial rep la Fira de Lleida que, als efectes del present treball, se li atorga el paper d'infraestructura productiva estratègica de la ciutat, entre d'altres.

Un altre aspecte que ha abordat el present treball ha estat l'evolució del nombre d'empreses a la ciutat a partir de l'estadística INE. Aquesta estadística ens mostra com el nombre d'empreses evoluciona de forma decreixent al llarg del període analitzat (2012-2024), passant de les 11.226 empreses l'any 2012, a les 9.977 empreses l'any 2024, el que representa una disminució del 11%. Aquest decrement és generalitzat en totes les activitats econòmiques, tot i que es concentra principalment en les activitats relacionades amb la Construcció i el Comerç. En aquest sentit, les activitats més importants de les empreses lleidatanes són, en primer lloc, el Comerç, transport i hostaleria, que representa al voltant del 35% durant tots els anys analitzats, seguit de les Activitats professionals i tècniques (20%) i de la Construcció que, tot i haver patit un decrement continu des de l'any 2012, representa encara un 12%.

En aquest punt, el present treball ha posat de manifest el decrement generalitzat del nombre d'empreses industrials i de la construcció a totes les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya (inclosa la ciutat de Lleida), que de mitjana han disminuït el seu nombre en un 21% i un 17%, respectivament.

A partir d'aquest comportament econòmic de la ciutat, el treball ha detectat les principals característiques, en termes d'activitat econòmica, del planejament urbanístic de la ciutat del seu sistema urbà posant especial èmfasi en els principals sectors d'activitat de la ciutat i del seu sistema urbà. Pel que fa a l'ARE de Lleida, tot i que es tracta d'un Sector on l'habitatge n'és l'ús dominant amb $\pm 370.000 \text{ m}^2$ de sostre i 4.092 habitatges, es preveuen aproximadament $\pm 153.000 \text{ m}^2$ de sostre d'activitat econòmica, del tipus terciari i comercial i que, als efectes del present treball, adquireix un paper rellevant el paper que el futur planejament urbanístic vulgui atorgar als m^2 de sostre d'activitat econòmica previstos a l'ARE i als terrenys ubicats entre l'antiga hípica just davant de la Llotja però a l'altre costat del riu Segre previstos per a l'ampliació de la Fira de Lleida (antic SUR 23), dos peces de sòl i sostre que han de jugar un paper clau en la definició de l'activitat econòmica futura de la ciutat de Lleida.

D'altra banda, el PDU Torreblanca-Quatre Pilans aposta per un gran sector de caràcter industrial i logístic que és el que ha de donar resposta a les necessitats de transformació manufacturera, tecnològica i logística de la ciutat i del territori, fent possible la construcció d'un port sec, i que estigui preferentment vinculat a l'activitat agroalimentària que ens caracteritza com a regió.

En aquest punt, el present treball ha posat de manifest que aquest PDU suposa un nou urbanisme per a la ciutat de Lleida i una nova forma d'ordenar l'activitat econòmica que molt poc té a veure amb el que fins ara s'havia fet a la ciutat i a la seva àrea d'influència. D'una banda, la superfície de les parcel·les (la petita tindrà com a mínim 4 Ha, i la gran una superfície mínima 40 Ha) i, de l'altra, la superfície total que ordena l'àmbit (1.280 Ha), esdevenen magnituds que capgiren totalment el que fins ara han vingut sent els polígons d'activitat econòmica en aquest territori, i li atorguen una escala supramunicipal i una estratègia de país evident.

Aquests fets diferencials són els que fan que aquest àmbit de planejament no entri amb competència amb la resta de sòls d'activitat econòmica projectats a Lleida, sinó que la competència de Torreblanca provindrà de mercats com Saragossa, València, Múrcia, Madrid i sud de França.

Pel que fa a la resta de sòls d'activitat econòmica projectats a la ciutat de Lleida, existeix avui un alt potencial de sostre pendent de consolidar igual a $1.174.406 \text{ m}^2$ de sostre dels que, majoritàriament, s'ubiquen en sòls urbanitzables pendents de desenvolupar i/o consolidar. Si tenim en compte el subsistema urbà de Lleida, el sostre potencial total pendent de desenvolupar i/o consolidar arriba a sumar un total de $11.098.476 \text{ m}^2$ de sostre.

Pel que fa a la ciutat de Lleida, existeixen avui 14 sectors urbanístics d'activitat econòmica previstos segons planejament vigent: 6 tenen a dia d'avui figura de planejament derivat aprovada definitivament i representen un 29% del total de sostre potencial segons planejament vigent en el municipi. És a dir, un 71% del sostre d'activitat econòmica potencial previst en el PGOUM o en el PDU de l'ARE Lleida encara resta pendent de tramitació urbanística (si tinguéssim en compte els àmbits avui encara en sòl no urbanitzable, aquest percentatge s'ampliaria al 91%, equivalent a $\pm 3,5 \text{ M m}^2$).

Dins d'aquesta estratègia actual hi destaca l'antic PPU A1 Les Canals (Polígon Industrial les Canals II) que, d'acord amb el POUM aprovat inicialment el 25 d'abril de 2018 era el Sector d'activitat econòmica de major extensió del Pla. Aquest Sector tenia com a objectiu completar els sòls productius actuals del Polígon del Segre, en coherència amb els sòls urbanitzables d'activitat econòmica del municipi d'Alcoletge i del sector veí del Camí dels Frares.

Situat al límit est del nucli urbà, limitant a l'oest amb el polígon industrial El Segre, al sud amb el polígon industrial del Camí dels Frares, a l'est amb el sòl no urbanitzable i al nord amb la C-13 i els sòls urbanitzable d'activitat econòmica d'Alcoletge, el Sector compta amb una superfície de 105,70 Ha i un índex d'edificabilitat bruta de $0,50 \text{ m}^2 \text{ st./m}^2 \text{ s}$. El desenvolupament d'aquest Sector, a més a més de suposar una gran ampliació dels polígons industrials ja existents als voltants de l'àmbit, suposa la materialització del tram de ronda urbana entre la LL-11 i la C-13, de manera que es millora l'accessibilitat a aquesta zona de la ciutat. El POUM també preveia per aquest Sector la connexió de vianants entre el sud i el polígon industrial consolidat dels Frares.

Pel que fa a l'anàlisi de les infraestructures territorials, en matèria ferroviària el treball ha pres com a referència l'estudi TRN-Tàryet (2024). Aquest estudi planteja les següents propostes en matèria ferroviària:

1. Pel que respecta al transport de mercaderies, s'estan desenvolupant dos documents en fase de redacció, el PDU d'activitat econòmica de la Plana de Lleida i l'Estudi informatiu de la terminal ferroviària de la Plana de Lleida, que

contemplen una terminal ferroviària per a mercaderies i una possible estació de viatgers situades dins el gran desenvolupament logístic de Torreblanca-Quatre Pilans.

2. Estació Polígon del Segre (Línia Manresa): Estació pensada per impulsar el creixement del polígon del Segre cap a l'est.
3. Estació Polígon del Segre (FGC Línia de la Pobla): estació ja construïda i posada en funcionament el 18 de març de 2014 i amb un volum de passatgers de 1.533 en el període març- setembre de 2024, i es planteja que les altres dues línies implantin estacions de característiques similars a aquesta.
4. Estació Torre Salses (Línia de Tarragona): estació que podria estar ben situada per a servir el desenvolupament urbà residencial i terciari previst a Torres Salses.
5. Estació Onze de Setembre (Línia de Saragossa): Emplaçament interessant des del punt de vista urbanístic i de demanda, amb ciutat a cada banda.

D'altra banda, i en relació a la integració urbana del ferrocarril a la ciutat de Lleida, el present treball ha volgut destacar el Pla de l'Estació i els intents per part de l'Ajuntament de Lleida, des de l'any 2008, per dotar de continuïtat urbana entre els barris de la ciutat històricament separats pel sistema ferroviari, generant un àmbit de nova centralitat per un àmbit de referència territorial en el qual s'integrin tant l'actual eix comercial, com les noves àrees i activitats generades a l'entorn del nou Palau de congressos de Lleida, i establir les millors condicions de transferència entre els diferents mitjans de transport, urbans i interurbans que incideixen en l'àrea (amb la incorporació l'Estació d'autobusos).

Per últim, el treball posa èmfasi en una sèrie d'infraestructures productives estratègiques per a la ciutat de Lleida que esdevenen clau per al futur econòmic de la ciutat:

1. La Fira de Lleida: la Fira de Lleida és la segona institució firal de Catalunya i se situa entre la 6^a i 8ª posició en l'àmbit estatal pel que fa a salons internacionals, nombre de visitants i espai disponible. A dia d'avui, aquest actiu econòmic de la ciutat de Lleida manifesta limitacions per a poder competir al primer nivell. És per això que l'Ajuntament de Lleida aposta per un nou recinte firal projectat a la zona de l'antiga Hípica (ARE Lleida). Aquesta nova ubicació (± 115.000 m²) entre l'antiga hípica i just davant de la Llotja, a l'altre costat del riu Segre, suposa pràcticament doblar l'actual espai de la fira amb un potencial de fins a 6 pavellons, i generar un pol d'activitat firal i de congressos.
2. Parc Científic i tecnològic Agroalimentari (Parc Agrobiotech): el PCiTAL representa l'entorn per a la innovació i les activitats d'alt valor afegit vinculades al sector agroindustrial i agroalimentari oferint una combinació d'espais i serveis avançats per a facilitar i potenciar la generació i transferència de coneixement entre empreses i entitats del Parc. En termes de nexa entre la investigació i recerca i activitat productiva real, val la pena destacar el Campus d'Excel·lència Internacional Iberus i el Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari (Parc Agrobiotech Lleida), aquest darrer com espai de connexió per a les empreses amb perfil tecnològic, el foment del talent, la innovació, la recerca i la bioeconomia.
3. La Universitat de Lleida: La Universitat de Lleida és, per volum de pressupost i de personal, un dels principals agents econòmics de la ciutat. La seva plantilla en termes de personal docent i investigador l'han compostat, el darrer curs 2023-2024, un total de 1.700 treballadors (684,498 treballadors equivalents a temps complert) i el seu pressupost per l'any 2024 ha estat de 109.903.300 €, pressupost que permès acollir un total de 11.580 estudiants. En termes de nexa entre la investigació i recerca i activitat productiva real, val la pena destacar el Campus d'Excel·lència Internacional Iberus i el Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari (Parc Agrobiotech Lleida), aquest darrer com espai de connexió per a les empreses amb perfil tecnològic, el foment del talent, la innovació, la recerca i la bioeconomia.
4. L'Horta de Lleida: l'Horta de Lleida presenta avui un moment crucial per al seu futur, resultat de la confluència de realitats com els processos d'expansió i difusió urbana, la crisi de l'agricultura periurbana, el nou vector de transició energètica que afronta el nostre territori amb la conseqüent aparició dels parcs d'energia fotovoltaica, eòlica, etc. El futur equilibri que permeti el manteniment de l'Horta passa per la confluència d'aquestes tres tendències, i resulta condició necessària el reconeixement i l'impuls de l'Horta de Lleida com un actiu econòmic real d'alt valor afegit que pugui competir amb els altres vectors d'activitat econòmica que avui generen una major rendibilitat respecte les

explotacions agrícoles de l'Horta (millora tecnològica i modernització dels regadius, aprofundir en la transformació i el valor afegit de la cadena agroalimentària, etc.).

5. L'Aeroport d'Alguaire: La nova orientació estratègica de l'Aeroport a partir de l'any 2021, moment en el qual es formalitza l'*Innovate Launch Develop* (ILD), ha impulsat i reforçat el nou rol industrial i tecnològic de la infraestructura, mitjançant la potenciació i la implantació de noves activitats d'I+D+I, de desenvolupament tecnològic i reducció d'emissions de CO2 vinculats al sector aeronàutic, etc., mitjançant projectes de nous vectors estratègics identificats com New Space (prova motors), Urban Air Mobility (drons), i projectes vinculats a la millora i transició energètica del sector aeronàutic (H2ILD i AEROH2UB). En aquest punt cal posar de manifest que aquesta creixent implantació d'activitats ha portat, ja avui, a una situació d'esgotament del Pla Especial Urbanístic vigent, que ja no pot donar resposta a la demanda d'establiment de nova activitat vinculada als nous vectors estratègics impulsats que, amb els pròxims desenvolupaments ja programats, es completen els espais disponibles en el marc urbanístic actual. Així doncs, la demanda addicional que requerirà, necessàriament, un nou marc urbanístic que superi l'actual Pla Director Urbanístic de l'Aeròdrom de Lleida – Alguairó (2006).
6. L'Ajuntament de Lleida, en tant que principal agent impulsor de la redacció del futur POUM, s'erigirà en el seu principal agent avalador, tant des d'un punt de vista de compromís polític per assolir els objectius definits en el POUM en termes d'agenda, com de capacitat de la seva hisenda local per assumir la despesa en inversió municipal que el POUM li atorgui en cadascuna de les actuacions que incorpori el POUM. És en aquest punt on, des de la posada en marxa dels requeriments d'estabilitat pressupostària i regles de despesa de les administracions locals, la política de gestió de recursos locals ja no es fonamenta amb finançament extern sinó en polítiques de millora de l'autofinançament, la qual cosa suposa donar una importància cabdal als capítols 1 a 5 dels ingressos pressupostaris.

Tenint en compte aquesta realitat fàctica, la factibilitat real de les noves actuacions que determini el futur POUM a càrrec de l'administració local hauran de fonamentar-se, en gran part, en la capacitat d'autofinançament que generi la Hisenda Municipal de l'Ajuntament de Lleida.

Agustí Jover, economista
(Col·legiat núm. 2.613)

Miquel Morell, economista
(Col·legiat núm. 9.068)

Barcelona, Juny 2025

Bibliografia

Agencia Estatal de Investigación (2021). *Actuaciones Científico Técnicas y de la Actividad Innovadora y Plan de Mejora (2022 – 2032)*.

Ajuntament de Lleida (2017). Regidoria d'Agenda Urbana i Espai Agrari i Regidoria de Sostenibilitat. *Pla d'usos Horta de Lleida*.

Aldomà, I. (2007). *Les pressions sobre l'Horta i el manteniment d'una agricultura perurbana. L'Horta de Lleida, transformació i salvaguarda d'un espai periurbà*. Ponències presentades en les jornades de març-abril 2007. Ignasi Aldomà Buixader editor.

Asociación de Parques Científicos y Tecnológicos de España (2024). *Recorrido por los espacios de innovación de los parques Socios de APTE*.

Bernat Bella (2024). Viaempresa. *Les 10 empreses de Lleida que més diners generen*. <https://www.viaempresa.cat/10-empreses-lleida-mes-diners-generen> 2192252 102.html

Boar, A. I Montanyà, O. (2023). *La transformació econòmica del Lleida: Realitats i perspectives de futur. Actualització 2019-2022*. Col·lecció Estudis. Transformació Econòmica de les terres de Lleida, Pirineu i Aran i Diputació de Lleida (Patronat de Promoció Econòmica).

Catalunya Caixa (2010). *Anuari Econòmic Comarcal*.

Federació d'Hostaleria de Lleida
<https://www.hostaler.org/>

Generalitat de Catalunya. Departament de Territori i Sostenibilitat. Mapa urbanístic de Catalunya.
<http://ptop.gencat.cat/muc-visor/AppJava/home.do>

Generalitat de Catalunya. Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica. *Estació intermodal de mercaderies de la Plana de Lleida*.
https://territori.gencat.cat/ca/03_infraestructures_i_mobilitat/transport-mercaderies-logistica/estacio-intermodal-plana-lleida/

Generalitat de Catalunya. CIMALSA Logística i mobilitat. Observatori de la Logística.
<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjojZDIjODZkOWItYTgxYS00MWFILTk3NTAtMWUzMTEwMjc3ZjcxliwidCI6IjIjOGY3NTU1LTAzNGQtNDZhZS05OTM1LWJmNzQ3YTdjMjk1OSIsImMiOiIj>

Generalitat de Catalunya. Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica. *Pla d'Infraestructures del transport de Catalunya 2006-2026*. https://territori.gencat.cat/ca/01_departament/estrategia/plans-sectorials/pla-infraestructures-transport-catalunya-2006-2026/

Insitut d'Estadística de Catalunya (Idescat).
<https://www.idescat.cat/>

Insitut d'Estadística de Catalunya (Idescat). *Cens de població i habitatges*.
<https://www.idescat.cat/pub/?id=censph>

Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). *Cens agrari*.
<https://www.idescat.cat/pub/?id=censag>

Instituto Nacional de Estadística (INE).
<https://www.ine.es/>

Instituto Nacional de Estadística (INE). *Estadística experimental. Medición del turismo a partir de los teléfonos móviles*.
https://www.ine.es/experimental/turismo_moviles/experimental_turismo_moviles_interno.htm

Institut Municipal d'Ocupació Salvador Seguí (2023). *Definició participativa del Pla d'Acció Sectorial per al foment d'una transició ecològica i digital de base tecnològica i innovadora en el sector Agroalimentari de Ponent 2024-2026*.

Javier Callizo (1988). *La red urbana de Huesca*.

Julià Sort, J. TRN-Táryet (2024). *La xarxa ferroviària al POUM de Lleida*.

Josep Lladonosa (1958). *Història de la ciutat de Lleida*. Editorial Curial, Barcelona.

Ministerio de Transportes y Movilidad Sostenible. *Estadísticas del sector empresarial ferroviario. Programa 9279 Plan Estadístico Nacional 2025-2028*.

<https://www.transportes.gob.es/transporte-terrestre/estadistica-estudios/informacion-estadistica/estadisticas-del-sector-empresarial-ferroviario-operacion-estadistica-8259-del-plan-estadistico-nacional-2021-2024>

Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas. *CONPREL: Consulta Presupuestos Y Liquidaciones de EELL*.

<https://serviciotelematicosext.hacienda.gob.es/SGFAL/CONPREL>

Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas. *Coste Efectivo de los Servicios de la Entidades Locales (CESEL)*.

<https://serviciotelematicosext.hacienda.gob.es/sqcief/Cesel/Consulta/Consulta.aspx>

Morell, M, Jover, A i Gras, M. (2024). *Impacte econòmic de l'activitat de l'Aeroport Lleida-Alguaire*.

<https://aeroports.gencat.cat/es/actualitat/noticia/aeroport-lleida-alguaire-preveu-generar-impacte-economic-anual-76-milions-euros-projectes-curs>

Morell, R. i Paul, D. (2012). *Estudi Previsions de desenvolupament de l'activitat econòmica de Lleida*. Universitat de Lleida, Departament de Geografia i Sociologia.

Morell, R. (1996). *Som només l'oasi de l'agroalimentària? Recursos econòmics, estalvi, classe dominant i classe dirigent*, en VV. AA., Lleida l'extrema. La societat de Ponent a les acaballes del segle XX.

Parc Agrobiotech Lleida.

<https://parcagrobiotech.com/>

Pla director urbanístic de les àrees residencials estratègiques de Ponent (Terres de Lleida). Aprovat definitivament el dia 13 de març de 2009.

https://territori.gencat.cat/ca/01_departament/05_plans/01_planificacio_territorial/plans_urbanistics/plans_directors_urbanistics/pdu_aprovats/Altres/pdus_arees_residencials_estrategiques/ponent_terres_de_lleida/

Pla director urbanístic d'activitat econòmica de la Plana de Lleida. Aprovat inicialment el dia 26 de juliol de 2022.

https://territori.gencat.cat/ca/06_territori_i_urbanisme/planejament_urbanistic/pla_director_urbanistic_pdu/en_curs/Lleida-i-Alt-Pirineu-i-Aran/PDU_plana_lleida/

Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Lleida. Aprovat inicialment el dia 25 d'abril de 2018.

<https://urbanisme.paeria.cat/planejament-i-habitatge/poum-lleida-2015-1>

Pla territorial parcial de Ponent (Terres de Lleida). Aprovat definitivament el dia 24 de juliol de 2007.

https://territori.gencat.cat/ca/06_territori_i_urbanisme/ordenacio_del_territori/plans_territorials/plans_territorials_parcials/ptp_de_ponent_terres_de_lleida/

Sindicatura de Comptes de Catalunya.

<https://www.sindicatura.cat/es/inicio>

Trenscat. La web dels trens de Catalunya. *Estació Lleida Pirineus*.
https://www.trenscat.com/renfe/lleida_ct.html

Turisme de Lleida.
<https://www.turismedelleida.cat/>

Universitat de Lleida (2024). *Memòria acadèmica de la Universitat de Lleida 2023 – 2024*. Edicions de la Universitat de Lleida.
https://www.udl.cat/export/sites/universitat-lleida/ca/organs/secretaria/.galleries/docs/Memoria-Academica/Memoria-2023_2024.pdf

Índex de Diagrames, taules i plànols

Gràfic	Pàgina
1 Evolució del nombre d'establiments turístics per tipologia a la ciutat de Lleida (2013 – 2023, N)	44
2 Evolució del nombre de places turístiques per tipus d'establiment turístic a la ciutat de Lleida (2013 – 2023, N)	45
3 Moviments de viatgers anuals a l'estació Lleida – Pirineus (2004 – 2023, N)	49
4 Ingrés de capital Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, milions €)	62
5 Composició ingrés de capital de Lleida (2019 – 2023, %)	62
6 Despesa de capital Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, milions €)	63
7 Composició despesa de capital Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, %)	63
Plànol	Pàgina
1 Zonificació Àrea Residencial Estratègica Lleida – Plànol d'ordenació no vinculant	8
2 Municipis inclosos en el Subsistema de Lleida	10
3 Potencial de sostre màxim d'activitat econòmica pendent de consolidar i/o desenvolupar al subsistema de Lleida per municipis	11
4 Potencial de sostre d'activitat econòmica pendent de consolidar i/o desenvolupar per habitant al subsistema de Lleida per municipis	12
5 Sectors amb activitat econòmica amb sostre pendent de desenvolupar i/o consolidar al terme municipal de Lleida	13
6 Renda bruta mitjana per persona per districtes a la ciutat de Lleida (2021, €)	34
7 Propostes d'actuacions viàries previstes al POUM aprovat inicialment l'any 2015	54
8 Límits de l'Horta de Lleida	
Taula	Pàgina
1 Polígons i sectors d'activitat econòmica pendents de desenvolupar i/o consolidar Subsistema urbà de Lleida (desembre 2024)	11
2 Sectors amb activitat econòmica previstos a la ciutat de Lleida	12
3 Sectors amb activitat econòmica pendents de desenvolupar i/o consolidar Subsistema urbà Lleida (Règim jurídic sòl)	13
4 Sectors d'activitat econòmica pendents de desenvolupar i/o consolidar al subsistema de Lleida	15
5 Nombre aturats a la ciutat de Lleida (2008- 2023, N i %)	17
6 Atur total a les capitals de província de Catalunya i ciutats de més de 100.000 habitants (2013 – 2023, N i %)	18
7 Taxes d'atur a les capitals de província de Catalunya i ciutats de més de 100.000 habitants (2013 – 2023, %)	18
8 Evolució total aturats a la ciutat de Lleida per grans sectors (2013 – 2023, N i %)	19
9 Percentatge aturats a la ciutat de Lleida per activitat econòmica (2013 – 2023, %)	19
10 Percentatge d'aturats per capitals de província i ciutats de més de 100.000 habitants per activitat econòmica (2023, %)	21
11 Nombre de treballadors afiliats al règim general de la SS a la ciutat de Lleida per grans sectors (2013 – 2023, N i %)	22
12 Taxes anuals acumulatives de la variació nombre treballadors afiliats al règim general de la SS per grans sectors a la ciutat de Lleida (2013 – 2023, %)	22
13 Nombre de treballadors de la ciutat de Lleida afiliats al règim general de la SS classificats per activitat (2013 – 2023, N i %)	24
14 Taxes anuals acumulatives de la variació nombre treballadors afiliats al règim general de la SS classificats per activitat (2013 – 2023, %)	24
15 Nombre de treballadors afiliats al règim general de la SS classificats per activitat a Lleida i a la resta de capitals de província de Catalunya i municipis de 100.000 habitants (2023, %)	26
16 Treballadors afiliats al règim especial d'autònoms de la SS a la ciutat de Lleida (2013 – 2023, %)	27
17 Nombre de treballadors afiliats al règim especial autònoms de la SS a la ciutat de Lleida per grans sectors (2013 – 2023, N i %)	27
18 Taxes anuals acumulatives de la variació nombre treballadors afiliats al règim especial autònoms de la SS per grans sectors a la ciutat de Lleida (2013 – 2023, %)	28
19 Nombre de treballadors de la ciutat de Lleida afiliats al règim especial autònoms de la SS classificats per activitat (2013 – 2023, N i %)	29
20 Taxes anuals acumulatives de la variació nombre treballadors afiliats al règim especial autònoms de la SS classificats per activitat (2013 – 2023, %)	29
21 Nombre de treballadors afiliats al règim especial autònoms de la SS classificats per activitat a Lleida i a la resta de capitals de província de Catalunya i municipis de 100.000 habitants (2023, %)	31
22 Variació acumulada nombre treballadors afiliats al règim especial autònoms de la SS capitals de província de Catalunya i municipis de 100.000 habitants (2013 – 2023, %)	32
23 Treballadors afiliats al règim general i especial d'autònoms de la SS capitals de província de Catalunya i municipis de 100.000 habitants (2023, N i %)	32
24 Renda mitjana bruta per llar i variació acumulada a les ciutats de Catalunya de més de 100.000 habitants (2015 – 2022, € i %)	33
25 Renda mitjana bruta per persona i variació acumulada a les ciutats de Catalunya de més de 100.000 habitants (2015 – 2022, € i %)	33

26	Renda mitjana neta per llar i variació acumulada a la ciutat de Lleida per districtes (2015 – 2022, € i %)	35
27	Renda mitjana neta per persona i variació acumulada a la ciutat de Lleida per districtes (2015 – 2022, € i %)	35
28	Distribució de la renda P80/P20 a les capitals de província i ciutats de Catalunya de més de 100.000 habitants (2015 - 2022)	36
29	Distribució de la renda P80/P20 a la ciutat de Lleida per districtes (2015 – 2022)	36
30	Índex de Gini a les capitals de província i ciutats de Catalunya de més de 100.000 habitants (2015 – 2022)	37
31	PIB total de província i ciutats de Catalunya de més de 100.000 habitants (2011 – 2022, milions €)	37
32	PIB per càpita capitals de província i ciutats de Catalunya de més de 100.000 habitants (2011 – 2022, milions €)	38
33	Distribució VAB total a la ciutat de Lleida per grans sectors (2013 – 2022, € i %)	38
34	Distribució VAB al sector serveis per branques d'activitat a la ciutat de Lleida (2013 – 2022, %)	39
35	Distribució VAB al sector indústria per branques d'activitat a la ciutat de Lleida (2013 – 2022, %)	39
36	Distribució VAB total per grans sectors a les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya (2022, %)	39
37	Distribució VAB al sector serveis per branques d'activitat a les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya (2022, %)	40
38	Distribució VAB al sector indústria per branques d'activitat a les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya (2022, %)	40
39	Nombre de viatgers per marques turístiques (2013 – 2024, milers de viatgers)	41
40	Nombre de turistes anuals a Lleida i les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya (2019 – 2024, N)	42
41	Nombre de turistes mensuals a Lleida i les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya (2021 – 2024, %)	42
42	Nombre de turistes anuals a Lleida i les ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya segons procedència (2019 – 2024, %)	42
43	Nombre de turistes anuals a la ciutat de Lleida segons procedència (2019 – 2024, N i %)	43
44	Nombre de visitants dels principals espais patrimonials i turístics de la ciutat de Lleida (2015 – 2023, N)	43
45	Estada mitjana a la ciutat de Lleida i altres ciutats de més de 100.000 habitants a Catalunya (2013 – 2024, dies)	43
46	Distribució dels establiments hotelers per categoria a la ciutat de Lleida (2013 – 2023, N)	44
47	Grau d'ocupació hotelera a la ciutat de Lleida i a la resta de marques turístiques de Catalunya (2013 – 2024, %)	45
48	Distribució de les empreses de la província de Lleida segons nombre de treballadors (2008 – 2024, N)	46
49	Distribució de les empreses de la província de Lleida, Catalunya i Espanya segons nombre de treballadors (2024, % i Var. 2008 – 2024)	46
50	Distribució de les empreses a la ciutat de Lleida per activitat principal (2012 – 2024, %)	47
51	Distribució de les empreses i altres ciutats de més de 100.000 habitants de Catalunya per activitat principal (2024, % i Var. 2012 – 2024)	48
52	Moviments de viatgers anuals a Lleida i resta de capitals de província (2013 – 2023, N)	50
53	Volum de mercaderies de Catalunya amb la resta de l'Estat segons mode de transport (2008 – 2022, milers de tones i %)	50
54	Dimensions generals de l'Horta i classificació urbanística del sòl en el context del municipi de Lleida (2015, Ha.)	59
55	Ocupació de l'Horta de Lleida per grans usos (2015, Ha. i %)	59
56	Unitats de producció amb ramaderia per espècies (2015, N i %)	60
57	El compte financer Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, Total €)	62
58	Composició de la despesa en inversió real Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, % sobre Capítol 6 despeses)	64
59	Càrrega financera Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, Total €)	64
60	Deute viu consolidat Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, Total €)	64
61	Finançament de la inversió Ajuntament de Lleida (2019 – 2023, Total €)	65
62	Cost dels serveis urbans prestats per l'Ajuntament de Lleida (2023, €/unitat de mesura)	65 i 66